

Kuopion kaupungin ja kaupunkiseudun palveluverkoston suunnittelu

LUONNOS

[Asiakas]

FCG Finnish Consulting Group

3.3.2025

P52699P001

3.3.2025

Sisällys

1	Johdanto	10
1.1	Selvityksen tavoite ja sisältö	10
1.2	Kuopion valtuuston asettamat tavoitteet palveluverkkosuunnittelulle	11
2	Kuopion kaupunki ja Kuopion kaupunkiseutu	13
2.1	Kuopion kaupunkiseudun kuntien syntyneet	15
2.2	Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestörakenne	16
2.2.1	Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestöllinen huoltosuhde ja sen kehittyminen	18
2.2.2	Kuopion kaupunkiseudun kuntien perheiden lukumäärät ja perheet koot	18
2.3	Kuopion kaupungin 0–19-vuotiaiden muuttotietoja vuosilta 2017–2023	19
3	Kuopion kaupunkiseudun kuntien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tarveanalyysi	22
3.1	Kuopion kaupunkiseudun ikäluokkien kehittyminen	24
3.2	Kuopion kaupunkiseudun kuntien lasten ja nuorten määrien vaikutukset palvelutarpeisiin 27	
4	Kuopion kaupungin palveluverkosto	30
4.1	Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen palvelut ... Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
4.1.1	Varhaiskasvatuksen yksiköt ja tilat	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
4.1.2	Vireillä olevat päiväkotiratkaisut (tarkentuu) Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
4.2	Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen muutokset	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
4.3	Kuopion kaupungin perusopetuspalvelut	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
4.3.1	Perusopetuksen tilat	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
4.3.2	Vireillä olevat kouluratkaisut	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
4.4	Perusopetuksen palvelutarpeen muutokset	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
4.5	Kuopion lukiot	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
4.6	Lukiokoulutuksen palvelutarpeen muutokset	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
4.7	Kuopion kaupungin vapaa-aikapalvelut	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
5	Kuopion kaupunkiseudun kuntien palveluverkosto	34

3.3.2025

5.1	Lapinlahden kunnan palveluverkosto	34
5.2	Leppävirran kunnan palveluverkosto	40
5.3	Siilinjärven kunnan palveluverkosto	45
5.4	Suonenjoen kaupungin palveluverkosto	50
5.5	Tuusniemen kunnan palveluverkosto	53
6	Kuopion ja Kuopion kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen talouden tarkastelu	56
6.1	Yleistä tietoa lapsi-, oppilas- ja opiskelijakohtaisista kustannuksista	56
6.2	Varhaiskasvatuksen lapsikohtaiset kustannukset	58
6.3	Perusopetuksen oppilaskohtaiset kustannukset	61
6.4	Lukiokoulutuksen opiskelijakohtaiset kustannukset	63
6.5	Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys (kesken)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
7	Johtopäätökset Kuopion kaupunki	66
7.1	Ns. 0-vaihtoehto – ei tehdä mitään	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
7.2	Kuopion kaupunki	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
7.2.1	Itäinen Kuopio	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
7.2.2	Lounainen Kuopio	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
7.2.3	Luoteinen Kuopio	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
7.2.4	Eteläiset kaupunkialueet	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
7.2.5	Kantakaupunki	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
8	Johtopäätökset Kuopion kaupunkiseudun kunnat	67
8.1	Lapinlahden kunta	67
8.2	Leppävirran kunta	67
8.3	Siilinjärven kunta	67
8.4	Suonenjoen kaupunki	68
8.5	Tuusniemen kunta	68
9	Vaihtoehtojen arviointi ja toimenpide-ehdotukset	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

Kuvat

3.3.2025

Kuva 1. Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestön jakautuminen, asukasluku vuoden lopussa ja kunnan asukkainen määrän suhteellinen osuus seudun kokonaisväestöstä vuonna 2023 (Tilastokeskus 2024)	13
Kuva 2. Kuopion kaupunkiseudun elävänä syntyneet vuosina 2006–2023 (Tilastokeskus 2024)	15
Kuva 3. Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden suhteellinen osuus kunnan kokonaisväestöstä vuonna 2023 (Tilastokeskus 2024)	17
Kuva 4. Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden suhteellinen osuus kunnan kokonaisväestöstä vuonna 2023 (Tilastokeskus 2024)	17
Kuva 5. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden määrän kehittymisen ennuste vuosille 2024–2035 (Tilastokeskus 2024)	22
Kuva 6. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden määrän muutos verrattuna edelliseen vuoteen vuosina 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)	23
Kuva 7. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden ikäluokkien suuruuden muutos vuodesta 2024–2030 (yhteensä -1 827) (Tilastokeskus 2024)	25
Kuva 8. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden ikäluokkien suuruuden muutos vuodesta 2024–2035 (yhteensä -3 271) (Tilastokeskus 2024)	25
Kuva 9. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden ikäluokkien suuruuden muutos vuodesta 2024–2030 ilman Kuopion kaupunkia (yhteensä -1 500) (Tilastokeskus 2024)	26
Kuva 10. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden ikäluokkien suuruuden muutos vuodesta 2024–2035 ilman Kuopion kaupunkia (yhteensä -2 410) (Tilastokeskus 2024)	27
Kuva 11. Kuopion kaupungin laatiman väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)	30
Kuva 12. Kuopion kaupungin laatiman väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)	31
Kuva 13. Kuopion kaupungin väestösuunnitteen mukainen 7–12-vuotiaiden väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)	31
Kuva 14. Kuopion kaupungin väestösuunnitteen mukainen 13–15-vuotiaiden väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)	31
Kuva 15. Kuopion kaupungin väestösuunnitteen mukainen 16–18-vuotiaiden väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)	32
Kuva 16. Kuopion kaupungin 0–6-vuotiaiden ennuste (Kuopion kaupungin ennuste 2024)	Virhe.
Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
Kuva 17. Kuopion kaupungin vuosiluokittaiset oppilasmäärät 20.9.2024 (Kuopion kaupunki 2024)	Virhe.
Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.	
Kuva 18. Kuopion kaupungin laatiman väestöennusteen 7–15-vuotiaiden määrän mukaan laadittu perusopetuksen oppilasmäärän kehittymisen ennuste vuodesta 2024 vuoteen 2025 (Kuopion kaupunki 2025)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Kuva 19. Lapinlahden kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	34
Kuva 20. Lapinlahden kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	35
Kuva 21. Lapinlahden kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 7–12-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	35
Kuva 22. Lapinlahden kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 13–15-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	35
Kuva 23. Lapinlahden kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 16–18-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	36

3.3.2025

Kuva 24. Lapinlahden kunnan perusopetuksen oppilasennuste lukuvuodesta 2024–2025 lukuvuoteen 2031–2032 (Lapinlahden kunta 2024)	38
Kuva 25. Lapinlahden kunnan perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 oppilasennuste (Lapinlahden kunta 2024)	39
Kuva 26. Koulujen esiopetukseen osallistuvien lasten määrän alustava ennuste Alapitkän, Nerkoon ja Varhaisjärven koulun osalta (Lapinlahden kunta 2025)	40
Kuva 27. Leppävirran kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	41
Kuva 28. Leppävirran kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	41
Kuva 29. Leppävirran kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 7–12-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	42
Kuva 30. Leppävirran kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 13–15-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	42
Kuva 31. Leppävirran kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 16–18-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	42
Kuva 32. Leppävirran kunnan perusopetuksen oppilasmäärän kehittyminen ilman muuttoliikkeen vaikutusta lukuvuodesta 2024–2025 lukuvuoteen 2031–2032 (Leppävirran kunta 2024)	44
Kuva 33. Leppävirran kunnan vuosiluokkien 7–9 oppilasennuste vuodesta 2024 vuoteen 2038 (Leppävirran kunta 2024)	44
Kuva 34. Siilinjärven kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	46
Kuva 35. Siilinjärven kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	46
Kuva 36. Siilinjärven kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 7–12-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	46
Kuva 37. Siilinjärven kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 13–15-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	47
Kuva 3839. Siilinjärven kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 16–18-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	47
Kuva 40. Siilinjärven kunnan talvella 2025 laatima perusopetuksen oppilasennuste lukuvuoteen 2035–2036. Ennuste pitää sisällään muuttotavoitteita. (Siilinjärven kunta 2025)	49
Kuva 41. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	50
Kuva 42. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	50
Kuva 43. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 7–12-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	51
Kuva 44. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 13–15-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	51
Kuva 45. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 16–18-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	51
Kuva 46. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	53
Kuva 47. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	53

3.3.2025

Kuva 48. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 7–12-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	54
Kuva 49. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 13–15-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	54
Kuva 50. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 16–18-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)	54

Taulukot

Taulukko 1. Kuopion kaupunkiseudun väestön jakautuminen kunnittain ja ikäryhmittäin sekä ikäryhmien suhteellinen osuus seudun kokonaisväestöstä (Tilastokeskus 2024)	14
Taulukko 2. Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestön ennakkotilasto 2024M12 Kuopion kaupunkiseudun kunnat (Tilastokeskus 2025)	14
Taulukko 3. Kuopion kaupunkiseudun kuntien syntyneet vuosina 2026–2023 (Tilastokeskus 2024)	15
Taulukko 4. Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestörakenne vuoden 2023 lopussa (Tilastokeskus 2024)	16
Taulukko 5. Väestöllinen huoltosuhde ja ennuste sen kehittymisestä Kuopion kaupunkiseudun kunnissa vuosina 2024–2035 (Tilastokeskus 2024)	18
Taulukko 6. Lapsiperheiden määrät, perheiden keskipitoisuus ja alle 18-vuotiaita lapsia per perhe Kuopion kaupunkiseudun kunnissa vuonna 2023 (Tilastokeskus 2024)	19
Taulukko 7. Kuopion kaupungin 0–19-vuotiaiden kuntien välinen nettomuutto ja nettomaahanmuutto vuosina 2017–2023 (Tilastokeskus 2024)	20
Taulukko 8. Kuopion kaupungin 0–19-vuotiaiden nettomuutto vuosina 2017–2023 (Tilastokeskus 2024) ...	20
Taulukko 9. Kuopion kaupungin väestö jaoteltuna taustamaan mukaan, pois lukien Suomi, vuosina 2017–2023 (Tilastokeskus 2024)	21
Taulukko 10. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden määrien muutokset vuodesta 2024 vuoteen 2035 kunnittain (Tilastokeskus 2024)	24
Taulukko 11. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden määrien muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuosina 2025–2035 (Tilastokeskus 2024) *	28
Taulukko 12. Kuopion kaupunkiseudun kuntien yhteinen 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)	29
Taulukko 13. Yhteenveto Kuopion kaupungin 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden väestökehityksestä vuodesta 2024 vuoteen 2035 (musta fontti), sekä muutos (vihreä tai punainen fontti) vuoteen 2030 ja 2035 (Kuopion kaupunki 2024)	33
Taulukko 14. Kuopion kaupungin väestösuunnitteen mukainen 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ennustetut määrät vuodesta 2024 vuoteen 2035 (musta fontti), sekä muutos laskennallisina 20 lapsen/nuoren määrällisinä ryhminä (vihreä tai punainen fontti) vuoteen 2030, 2031–2035 ja ryhmien määrän kokonaismuutos vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)	33
Taulukko 15. Kuopion varhaiskasvatuksen toimipisteiden lukumäärät syksyllä 2024 (Kuopion kaupunki 2024)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 16. Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen palvelumuodot ja lasten määrät syksyllä 2024 (Kuopion kaupunki 2024)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.

3.3.2025

Taulukko 17. Kuopion kaupungin 0–6-vuotiaiden ennuste ja vuotuinen muutos vuodesta 2023 vuoteen 2035 (Kuopion kaupungin ennuste 2024)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 18. Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kehittyminen hoitopaikkoina vuoteen 2030	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 19. Varhaiskasvatuksen palvelutarpeen kehittyminen hoitopaikkoina vuoteen 2035	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 20. Kuopion kaupungin perusopetuksen oppilasmäärät ja oppilasmäärän kehittymisen ennusteet sekä ennusteiden eroavuudet (Lähteenä Kuopion kaupungin väestöennuste 2024 ja Kuopion kaupunki kasvun ja oppimisen palvelualue 2025)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 21. Yhteenveto Kuopion kaupungin eri alueiden oppilasmäärät lukuvuonna 2024–2025, kaupungin väestöennusteisiin perustuvat perusopetusikäistenlasten määrien ennusteet lukuvuodelle 2029–2030 ja 2035–2036 sekä lasten määrien muutokset vuoteen 2030 ja 2035 ja kokonaismuutos vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2025)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 22. Kuopion kaupungin perusopetuksen oppilasmäärät alueittain lukuvuonna 2024–2025, lapsimäärien ennusteet lukuvuosille 2029–2030 ja 2035–2036 sekä alueen koulujen kapasiteetti ja oppilaspaiikkojen määrä suhteessa alueen lapsimääriin vuonna 2025, 2030 ja 2035 ...	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 23. Kuopion itäisen alueen väestöennustepohjaisten oppilasmäärien tarkastelu	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 24. Kuopion lounaisen alueen väestöennustepohjaisten oppilasmäärien tarkastelu	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 25. Kuopion luoteisen alueen väestöennustepohjaisten oppilasmäärien tarkastelu	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 26. Kuopion eteläisten kaupunkialueen väestöennustepohjaisten oppilasmäärien tarkastelu (kesken)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 27. Kuopion kantakaupungin alueen väestöennustepohjaisten oppilasmäärien tarkastelu (kesken)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 28. Lukion kaupungin lukiot, osoite, nykyinen opiskelijamäärä, maksimiopiskelijamäärä ja tilojen käyttöaste	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 29. Kuopion kaupungin nuorisopalveluiden tilat, osoitteet, kuvaus tilasta, kävijämäärät ja käyttötunnit vuonna 2023 (Kuopion kaupunki 2024)	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
Taulukko 30. Lapinlahden kunnan 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)	36
Taulukko 31. Lapinlahden kunnan perusopetuksen koulujen oppilasennusteet lukuvuoteen 2031–2032 (Lapinlahden kunta 2024)	39
Taulukko 32. Leppävirran kunnan 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)	43
Taulukko 33. Leppävirran kunnan koulujen oppilasennusteet lukuvuodesta 2023–2025 lukuvuoteen 2031–2032	45
Taulukko 34. Siilinjärven kunnan 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)	47
Taulukko 35. Siilinjärven kunnan laatima perusopetuksen oppilasennuste lukuvuodesta 2024–2025 lukuvuoteen 2035–2036 sekä koulukohtaiset oppilasmäärän muutokset (Siilinjärven kunta 2025) Ennusteessa mukana arvio muuton vaikutuksesta	49

3.3.2025

Taulukko 36. Suonenjoen kaupungin 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)	52
Taulukko 37. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteeseen perustuva ala- ja yläkoululaisten määrän ennuste (Tilastokeskus 2025)	52
Taulukko 38. Tuusniemen kunnan 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)	55
Taulukko 39. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteeseen perustuva yläkoululaisten määrän ennuste (Tilastokeskus 2025)	55
Taulukko 40. Varhaiskasvatuksen kustannukset euroa per alle 0–6-vuotias lapsi Kuopion seutukunnan kunnissa, Kuopion verrokkikunnissa ja Pohjois-Savossa keskimäärin	58
Taulukko 41. Kuopion ja kaupunkiseudun kuntien varhaiskasvatuksen kustannuksien kehitys vuosina 2018–2023.	59
Taulukko 42. Kuopion ja kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen kustannukset vuoden 2023 talousraportoinnin mukaisesti	60
Taulukko 43. Perusopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kustannukset, euroa per kunnassa asuva 7-15-vuotias.....	61
Taulukko 44 Perusopetuksen käyttökustannukset toiminnoittain. Tietolähde Valtiokonttorin TOTT-tilasto ja Opetushallituksen oppilasmäärätilasto	62
Taulukko 45. Kuopion ja kaupunkiseudun kuntien perusopetuksen (sis. aamu- ja iltapäivätoiminta) kustannukset vuoden 2023 raportoinnin perusteella.	63
Taulukko 46. Lukiokoulutuksen kustannukset euroa per oppilas vuoden 2023 talousraportoinnin mukaisesti	64
Taulukko 47 Lukiokoulutuksen kustannuksien ja lukiokoulutukseen saatujen valtionosuuksien vertailu Kuopion kaupunkiseudun kunnissa.	65
Taulukko 48 Lukiokoulutuksen kustannuksien ja lukiokoulutukseen saatujen valtionosuuksien vertailu Kuopiossa ja verrokkikaupungeissa	65

Kartat

- Kartta 1. Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen yksiköt ja kolmen, viiden ja kymmenen kilometrin etäisyydet yksiköstä.....* **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**
- Kartta 2. Kuopion kantakaupungin ja keskustan lähellä sijaitsevat kunnalliset ja yksityiset päiväkodit ...* **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**
- Kartta 3. Kuopion kaupungin perusopetuksen yksiköt ja kolmen, viiden ja kymmenen kilometrin etäisyydet yksiköstä.....* **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**
- Kartta 4. Kuopion kaupungin perusopetuksen koulut lukuvuonna 2024–2025.....* **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**
- Kartta 5. Kuopion kaupungin lukiokoulutuksen yksiköt ja kolmen, viiden ja kymmenen kilometrin etäisyydet yksiköstä.....* **Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.**

3.3.2025

Liitteet

- LIITE 1. Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien syntyneet vuosina 2006–2023
- LIITE 2. Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestörakenteet vuonna 2023 ja ennustevuonna 2035 (Tilastokeskus 2024)
- LIITE 3. Kuopion kaupungin väestöennuste Tilastokeskuksen väestöennuste 2024 mukaan
- LIITE 4. Kuopion kaupungin perusopetuksen koulut
- LIITE 5. Kuopion kaupungin vuosiluokkien 1–6 oppilaaksiottoalueet (punaiset rajat) ja kaupungin suunnittelualueet (sininen rajat) / keskusta
- LIITE 6. Kuopion kaupungin vuosiluokkien 1–6 oppilaaksiottoalueet (punaiset rajat) ja kaupungin suunnittelualueet (sininen rajat) / keskustan ulkopuoliset alueet
- LIITE 7. Kuopion kaupungin päiväkodit, keskusta-alue (Kuopion kaupunki 2024)
- LIITE 8. Kuopion kaupungin peruskoulut (Kuopion kaupunki 2024)
- LIITE 9. Kuopion kaupungin nuorisopalvelujen nuorisotilat (Kuopion kaupunki 2024)

*FCG Finnish Consulting Group Oy ("FCG") on laatinut tämän raportin FCG:n asiakkaan ("Asiakas") toimeksiannon ja ohjeiden mukaisesti. Tämä raportti on laadittu FCG:n ja Asiakkaan välisen sopimuksen ehtojen mukaisesti. **FCG ei ole vastuussa tästä raportista tai sen käytöstä suhteessa mihinkään muuhun tahoon kuin Asiakkaaseen.***

Tämä raportti voi perustua kokonaan tai osaksi kolmansien osapuolten FCG:lle antamiin tietoihin tai julkisiin lähteisiin ja näin ollen tietoihin, joihin FCG:llä ei ole ollut vaikutusmahdollisuuksia. FCG toteaa nimenomaisesti, ettei sillä ole vastuuta sille annettujen virheellisten tai puutteellisten tietojen perusteella.

Kaikki oikeudet (mukaan lukien tekijänoikeudet) tähän raporttiin kuuluvat FCG:lle, tai Asiakkaalle, mikäli niin on sovittu FCG:n ja Asiakkaan välillä. Tätä raporttia tai sen osaa ei saa muokata tai käyttää uudelleen toiseen tarkoitukseen ilman FCG:n kirjallista lupaa.

3.3.2025

1 Johdanto

1.1 Selvityksen tavoite ja sisältö

Selvityksen tavoitteena on kehittää ja optimoida Kuopion kaupungin ja kaupunkiseutualueiden kuntien raja-alueiden kasvatus-, opetus- ja vapaa-ajan palveluverkkoa. Tehtävänä on tuottaa analyysi nykyisestä palveluverkosta ja tarjota suosituksia palveluverkon kehittämiseksi vastaamaan paremmin kaupungin taloudellisia resursseja ja palvelutarpeita vuoteen 2035 asti.

Kuntaraja-alueiden yhteistyömahdollisuuksien tarkastelu tehdään Kuopion, Lapinlahden, Leppävirran, Siilinjärven, Suonenjoen ja Tuusniemen kuntien kesken.

Selvitys muodostuu nykytilan analyysistä, tarveanalyysistä, vaihtoehtojen arvioinnista ja suosituksista ja kehittämis ehdotuksista. Vaiheet koskevat sekä Kuopion kaupungin palveluverkon tarkastelua että Kuopion kaupunkiseudun kuntien yhteistyömahdollisuuksien tarkastelua.

Nykytila-analyysi muodostuu seuraavien asioiden tarkastelusta:

- Nykyisten palvelupisteiden sijainnit ja kapasiteetti
- Väestön demografia ja sosioekonominen tila
- Palvelujen saavutettavuus ja laatu
- Lapsi- ja oppilaskohtaiset palveluhinnat
- Kelpoisen henkilöstön saatavuus ja pysyvyys

Tarveanalyysissä tarkastellaan seuraavia asioita:

- Väestöennuste ja sen vaikutukset palvelutarpeisiin
- Muut tekijät

Vaihtoehtojen arvioinnin yhteydessä

- Luodaan eri skenaarioita palveluverkon tulevaisuudesta
- Laaditaan arviointi taloudellisista vaikutuksista

Selvitystyön lopussa esitetään suosituksia ja kehittämissuunnitelma, kuten

- Konkreettiset toimenpide-ehdotukset palveluverkon parantamiseksi
- Lyhyen ja pitkän aikavälin suunnitelmat ja priorisoinnit sekä
- Seuranta- ja arviointikeinot.

3.3.2025

Selvitys toteutettiin talven 2024–2025 aikana. Työn etenemistä ohjasi virkamiehistä muodostettu ohjausryhmä ja selvityksen eri vaiheita käsiteltiin luottamushenkilöiden iltakouluissa kevään 2025 aikana.

1.2 Kuopion valtuuston asettamat tavoitteet palveluverkkosuunnittelulle

Kuopion valtuusto on hyväksynyt vuonna 2024 palveluverkkosuunnittelua koskevat päälinjaukset. Suunnitelman tulee perustua vyöhykeajatteluun, jossa huomioidaan eri alueiden vaihtelevat väestömuutokset ja palvelutarpeet. Palvelutarjonta tulee varmistaa *kaupunkialueella ja maaseututajien keskuksissa*.

Suunnittelussa huomioidaan saavutettavuus ja liikenne (mm. asiointiliikenne). Varhaiskasvatuksen palveluverkossa huomioidaan vaikutukset huoltajien työssäkäyntiin ja yritystoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksiin. Perusopetuksen puolella huomioidaan jalankulku- ja pyöräilyolosuhteet.

Talouden tasapainotusohjelman yhteydessä asetetut ja myöhemmin tarkennetut tavoitteet varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkolle ovat seuraavat:

Palveluverkko, varhaiskasvatus; 1,3 milj. euroa

Uudet, terveet, turvalliset ja nykymuotoiseen kasvatukseen ja opetukseen suunnitellut toiminnalliset tilat parantavat kasvatuksen ja opetuksen laatua. On erityisen tärkeää, että kasvatus ja opetus noudattavat samoja periaatteita ja näyttäytyvät lapselle eheänä kasvun- ja opinpolkuna. Varhaiskasvatuksen käyttöasteen nostamisella ja tarjoamalla varhaiskasvatuspalvelut lähipalveluna vaikuttaa tuleviin investointitarpeisiin.

- Uusia palvelukiinteistöjä toteutettaessa pyritään siihen, että koulu ja päiväkoti sijaitsevat yhtenäisessä palvelukeskuksessa.
- Uudet ja peruskorjattavat päiväkodit ovat kooltaan 6–10-ryhmäisiä kaupunkialueella ja vähintään 2–3 ryhmäisiä maaseutualueella
- Varhaiskasvatuksen toiminta siirretään pienistä, 1–2-ryhmäisistä ja huonokuntoisista yksiköistä suurempiin, terveellisiin ja turvallisiin yksiköihin.
- Palveluverkkosuunnittelussa huomioidaan myös saavutettavuus sekä yhdyskunta- ja liikennejärjestelmäsunnittelun näkökulmat (mm. asiointiliikenteen yleisimmät suunnat sekä yksiköiden saavutettavuus jalan tai joukkoliikenteellä). Varhaiskasvatuksen palveluverkossa huomioidaan vaikutukset huoltajien työssäkäyntiin ja yritystoiminnan harjoittamisen mahdollisuuksiin.

3.3.2025

Palveluverkko, perusopetus; 2,2 milj. euroa

- Keskitetään maaseudun palvelut suurimpiin taajamiin sekä elinvoimaisimpiin kylä-keskuksiin ja vahvistetaan maaseutualueiden keskustaajamien ja kehittyvien kylä-keskusten elinvoimaa sekä opetuksen laatua.
- Valtuuston päätettäväksi valmistellaan kaupunkitasoinen perusopetuksen palveluverkkoselvitys. Tässä yhteydessä arvioidaan myös aiemmin päätetty keskisen kaupunkialueen yläkouluselvitys.
- Tiivistetään yhteistä verkostosuunnittelua naapurikuntien kanssa
- Mikäli koulujen oppilasmäärät alittavat valtuuston asettamat raja-arvot, käynnistetään jatkossa säännönmukaisesti lakkauttamisprosessi:
 - 1–6 [vuosiluokkien] koulujen tulee olla vähintään yksisarjaisia [kouluja] kaupunkialueella (yksi sarja tarkoittaa 23 oppilasta/vuositaso)
 - 1–6 [vuosiluokkien] koulujen tulee olla vähintään 3-opettajaisia [kouluja] muualla
 - Luokkien 7–9 osalta opetus toteutetaan vähintään 2-sarjaisissa kouluissa, kuitenkin huomioiden verkoston saavutettavuus ja kohtuulliset koulumatkat (yksi sarja tarkoittaa 23 oppilasta/vuositaso)

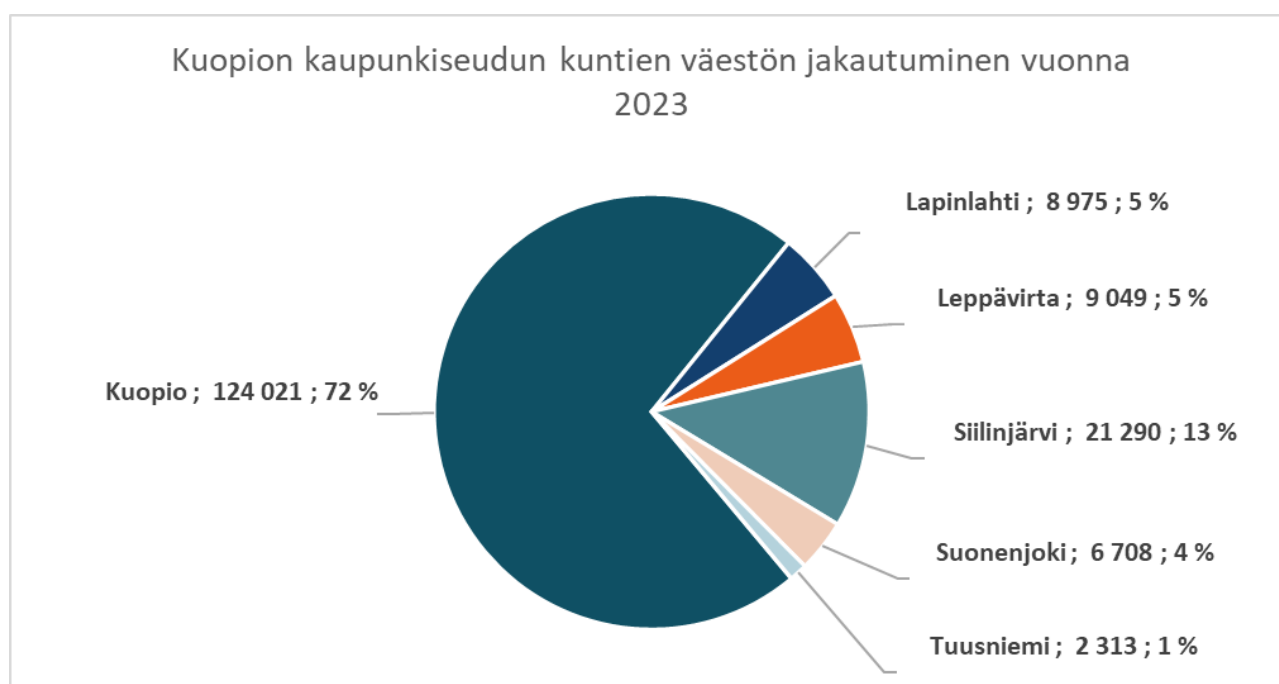
Investoinnit

- Valtuusto asettaa **taloussuunnittelukaudelle** investointiputken, jonka sisällä valitut investoinnit voidaan toteuttaa. Tavoitteena on alentaa neljän vuoden taloussuunnittelukauden aikana (2025–2028) investointitaso 300 miljoonaan euroon, joka tarkoittaa keskimäärin 75 miljoonaa euroa/vuosi.
- **Jokaiselle investointihankkeelle tulee esittää kustannushyötyanalyysi**, josta on käytävä ilmi investoinnin konkreettiset tuottavuutta lisäävät elementit ja niiden euro- ja henkilötyövuosimääräiset vaikutukset. Kustannushyötyanalyysissä on esitettävä, mitkä palvelut ja/tai kiinteistöt investointi korvaa ja mitä käytöstä poistuville tapahtuu. Pällekkäisistä ja rinnakkaisista investoinneista pääsääntöisesti pidättäydytään.
- **Valtuusto priorisoi investointihankkeet kustannushyötyanalyysin perusteella**. Eniten kustannuksia säästävät / tuloja lisäävät / tuottavuutta parantavat hankkeet ovat ensisijaisia. Mikäli investointiputkessa on tilaa, voidaan toteuttaa käyttötalouden nettokustannuksia lisääviä hankkeita (joilla on mahdollisesti vetovoimaa, houkuttelevuutta, kilpailukykyä tms. aineettomia hyötyjä lisääviä vaikutuksia).
- Investointien toteutuksessa on kartoitettava yhteistyömahdollisuuksia yritysten, pääomasijoittajien yms. kanssa

3.3.2025

2 Kuopion kaupunki ja Kuopion kaupunkiseutu

Kuopion kaupunkiseudun väkiluku vuoden 2023 lopussa oli 172 356. Kuopio on seudun suurin kaupunki ja lähes kolme neljästä (72 %) seudun asukkaasta asui Kuopiossa (kuva 1.) Siilinjärven oli asukasluvultaan kaupunkiseudun toiseksi suurin paikkakunta (21 290 asukasta) ja Tuusniemi pienin (2 313 asukasta).

Kuva 1. Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestön jakautuminen, asukasluku vuoden lopussa ja kunnan asukkainen määrän suhteellinen osuus seudun kokonaisväestöstä vuonna 2023 (Tilastokeskus 2024)

Taulukkoon 1. on koottu kaupunkiseudun väestön jakautuminen kunnittain ja jaoteltu väestö ikäryhmiin ja esitetty myös ikäryhmien suhteellinen osuus koko kaupunkiseudun väestöstä. 0–18-vuotiaiden osuus oli 18,7 % koko kaupunkiseudun väestöstä jakautuen siten, että alle 7-vuotiaiden ikäryhmä muodosti 5,9 % väestöstä, perusopetusikäisten ikäryhmät eli 7–12 ja 13–15-vuotiaiden ikäryhmät 9,5 % ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmä 3,3 % alueen väestöstä.

Työikäisten osuus oli suurin, lähes 58 % ja 65-vuotiaat ja heitä vanhemmat ikäryhmät muodostivat 24,1 % väestöstä. Vuoden 2023 lopussa Suomen yli 65-vuotiaiden suhteellinen osuus oli hieman pienempi, 23,4 %.

3.3.2025

Taulukko 1. Kuopion kaupunkiseudun väestön jakautuminen kunnittain ja ikäryhmittäin sekä ikäryhmien suhteellinen osuus seudun kokonaisväestöstä (Tilastokeskus 2024)

2023	Kuopio	Lapinlahti	Leppävirta	Siilinjärvi	Suonenjoki	Tuusniemi	Yhteensä	Osuus %
0 - 6	7 298	453	490	1 497	305	72	10 115	5,9
7 - 12	7 556	556	475	1 833	416	102	10 938	6,3
13 - 15	3 690	358	305	923	219	65	5 560	3,2
16 - 18	4 052	302	247	834	164	53	5 652	3,3
19 - 49	52 085	2 662	2 403	7 216	1 952	498	66 816	38,8
50 - 64	21 615	1 929	2 092	4 140	1 382	573	31 731	18,4
65 - 74	14 947	1 546	1 572	2 606	1 168	558	22 397	13,0
75 -	12 778	1 169	1 465	2 241	1 102	392	19 147	11,1
Yhteensä	124 021	8 975	9 049	21 290	6 708	2 313	172 356	100,0

Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestön ennakkotilaston mukaan Kuopion kaupunkiseudun väkiluku vuoden 2024 lopussa oli 173 716. Kuuden kunnan väkiluku kasvoi 1 360 asukkaalla.

- Kuopio: Asukasluku 31.12.2024: 125 668, muutosta vuodesta 2023: +1 647 asukasta.
- Lapinlahti: Asukasluku 31.12.2024: 8 864, muutosta vuodesta 2023: -111 asukasta.
- Leppävirta: Asukasluku 31.12.2024: 8 975, muutosta vuodesta 2023: -74 asukasta.
- Siilinjärvi: Asukasluku 31.12.2024: 21 268, muutosta vuodesta 2023: -22 asukasta.
- Suonenjoki: Asukasluku 31.12.2024: 6 633, muutosta vuodesta 2023: -75 asukasta.
- Tuusniemi: Asukasluku 31.12.2024: 2 308, muutosta vuodesta 2023: -5 asukasta.

Taulukko 2. Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestön ennakkotilasto 2024M12 Kuopion kaupunkiseudun kunnat (Tilastokeskus 2025)

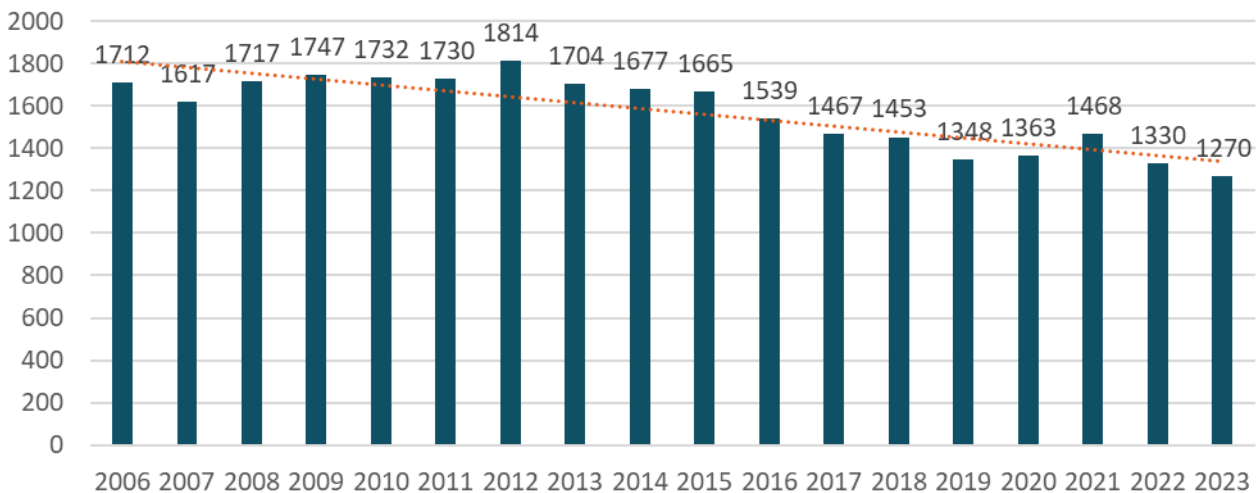
2024	Kuopio	Lapinlahti	Leppävirta	Siilinjärvi	Suonenjoki	Tuusniemi	Yhteensä	%
0 - 6	7 392	435	475	1 432	281	66	10 081	5,8
7 - 12	7 482	535	472	1 771	394	105	10 759	6,2
13 - 15	3 858	329	293	925	217	62	5 684	3,3
16 - 18	4 083	305	247	834	191	44	5 704	3,3
19 - 49	53 133	2 641	2 395	7 234	1 910	534	67 847	39,1
50 - 64	21 360	1 856	2 034	4 128	1 353	533	31 264	18,0
65 - 74	14 892	1 501	1 578	2 602	1 150	553	22 276	12,8
75 -	13 468	1 262	1 481	2 342	1 137	411	20 101	11,6
Yhteensä	125 668	8 864	8 975	21 268	6 633	2 308	173 716	100,0

3.3.2025

2.1 Kuopion kaupunkiseudun kuntien syntyneet

Kuopion kaupunkiseudun kunnissa syntyvyys on vajaassa 20 vuodessa laskenut 442 lapsella. Vuonna 2024 18 vuotta täyttäneiden ikäluokka (1 712) oli syntyessään 442 lasta suurempi kuin vuonna 2023 syntyneiden 1 270 lapsen ikäluokka.

Korkeimmillaan syntyvyys oli vuonna 2012, jolloin kaupunkiseudun kuntiin syntyi 1 814 lasta. Tämän jälkeen syntyvyys kääntyi laskuun, kunnes COVID-19 epidemiavuosina kääntyi nousuun. Vuosina 2022 ja 2023 syntyneiden määrät jäivät alle koronaa edeltäviä määriä. Vuoden 2023 syntyneiden määrä oli koko tarkastelujakson eli vuosien 2006–2023 alhaisin.

Kuva 2. Kuopion kaupunkiseudun elävänä syntyneet vuosina 2006–2023 (Tilastokeskus 2024)

Kuopion kaupungissa syntyvyyden lasku on ollut maltillisinta – laskua on ollut viidenneksen (19 %) verran. Tuusniemen lasku vastaa 75 %:n laskua. Lapinlahdella syntyvyys on puolittunut (54 %) ja kaupunkiseudun muissa kunnissa lasku on 34–39 %.

Taulukko 3. Kuopion kaupunkiseudun kuntien syntyneet vuosina 2006–2023 (Tilastokeskus 2024)

Kunta/Vuosi	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Erotus
Kuopio	1177	1106	1188	1209	1213	1199	1274	1206	1185	1161	1114	1048	1048	987	1032	1091	996	954	-223
Lapinlahti	115	91	111	120	101	103	121	66	84	96	74	68	64	67	54	69	50	53	-62
Leppävirta	100	92	89	88	102	80	91	78	63	77	55	77	66	67	62	58	71	61	-39
Siilinjärvi	248	258	241	247	227	271	248	269	258	255	222	218	218	178	164	190	174	161	-87
Suonenjoki	56	53	71	62	69	56	57	70	65	66	61	45	48	36	38	47	31	37	-19
Tuusniemi	16	17	17	21	20	21	23	15	22	10	13	11	9	13	13	13	8	4	-12
Yhteensä	1 712	1 617	1 717	1 747	1 732	1 730	1 814	1 704	1 677	1 665	1 539	1 467	1 453	1 348	1 363	1 468	1 330	1 270	-442

3.3.2025

Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestön ennakkotiedon (Lähde: Tilastokeskus 2025) mukaan Kuopion kaupunkiseudun kunnissa syntyi vuonna 1 348 lasta. Syntyneiden määrä kasvoi 78 lapsella. Syntyneet jakautuivat kunnittain seuraavasti:

- Kuopio: 1 045, muutosta vuodesta 2023: +91
- Lapinlahti: 60, muutosta vuodesta 2023: +7
- Leppävirta: 49, muutosta vuodesta 2023: -12
- Siilinjärvi: 158, muutosta vuodesta 2023: -3
- Suonenjoki: 31, muutosta vuodesta 2023: -6
- Tuusniemi: 5, muutosta vuodesta 2023: +1

2.2 Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestörakenne

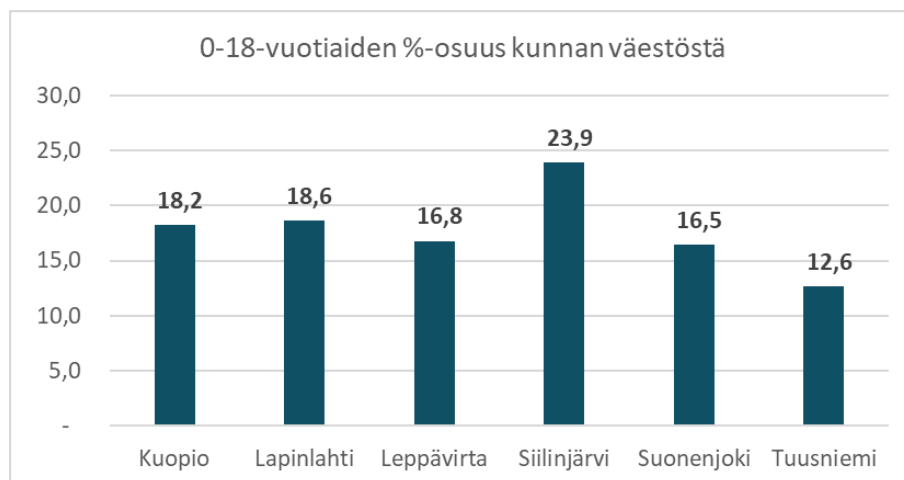
Kuopion kaupunkiseudun kunnat poikkeavat väestörakenteeltaan toisistaan. Kuopiossa korostuu 19–49-vuotiaiden suuri suhteellinen osuus (42 %), kun vastaavasti Tuusniemellä yli 65-vuotiaiden osuus oli 41 prosenttia kunnan asukkaista. Kun Kuopiossa yli 5-kymppisiä oli hieman alle 40 %, Tuusniemellä vastaavan ikäisiä oli lähes 66 prosenttia väestöstä. Siilinjärven kunnan väestörakenne on lähimpänä Kuopion väestörakennetta. Siilinjärven alle 18-vuotiaiden suhteellinen osuus on Kuopion kaupunkiin verrattuna korkeampi.

Taulukko 4. Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestörakenne vuoden 2023 lopussa (Tilastokeskus 2024)

2023	Kuopio	%	Lapinlahti	%2	Leppävirta	%3	Siilinjärvi	%4	Suonenjoki	Osuus %	Tuusniemi	Osuus %
0 - 6	7 298	5,9	453	5,0	490	5,4	1 497	7,0	305	4,5	72	3,1
7 - 12	7 556	6,1	556	6,2	475	5,2	1 833	8,6	416	6,2	102	4,4
13 - 15	3 690	3,0	358	4,0	305	3,4	923	4,3	219	3,3	65	2,8
16 - 18	4 052	3,3	302	3,4	247	2,7	834	3,9	164	2,4	53	2,3
19 - 49	52 085	42,0	2 662	29,7	2 403	26,6	7 216	33,9	1 952	29,1	498	21,5
50 - 64	21 615	17,4	1 929	21,5	2 092	23,1	4 140	19,4	1 382	20,6	573	24,8
65 - 74	14 947	12,1	1 546	17,2	1 572	17,4	2 606	12,2	1 168	17,4	558	24,1
75 -	12 778	10,3	1 169	13,0	1 465	16,2	2 241	10,5	1 102	16,4	392	16,9
Yhteensä	124 021	100,0	8 975	100,0	9 049	100,0	21 290	100,0	6 708	100,0	2 313	100,0

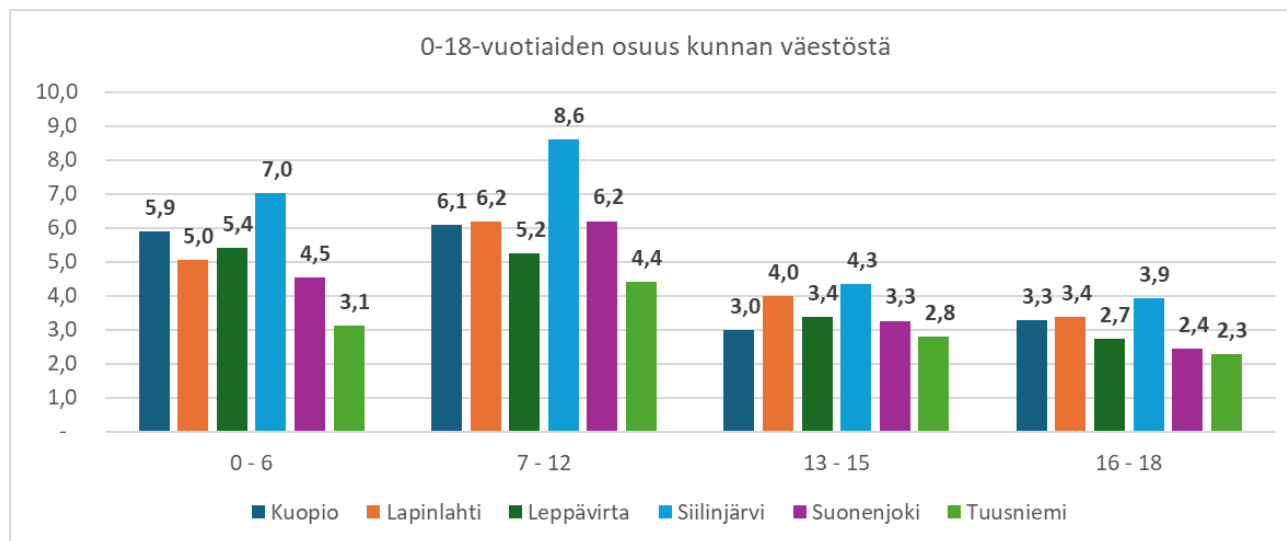
Alle 18-vuotiaiden osuudet kunnan väestöstä vaihtelevat suuresti. Tuusniemellä 0–18-vuotiaita on vain hieman yli kymmenen prosenttia (12,6 %). Siilinjärven lasten ja nuorten osuus on lähes neljännes (23,9 %) kunnan asukkaista.

3.3.2025

Kuva 3. Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden suhteellinen osuus kunnan kokonaisväestöstä vuonna 2023 (Tilastokeskus 2024)

Siilinjärven ja Tuusniemen eri 0–18-vuotiaiden ikäryhmät poikkeavat toisistaan eniten. Kuopion kaupungin 13–15-vuotiaiden suhteellinen osuus väestöstä, 3 prosenttia vastaa kansallista määrää. Määrä jää kuitenkin kaikkia muita kaupunkiseudun kuntia alhaisemmaksi lukuun ottamatta Tuusniemeä, jossa kyseisen ikäryhmän osuus on kaksi kymmenystä Kuopiota alhaisempi (2,8 %).

Kuva 4. Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden suhteellinen osuus kunnan kokonaisväestöstä vuonna 2023 (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

2.2.1 Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestöllinen huoltosuhde ja sen kehittyminen

Väestöllinen eli demografinen huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65 vuotta täyttäneiden määrän suhde 15–64-vuotiaiden määrään. Saatu luku on kerrottu sadalla (Tilastokeskus 2024).

Kuopion kaupungin väestöllinen huoltosuhde pysyy koko tarkastelujakson ajan 56 ja 57 välillä. Ennusteen mukaan Kuopion huoltosuhde ei heikkene vuoteen 2035 mennessä. Toisin on kaupunkiseudun muiden kuntien laita.

Mikäli väestökehitys toteutunee ennustetulla tavalla, rajuinta huoltosuhteen heikkeneminen on Leppävirroilla (+11,6) ja Suonenjoella (+8,2). Leppävirran kunnassa siirrytään seuraavalle sataluvulle 2030-luvun alkuvuosina. Tuusniemen demografinen huoltosuhde on koko tarkastelujakson ajan yli sata: tarkastelujakson alussa 104,5 ja vuonna 110,1.

Taulukko 5. Väestöllinen huoltosuhde ja ennuste sen kehittämisestä Kuopion kaupunkiseudun kunnissa vuosina 2024–2035 (Tilastokeskus 2024)

Kunta	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Kuopio	57,0	56,9	56,9	56,9	56,7	56,7	56,5	56,4	56,5	56,5	56,5	56,3
Lapinlahti	79,1	79,1	79,5	79,6	80,6	81,3	80,5	81,2	81,8	82,0	82,0	82,0
Leppävirta	88,6	90,1	91,6	93,9	95,2	97,7	98,0	99,9	100,7	101,1	100,6	100,2
Siilinjärvi	70,5	71,0	71,0	71,0	71,6	71,7	71,9	72,1	73,0	72,9	73,4	74,1
Suonenjoki	89,2	91,2	92,3	92,6	93,9	95,3	95,1	95,0	95,6	96,6	97,3	97,4
Tuusniemi	104,5	106,9	105,8	107,7	110,0	111,3	111,0	110,5	111,1	111,7	110,1	110,1

2.2.2 Kuopion kaupunkiseudun kuntien perheiden lukumäärät ja perheet koot

Vuonna 2023 Kuopion kaupunkiseudun kunnissa asui 16 332 perhettä, joissa oli alle 18-vuotiaita lapsia. Alle 18-vuotiaita lapsia oli yhteensä 29 133. Lasten lukumääriä ja 0–18-vuotiaiden väestökehitystä tarkastellaan tarkemmin raportin muissa luvuissa.

Keskimääräinen perheen keskikoko Kuopion kaupunkiseudun kunnissa oli 3,7 henkilöä. Perheiden keskikoko oli pienin Kuopiossa (3,60) ja suurin Siilinjärvellä (3,82). Alle 18-vuotiaita lapsia perhettä kohden oli 1,82 lasta. Eniten lapsia oli Lapinlahdella ja Siilinjärvellä, molemmissa 1,9 alle 18-vuotista per perhe ja vähiten Tuusniemellä, jossa alle 18-vuotiaita perhettä kohden oli 1,74.

3.3.2025

Taulukko 6. Lapsiperheiden määrät, perheiden keskipaino ja alle 18-vuotiaita lapsia per perhe Kuopion kaupunkiseudun kunnissa vuonna 2023 (Tilastokeskus 2024)

2023	Lapsi-perheitä	Lapsiperheen keskipaino, henkilöä	Perheitä, joissa alle 3-v. lapsia	Alle 3-v. lasten lkm perheissä	Perheitä, joissa alle 7-v. lapsia	Alle 7-v. lasten lkm perheissä	Perheitä, joissa alle 18-v. lapsia	Alle 18-v. lasten lkm perheissä	Alle 18-v. lapsia per perhe
Kuopio	11607	3,60	2758	3039	5304	7178	11607	20275	1,75
Lapinlahti	790	3,80	158	180	308	449	790	1504	1,90
Leppävirta	748	3,75	171	190	325	484	748	1398	1,87
Siilinjärvi	2476	3,82	514	569	1056	1479	2476	4715	1,90
Suonenjoki	568	3,58	103	115	219	298	568	992	1,75
Tuusniemi	143	3,62	21	24	51	68	143	249	1,74
	16332	3,70	3725	4117	7263	9956	16332	29133	1,82

2.3 Kuopion kaupungin 0–19-vuotiaiden muuttotietoja vuosilta 2017–2023

Vuosina 2017–2023 Kuopioon muutti 7 341 henkilöä enemmän kuin Kuopiosta pois. Muuttovoitto jakautui siten, että yli 60 % muodostui kuntien välisestä muutosta ja vajaat 40 % maahanmuutosta.

Kuopion kaupungin 0–19-vuotiaiden muuttokäyttäytymisen tarkempi tarkastelu vuosilta 2017–2023 osoittaa, että kyseisen ikäryhmän nettomuutto oli voitollista kaikissa alaikäryhmissä koko tarkastelujakson ajan, lukuun ottamatta vuoden 2018 5–9-vuotiaiden tappiollista 10 lapsen määrää. Lapset ja nuoret muodostivat 52,5 % muuttovoittoon kuuluvista asukkaista.

Vuosina 2017–2023 Kuopion 0–19-vuotiaiden muuttovoitto oli yhteensä 3 852 lasta ja nuorta, joista peräti 3 070 (80 %) oli 15–19-vuotiaita. Tarkasteltaessa lasten ja nuorten muuttovoiton muodostumista alaikäryhmittäin, voidaan havaita, että kuntien välisessä nettomuutossa korostuivat määrällisesti vanhemmat alaikäryhmät (10–14- ja 15–19-vuotiaat) ja taas maahanmuutossa nuoremmat alaikäryhmät (0–4- ja 5–9-vuotiaat).

0–4-vuotiaiden kuntien välisen nettomuuton muuten negatiivisesta trendistä poikkeava vuosi 2021 oli toinen COVID-19 vuosista. Muuttovoittoa tuli peräti 64 kyseisen ikäistä lasta, mutta vastaavasti seuraavana vuonna 0–4-vuotiaiden muuttoliike oli kääntynyt tappiolliseksi ja oli -33 lasta. Tarkasteluajanjakso jääkin kahden 0–4-vuotiaan lapsen verran tappiolliseksi, kun tarkastellaan kuntien välistä muuttoa ajalla 2017–2023.

3.3.2025

Taulukko 7. Kuopion kaupungin 0–19-vuotiaiden kuntien välinen nettomuutto ja nettomaahanmuutto vuosina 2017–2023 (Tilastokeskus 2024)

Kuopion kaupunki	Kuntien välinen nettomuutto								Yhteensä	Nettomaahanmuutto/Kuopio								Yhteensä
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2017-2023	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2017-2023		
0 - 4	- 18	1	- 5	- 3	64	- 33	- 8	- 2	24	18	16	18	17	34	62	189		
5 - 9	- 7	- 20	9	27	31	- 16	1	25	25	10	19	14	32	41	88	229		
10 - 14	46	13	48	11	18	25	42	203	9	4	21	9	3	28	64	138		
15 - 19	335	375	372	413	432	458	453	2 838	17	12	19	45	43	33	63	232		
0-19-v. yhteensä	356	369	424	448	545	434	488	3 064	75	44	75	86	95	136	277	788		
Kaikki muuttaneet	348	378	576	678	1 081	752	751	4 564	179	170	186	287	382	587	986	2 777		

Taulukko 8. Kuopion kaupungin 0–19-vuotiaiden nettomuutto vuosina 2017–2023 (Tilastokeskus 2024)

Kuopion kaupunki	Nettomuutto (kuntien välinen ja maahanmuutto)							Yhteensä	Osuus kaikista	Keskimäärin
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2017-2023	muuttaneista	2017-2023
0 - 4-vuotiaat	6	19	11	15	81	1	54	187	2,5	27
5 - 9-vuotiaat	18	- 10	28	41	63	25	89	254	3,5	36
10 - 14-vuotiaat	55	17	69	20	21	53	106	341	4,6	49
15 - 19-vuotiaat	352	387	391	458	475	491	516	3 070	41,8	439
0-19-v. yhteensä	431	413	499	534	640	570	765	3 852	52,5	550
Kaikki muuttaneet	527	548	762	965	1 463	1 339	1 737	7 341		

Maahanmuuttoa voidaan tarkastella Kuopion kaupungissa kirjoilla olevien henkilöiden taustamaan mukaan. Suurimman ryhmän muodostavat eurooppalaiset, 3 326 asukasta. Aasian maista lähtöisin olevien asukkaiden määrä on ollut vuosina 2017-2023 kasvussa, (kasvua + 1 095).

Tilastokeskuksen väestörakennetilaston, ”Syntyperä ja taustamaa kunnittain” mukaan Kuopion kaupungin väestössä oli vuonna 2022 64 ukrainalaistaustaista ja vuonna 2023 214 ukrainalaistaustaista asukasta. (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

Taulukko 9. Kuopion kaupungin väestö jaoteltuna taustamaan mukaan, pois lukien Suomi, vuosina 2017–2023 (Tilastokeskus 2024)

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
EUROOPPA	2 346	2 369	2 426	2 504	2 656	2 837	3 326
AFRIKKA	495	543	531	552	649	744	893
AMERIKA	127	131	135	145	169	173	174
AASIA	1 382	1 514	1 632	1 694	1 849	2 078	2 477
OSEANIA	5	5	7	8	7	7	11
Tuntematon	168	204	238	267	281	288	258
	4 523	4 766	4 969	5 170	5 611	6 127	7 139

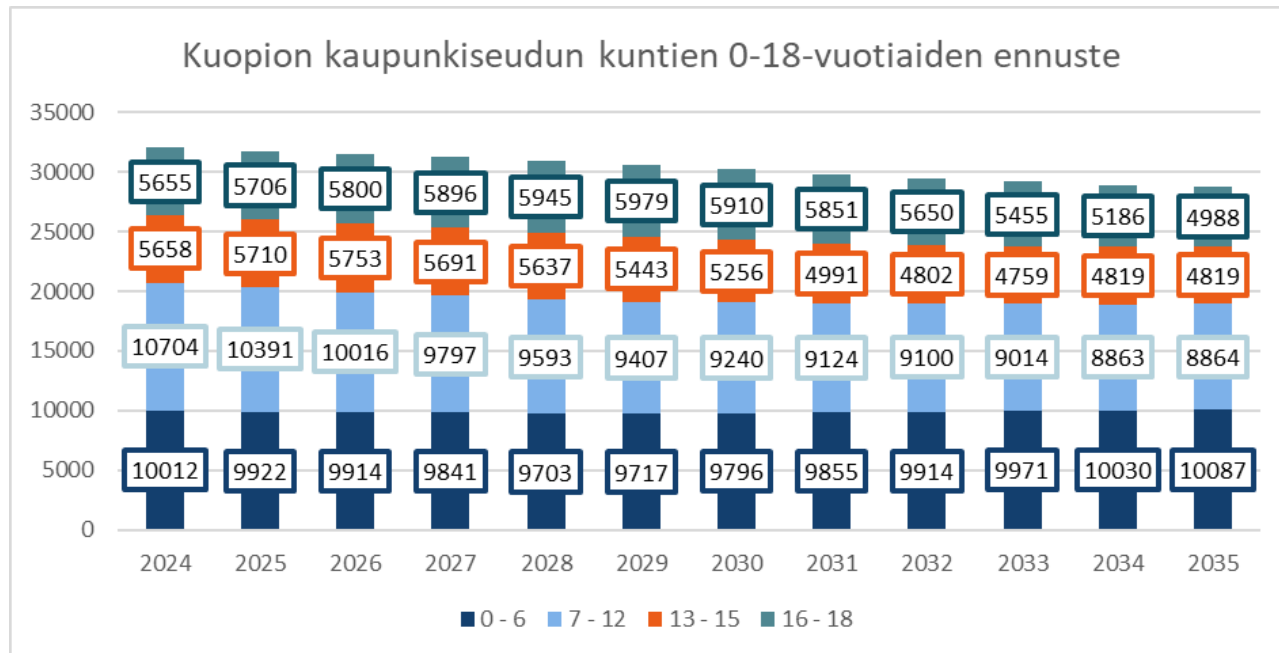
3.3.2025

3 Kuopion kaupunkiseudun kuntien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen tarveanalyysi

Tarveanalyysin tarkoituksena on tuottaa aineistoja palveluverkoston vaihtoehtojen arviointiin eli palveluverkkoja koskevien eri skenaarioiden laadintaa varten. Luvussa tarkastellaan olemassa olevan väestöennusteen pohjalta Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaa-aikapalveluiden palvelutarpeiden tulevaa kehittymistä. Kuopion kaupunkiseudun kuntien yhteisissä laskelmissa ja tarkasteluissa on käytetty kaikkien kuntien, myös Kuopion kaupungin osalta, yhtenevyyden takia Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestöennustetietoja. Kuopion kaupunkia koskevassa tarkastelussa (luku 3.1) on käytetty kaupungin itse laatiman väestökasvua tukevan väestöennusteen lukuja.

Kuopion kaupunkiseudun 0–18-vuotiaiden määrä laskee Tilastokeskuksen vuoden 2024 laatiman väestöennusteen mukaan **3 271** lapsella ja nuorella vuoteen 2035 mennessä. Määrällisesti suurin lasku kohdistuu 7–12-vuotiaiden ikäryhmään, joko on myös ikäryhmänä suurin (kuusi ikäluokkaa).

Vuonna 2035 kaupunkiseudun 7–12-vuotiaiden ikäryhmän ennustetaan olevan 1 840 lasta pienempi verrattuna vuoden 2024 kokoon.

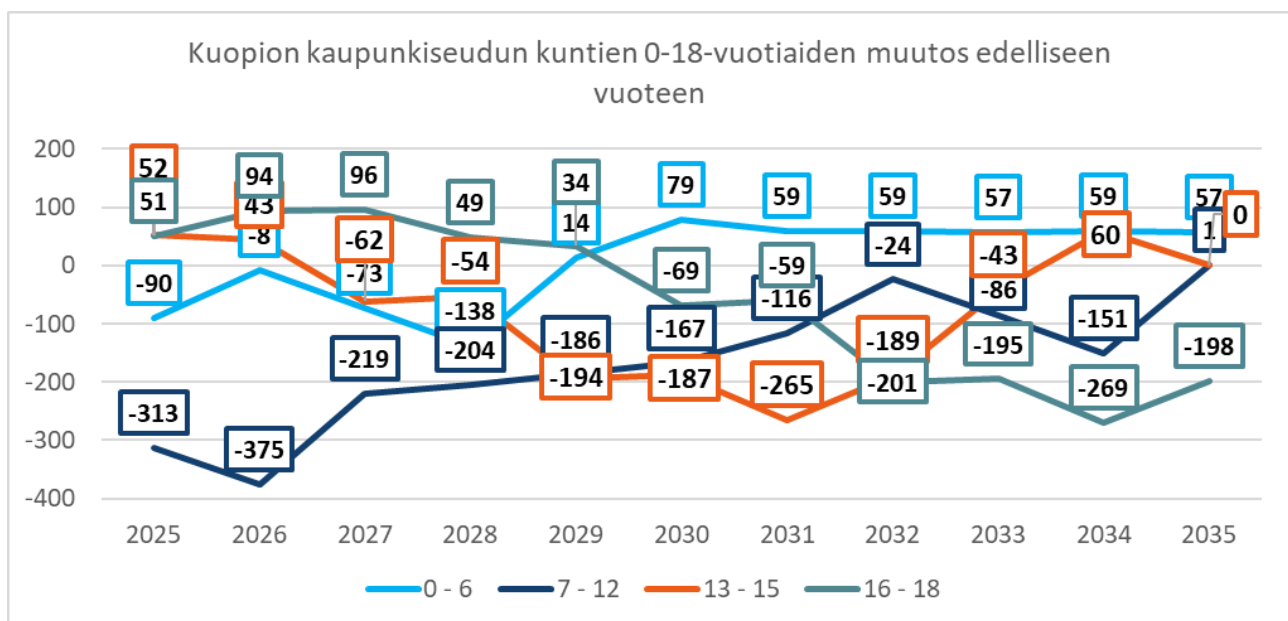
Kuva 5. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden määrien kehittymisen ennuste vuosille 2024–2035 (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

Suhteessa ikäryhmän kokoon suurin pudotus lapsimäärässä tulee ennusteen mukaan tapahtumaan 13–15-vuotiaiden ikäryhmässä. Kymmenen vuoden päästä yläkouluikäisiä lapsia ennustetaan olevan 839 vähemmän kuin nyt. Myös 16–18-vuotiaiden määrä on laskeva ja ikäryhmän koon ennustetaan supistuvan 667 nuorella.

Vain 0–6-vuotiaiden ikäryhmän koon ennustetaan palautuvan vuoden 2024 määräin vuoteen 2035 mennessä. Lisäksi 0–6-vuotiaiden ikäryhmän koon ennustetaan kasvavan 75 lapsella.

Kuvassa x. on laskettu Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden eri ikäryhmien koon muutos verrattuna edelliseen vuoteen. 7–12-vuotiaiden ennuste on viimeistä vuotta lukuun ottamatta negatiivinen. Kuopion kaupungin 0–6-vuotiaiden määrän voimakas kasvu kääntää koko kaupunkiseudun ikäryhmän muutoksen positiiviseksi tämän vuosikymmenen lopussa. Samoihin aikoihin 16–18-vuotiaiden muutos muuttuu negatiiviseksi. 13–15-vuotiaiden muutokset verrattuna edelliseen vuoteen ovat alhaisimmillaan vuosina 2029–2032.

Kuva 6. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden määrien muutos verrattuna edelliseen vuoteen vuosina 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)

Taulukkoon 10. on koottu yhteenveto Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden määrän muutoksesta vuodesta 2024 vuoteen 2035. Suurimmat muutokset ennusteen mukaan on odotettavissa Siilinjärvellä (–1 159 lasta ja nuorta).

3.3.2025

Tilastokeskuksen ennusteessa Kuopion kaupungin vähenemäksi on arvioitu 861 lasta ja nuorta. Kaupungin laatiman väestösuunnitteen tavoitteet ovat positiivisemmat ja kaupungin oman arvion mukaan lasku jää 570 lapsen ja nuoren suuruiseksi.

Taulukko 10. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden määrien muutokset vuodesta 2024 vuoteen 2035 kunnittain (Tilastokeskus 2024)

	0 -6		7-12		13-15		16-18-		0-18- vuotiaat	
Kuopio	510	-	810	-	268	-	293	-	861	
Lapinlahti	-	71	-	176	-	129	-	90	-	466
Leppävirta	-	92	-	106	-	86	-	46	-	330
Siilinjärvi	-	200	-	541	-	245	-	173	-	1 159
Suonenjoki	-	62	-	161	-	86	-	46	-	355
Tuusniemi	-	10	-	46	-	25	-	19	-	100
Yhteensä	75	-	1 840	-	839	-	667	-	3 271	

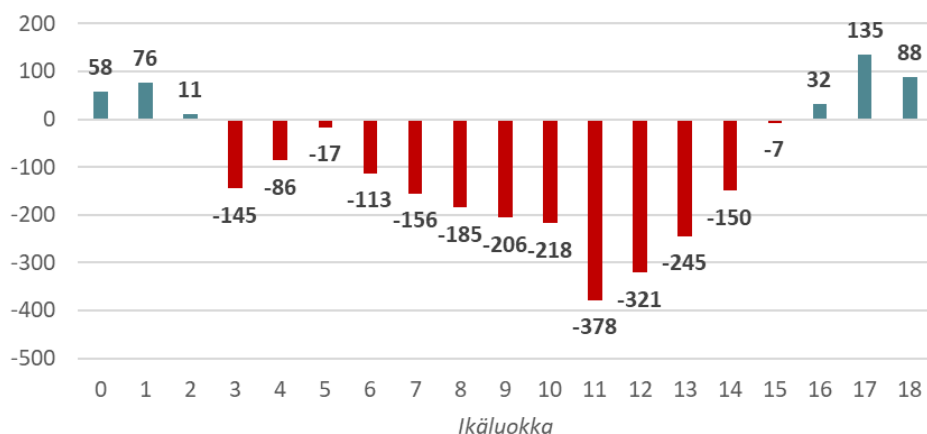
3.1 Kuopion kaupunkiseudun ikäluokkien kehittyminen

Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0-18-vuotiaiden yhden ikäluokan suuruuden (=kuinka monta lasta ikäluokassa on) muutosta vuodesta 2024 vuoteen 2030 on tarkasteltu kuvissa 7 ja 9 ja vuodesta 2024 vuoteen 2035 kuvissa 8 ja 10. Kuvat on laadittu sekä koko kaupunkiseudun kunnista yhdessä että kaupunkiseudun muut kunnat yhdessä ilman Kuopion kaupunkia.

Kuvista voi hahmottaa muutoksen suuruuden ja myös sen laajuuden. Ikäluokkien pieneneminen kohdistuu lähes kaikkiin ikäluokkiin ja on suuruudeltaan merkittävää. Supistuvien palvelutarpeiden tulisi johtaa supistuvaan palvelutarjontaan.

Vuodesta 2024 vuoteen 2035 suurimmat yhtä ikäluokkaa koskevat muutokset kohdistuvat 11- ja 12-vuotiasiin, mutta suuria muutoksia on odotettavissa myös 9-, 10- ja 13-vuotiaiden määriin. Nämä lapset ovat syntyneet vuosina 2017–2021 eli juuri niinä vuosina, joita tämän raportin tilasto-osuudessa on tarkasteltu tarkemmin (vrt. luku 2.) Yksistään 11-vuotiaiden määrän väheneminen tarkoittaa, että Kuopion kaupunkiseudun kunnissa tarvitaan laskennallisesti lähes 20 kappaletta vähemmän viidensia luokkia vuonna 2030 kuin vuonna 2024. Kaikkien 7–12-vuotiaiden määrän vähennys tarkoittaa 73,2 laskennallista opetusryhmää seutukunnan kunnissa vähemmän kuuden vuoden kulluttua kuin vuonna 2024.

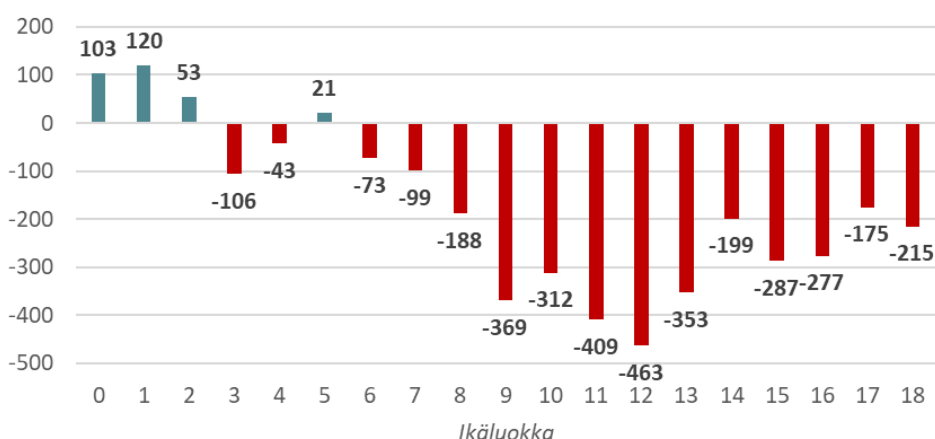
3.3.2025

Kuva 7. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden ikäluokkien suuruuden muutos vuodesta 2024–2030 (yhteensä -1 827) (Tilastokeskus 2024)

Kun tarkastelu ulotetaan vuodesta 2024 vuoteen 2035 suurimmat yhtä ikäluokkaa koskevat muutokset kohdistuvat edelleen 9–13-vuotiaiden ikäluokkiin, mutta nyt määrät ovat huomattavasti suuremmat. Esimerkiksi 12-vuotiaiden määrä on vähentynyt 463 lapsella ja 11-vuotiaiden määrä 409 lapsella. Vuonna 2035 12-vuotiaita lapsia ovat vuonna 2023 syntyneet. Toisin sanoen 12 vuotta vanhempien lasten ennusteet perustuvat jo syntyneisiin lapsiin ja vastaavasti nuorempien määrät perustuvat puhtaasti ennustetietoihin.

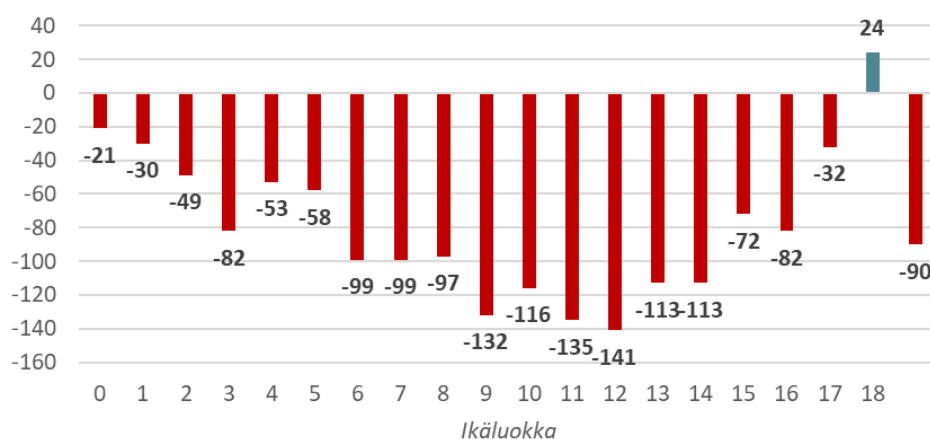
3 271 lasten ja nuorten ennustettu vähenemä vuoteen 2035 on huomattavan suuri. 7–12-vuotiaiden määrän ennustetaan laskevan 1 840, mikä vastaa 92 laskennallista opetusryhmää. 1-sarjaisina 120 oppilaan kouluina määrän vähennys vastaa yli 15 koulun oppilasmäärää.

Kuva 8. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden ikäluokkien suuruuden muutos vuodesta 2024–2035 (yhteensä -3 271) (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

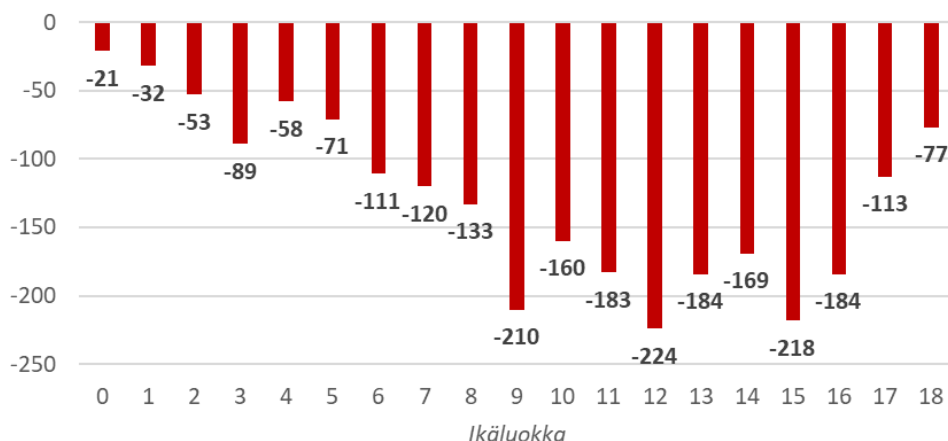
Kun tarkastelusta poistetaan Kuopion kaupungin ennustetiedot ja tarkastellaan vain seutukunnan muiden kuntien vastaavaa kehitystä, tilanteet hieman muuttuvat. Alle kouluikäisten määrään ei enää ennusteta kasvua. Kuopion alle 6-vuotiaiden määrän kasvun positiivinen vaikutus häviää. Suurimmat muutokset kohdistuvat myös näissä tarkasteluissa 9–12-vuotiaiden määriin. 12-vuotiaiden määrän lasku 141 lapsella vastaa noin seitsemää kuudennen vuosiluokan palvelutarpeen vähenemää.

Kuva 9. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden ikäluokkien suuruuden muutos vuodesta 2024–2030 ilman Kuopion kaupunkia (yhteensä -1 500) (Tilastokeskus 2024)

Vuoteen 2035 mennessä synkimmät muutokset ennustaan tapahtuvan 9-, 12- ja 15-vuotiaiden ikäluokissa. 15-vuotiaat ovat vuonna 2035 niitä lapsia, jotka syntyivät ensimmäisenä koronavuonna, 2020. Seutukunnan kunnissa toinen koronavuosi (14-vuotiaat) ei näy vuonna 2035 samalla tavalla positiivisempänä määränä eli edellisiä vuosia hieman pienempänä laskuna, kuten vuonna 2035 14-vuotiaiden määrän poikkeama näkyy kuvassa 38, missä ovat mukana myös Kuopion kaupungin lasten ja nuorten määrät.

3.3.2025

Kuva 10. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden ikäluokkien suuruuden muutos vuodesta 2024–2035 ilman Kuopion kaupunkia (yhteensä -2 410) (Tilastokeskus 2024)

3.2 Kuopion kaupunkiseudun kuntien lasten ja nuorten määrrien vaikutukset palvelutarpeisiin

Tarveanalyysivaiheessa on luotu väestöennuste ja -suunniteltietojen pohjalta ymmärrystä Kuopion kaupunkiseudun ja Kuopion kaupungin palvelutarpeiden muutoksista. Laskennallista palvelutarpeen kehittymistä tarkastellaan seuraavissa taulukoissa tarkemmin.

Taulukoissa 11–12 tarkastellaan Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–18-vuotiaiden määrän muutosta laskennallisina 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhminä. Tarkastelun avulla saadaan suuntaa antava kuva, millainen vaikutus lasten ja nuorten määrillä on tulevan kymmenen vuoden aikana kaupunkiseudun kunnissa eri kasvatus- ja opetuspalveluiden järjestämiseen. Kaikki luvun 3.8. kuntakohtaiset taulukot ovat laadittu käyttäen laskennallista 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmäkokoa.

Kuopion kaupunkiseudun kuntien yhteinen varhaiskasvatuksen palvelutarve pysyy väestöennustetietojen pohjalta lähes muuttumattomana. Joinain vuosina alueella tarvitaan muutamia ryhmiä lisää ja joinain vuosina vähemmän.

Perusopetuksen puolella vuosiluokkien 1–6 palvelutarve laskee erittäin voimakkaasti koko 2020-luvun. Lasten saavuttaessa yläasteiän, laskee vuosiluokkien 7–9 palvelutarve 2030 luvun alkuvuosina. Muutamaa vuotta myöhemmin, 2030-luvulla, palvelutarpeen lasku kohdistuu 16–18-vuotiaiden käyttämiin palveluihin.

3.3.2025

Taulukkoa voi lukea myös toisin. Vuosiluokilla 1–6 jokaista laskennallista 20 oppilasta kohden tarvitaan yksi opetusryhmä vähemmän. Vuosikymmenen aikana laskennallisten 20 oppilaiden opetusryhmien tarve vähenee kaupunkiseudun kunnissa vuosiluokilla 1–6 lähes sadalla, tarkkaan ottaen esimerkkilaskukaavaa käyttäen 92 opetusryhmällä. Luokanopettajajärjestelmässä tämä tarkoittaa lähes vastaavaa määrää opettajia.

Vuosiluokilla 7–9 palvelutarpeen lasku vastaa 42 laskennallisen opetusryhmän opettajatyömäärää. Aineenopetusjärjestelmässä ei voida laskea suoraa opettajamäärää, vaan arvioida opettajamäärää vastaavaa tuntimäärää ja sitä kautta opettajatarvetta.

16–18-vuotiaiden määrän muutokset heijastavat kaikkiin toisen asteen opiskelijamääriin. Näiltä osin 16–18-vuotiaiden ryhmittely laskennallisiin 20 opiskelijan ryhmiin antaa lähinnä viitteellistä tietoa kyseisen ikäryhmän suuruuden muutoksista. Laskelmissa ei ole huomioitu kuinka suuri osuus kyseisestä ikäryhmästä osallistuu oman kunnan ylläpitämään lukiokoulutukseen eikä näin ollen ikäryhmän muutosten vaikutusta esim. lukioden opettajatyömäärään ole arvioitu.

*Taulukko 11. Kuopion kaupunkiseudun kuntien 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden määrien muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuosina 2025–2035 (Tilastokeskus 2024) **

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	Muutos vuoteen 2035
0-6	-4,5	-0,4	-3,7	-6,9	0,7	4,0	3,0	3,0	2,9	3,0	2,9	3,8
7-12	-15,7	-18,8	-11,0	-10,2	-9,3	-8,4	-5,8	-1,2	-4,3	-7,6	0,1	-92,0
13-15	2,6	2,2	-3,1	-2,7	-9,7	-9,4	-13,3	-9,5	-2,2	3,0	0,0	-42,0
16-18	2,6	4,7	4,8	2,5	1,7	-3,5	-3,0	-10,1	-9,8	-13,5	-9,9	-33,4

* Taulukon väriasteikot ovat rivikohtaisia

Tässä yhteydessä voidaan kuitenkin todeta, että vuoteen 2030 asti kaupunkiseudun kuntien yhteinen 16–18-vuotiaiden määrä kasvaa noin 250 nuorella, mutta vuoteen 2035 mennessä muutos on kääntynyt laskuun ja nuoria on lähes 670 nykyistä vähemmän (taulukko 12).

3.3.2025

Taulukko 12. Kuopion kaupunkiseudun kuntien yhteinen 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)

Kaikki	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	24-30	2031	2032	2033	2034	2035	31-35	24-35
0 - 6															
10012	9922	9914	9841	9703	9717	9796			9855	9914	9971	10030	10087		
	-90	-8	-73	-138	14	79		-216	59	59	57	59	57	291	75
	-4,5	-0,4	-3,7	-6,9	0,7	4,0		-10,8	3,0	3,0	2,9	3,0	2,9	14,6	3,8
7 - 12															
10704	10391	10016	9797	9593	9407	9240			9124	9100	9014	8863	8864		
	-313	-375	-219	-204	-186	-167		-1464	-116	-24	-86	-151	1	-376	-1840
	-15,7	-18,8	-11,0	-10,2	-9,3	-8,4		-73,2	-5,8	-1,2	-4,3	-7,6	0,1	-18,8	-92,0
13 - 15															
5658	5710	5753	5691	5637	5443	5256			4991	4802	4759	4819	4819		
	52	43	-62	-54	-194	-187		-402	-265	-189	-43	60	0	-437	-839
	2,6	2,2	-3,1	-2,7	-9,7	-9,4		-20,1	-13,3	-9,5	-2,2	3,0	0,0	-21,9	-42,0
16 - 18															
5655	5706	5800	5896	5945	5979	5910			5851	5650	5455	5186	4988		
	51	94	96	49	34	-69		255	-59	-201	-195	-269	-198	-922	-667
	2,6	4,7	4,8	2,5	1,7	-3,5		12,8	-3,0	-10,1	-9,8	-13,5	-9,9	-46,1	-33,4
0 -18 vuotiaat															
32029	31729	31483	31225	30878	30546	30202			29821	29466	29199	28898	28758		
	-300	-246	-258	-347	-332	-344		-1827	-381	-355	-267	-301	-140	-1444	-3271
	-15,0	-12,3	-12,9	-17,4	-16,6	-17,2		-91,4	-19,1	-17,8	-13,4	-15,1	-7,0	-72,2	-163,6

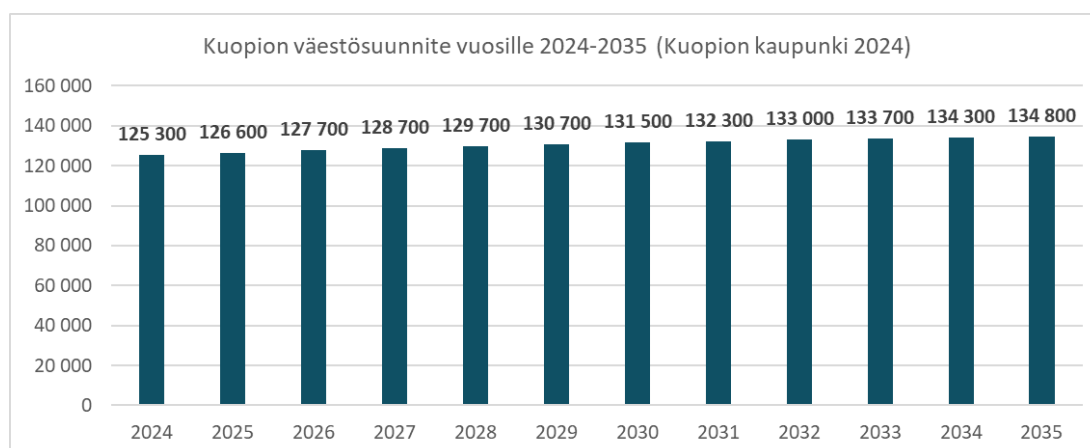
Seuraavissa luvuissa tarkastellaan kuntakohtaisia lasten ja nuorten määrien tietoja, ennusteita ja oppilasennusteita tarkemmin. Ennusteet perustuvat Kuopion kaupungin laatimaa omaa väestöennustetta ja Siilinjärven kunnan oppilasennustetta lukuun ottamatta Tilastokeskuksen vuonna 2024 laatimiin väestöennusteisiin.

3.3.2025

4 Kuopion kaupungin palveluverkosto

Kuopion kaupunki laatii säännöllisesti kaupungille tavoitteellisen väestöennusteen perustuen erilaisiin väestötekijöihin, kuten syntyvyyteen, kuolleisuuteen, muuttoliikkeeseen ja asuntotuotantoon. Väestöennusteella tarkoitetaan kaupungin kasvua tukevaa tavoitteellista väestösuunnitelmaa ja arvioita kaupungin väestönkehityksestä. Kuopion väestöennuste perustuu oletukseen syntyvyyden palautumisesta viime vuosien heikkojen syntyvyyden vuosia jälkeen takaisin korkeammalle tasolle ja muuttovoitosta.

Syksyllä 2024 Kuopion kaupunki päivitti MDI:n kanssa kaupungin uuden väestöennusteen vuosille 2024–2035. Kaupunki tavoittelee ajanjaksolla tuhannen hengen vuotuista väestökasvua. Palveluverkostotyön alkaessa Kuopion kaupunki linjasi, että kaupungin tarkastelu tehdään käyttäen Kuopion kaupungin ikäryhmittäisiä väestöennusteita.

Kuva 11. Kuopion kaupungin laatiman väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)

Kuvissa 12–15 on esitetty Kuopion kaupungin 0–6-vuotiaiden, 7–12-vuotiaiden, 13–15-vuotiaiden ja 16–18-vuotiaiden kaupungin laatima väestöennuste vuosille 2024–2035. Lähteenä on käytetty Kuopion kaupungin toimittamia väestöennustetietoja.

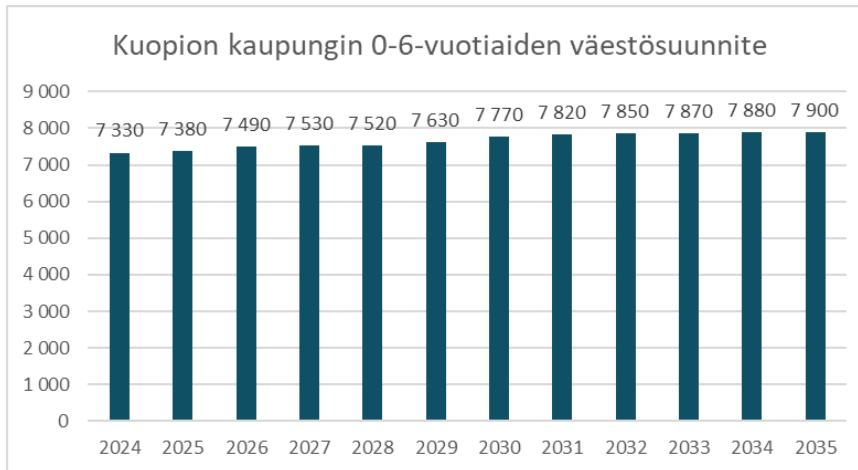
Kuopio kaupungin 0–18-vuotiaiden määrän kehittymisen ennuste vuoteen 2035 on laskeva. (Lähde: Kuopion kaupungin väestösuunnite 2024):

0–6-vuotiaat: +570 (kuva 12)
7–12-vuotiaat: -550 (kuva 13)
13–15-vuotiaat: -320 (kuva 14)

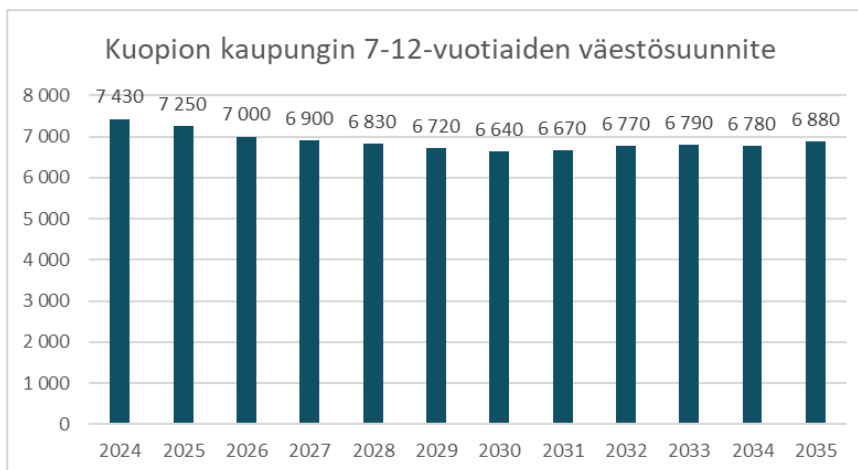
3.3.2025

16–18-vuotiaat: -270 (kuva 15)

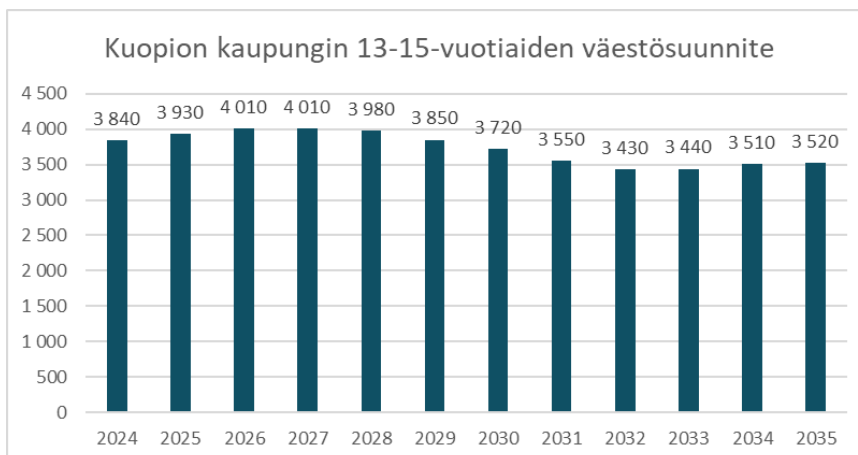
Yhteensä: -570

Kuva 12. Kuopion kaupungin laatiman väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)

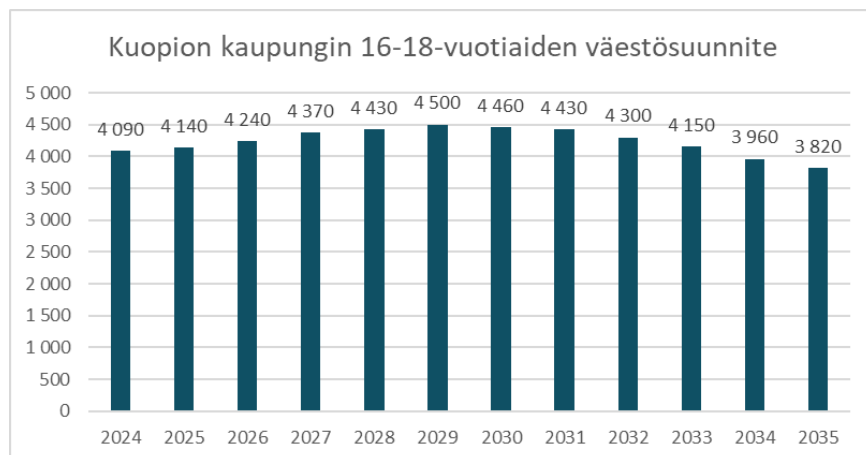

Kuva 13. Kuopion kaupungin väestösunnitteen mukainen 7–12-vuotiaiden väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)

Kuva 14. Kuopion kaupungin väestösunnitteen mukainen 13–15-vuotiaiden väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)

3.3.2025

Kuva 15. Kuopion kaupungin väestösuunnitteen mukainen 16–18-vuotiaiden väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)

Kuopion kaupungin taulukossa 13 tarkastellaan Kuopion kaupungin 0–18-vuotiaiden määrän muutosta ja taulukossa 14 määrää laskennallisina 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhminä. Luvut perustuvat Kuopion kaupungin laatimaan ja hyväksymään väestöennusteeseen.

Tarkastelun avulla saadaan suuntaa antava kuva, millainen vaikutus lasten ja nuorten määrällä on tulevan kymmenen vuoden aikana Kuopion kaupungin varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus ja vapaa-aikapalvelujen järjestämiseen, kun tarkastelun pohjatietona käytetään kaupungin väestöennustetta.

Kaupungin väestöennusteessa tavoitellaan voimakasta kasvua 0–6-vuotiaiden ikäryhmään. Palvelutarve kasvaa noin 28–29 ryhmän verran.

Perusopetuksen puolella vuosiluokkien 1–6 palvelutarve laskee ja vastaa 27–28 opetusryhmän laskua. Vuosiluokkien 7–9 palvelutarpeen lasku vastaa 16 laskennallisen opetusryhmän opettajatyömäärän vähennystä.

Tarkastelujakson loppupuolella myös 16–18-vuotiaiden palveluiden tarpeet laskennallisella kaavalla laskien ovat laskusuunnassa ja satojen nuorten määrien laskulla on vaikutusta toisen asteen koulutuksen järjestämiseen.

3.3.2025

Taulukko 13. Yhteenveto Kuopion kaupungin 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden väestökehityksestä vuodesta 2024 vuoteen 2035 (musta fontti), sekä muutos (vihreä tai punainen fontti) vuoteen 2030 ja 2035 (Kuopion kaupunki 2024)

Vuosi	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Muutos 2024- 2030	2031	2032	2033	2034	2035	Muutos 2031- 2035	Muutos 2024- 2035
0- 6-vuotiaat	7 330	7 380	7 490	7 530	7 520	7 630	7 770		7 820	7 850	7 870	7 880	7 900		
Muutos ed. vuoteen		50	110	40	-10	110	140	440	50	30	20	10	20	130	570
7-12-vuotiaat	7 430	7 250	7 000	6 900	6 830	6 720	6 640		6 670	6 770	6 790	6 780	6 880		
Muutos ed. vuoteen		-180	-250	-100	-70	-110	-80	-790	30	100	20	-10	100	240	-550
13-15-vuotiaat	3 840	3 930	4 010	4 010	3 980	3 850	3 720		3 550	3 430	3 440	3 510	3 520		
Muutos ed. vuoteen		90	80	0	-30	-130	-130	-120	-170	-120	10	70	10	-200	-320
16-18-vuotiaat	4 090	4 140	4 240	4 370	4 430	4 500	4 460		4 430	4 300	4 150	3 960	3 820		
Muutos ed. vuoteen		50	100	130	60	70	-40	370	-30	-130	-150	-190	-140	-640	-270
0-18-vuotiaat	22 690	22 700	22 740	22 810	22 760	22 700	22 590	0	22 470	22 350	22 250	22 130	22 120	0	0
Muutos ed. vuoteen		10	40	70	-50	-60	-110	-100	-120	-120	-100	-120	-10	-470	-570

Taulukko 14. Kuopion kaupungin väestösuunnitteen mukainen 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ennustetut määrät vuodesta 2024 vuoteen 2035 (musta fontti), sekä muutos laskennallisina 20 lapsen/nuoren määrällisinä ryhminä (vihreä tai punainen fontti) vuoteen 2030, 2031–2035 ja ryhmien määrän kokonaismuutos vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Kuopion kaupunki 2024)

Vuosi	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Muutos 2024- 2030	2031	2032	2033	2034	2035	Muutos 2031- 2035	Muutos 2024- 2035
0- 6-vuotiaat	7 330	7 380	7 490	7 530	7 520	7 630	7 770		7 820	7 850	7 870	7 880	7 900		
Muutos ed. vuoteen		2,5	5,5	2,0	-0,5	5,5	7,0	22,0	2,5	1,5	1,0	0,5	1,0	6,5	28,5
7-12-vuotiaat	7 430	7 250	7 000	6 900	6 830	6 720	6 640		6 670	6 770	6 790	6 780	6 880		
Muutos ed. vuoteen		-9,0	-12,5	-5,0	-3,5	-5,5	-4,0	-39,5	1,5	5,0	1,0	-0,5	5,0	12,0	-27,5
13-15-vuotiaat	3 840	3 930	4 010	4 010	3 980	3 850	3 720		3 550	3 430	3 440	3 510	3 520		
Muutos ed. vuoteen		4,5	4,0	0,0	-1,5	-6,5	-6,5	-6,0	-8,5	-6,0	0,5	3,5	0,5	-10,0	-16,0
16-18-vuotiaat	4 090	4 140	4 240	4 370	4 430	4 500	4 460		4 430	4 300	4 150	3 960	3 820		
Muutos ed. vuoteen		2,5	5,0	6,5	3,0	3,5	-2,0	18,5	-1,5	-6,5	-7,5	-9,5	-7,0	-32,0	-13,5
0-18-vuotiaat	22 690	22 700	22 740	22 810	22 760	22 700	22 590	0	22 470	22 350	22 250	22 130	22 120	0	0
Muutos ed. vuoteen		0,5	2,0	3,5	-2,5	-3,0	-5,5	-5,0	-6,0	-6,0	-5,0	-6,0	-0,5	-23,5	-28,5

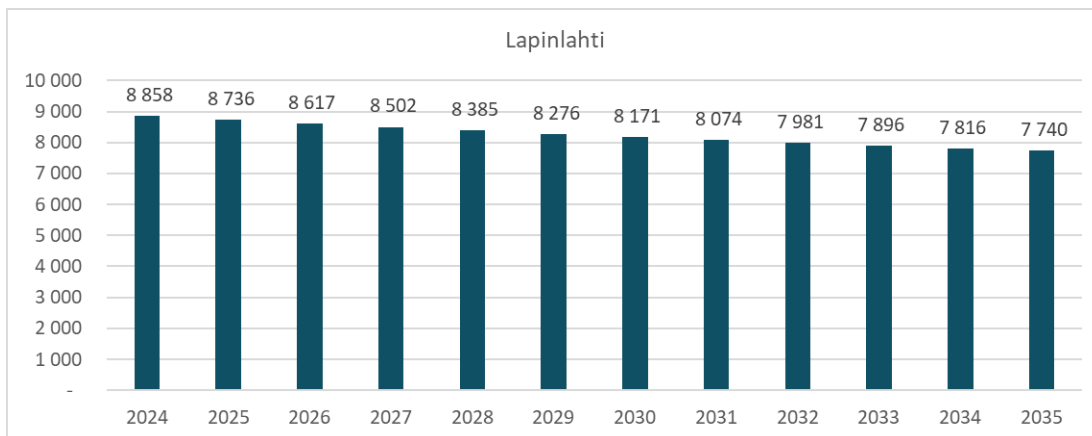
3.3.2025

5 Kuopion kaupunkiseudun kuntien palveluverkosto

5.1 Lapinlahden kunnan palveluverkosto

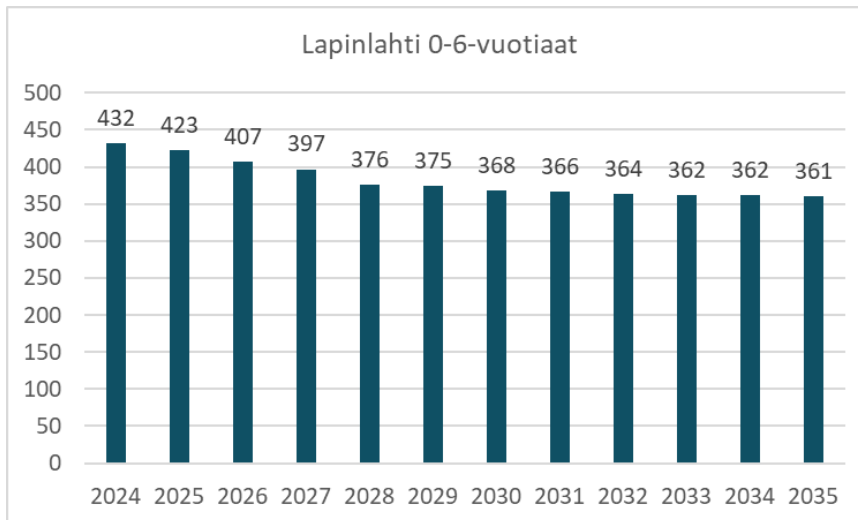
Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestöennusteeseen pohjautuva Lapinlahden kunnan 0–18-vuotiaiden määrän kehittymisen ennuste vuoteen 2035 on laskeva.

0–6-vuotiaat:	-71 (kuva x)
7–12-vuotiaat:	-176 (kuva x)
13–15-vuotiaat:	-129 (kuva x)
<u>16–18-vuotiaat:</u>	<u>-90 (kuva x)</u>
Yhteensä:	-466

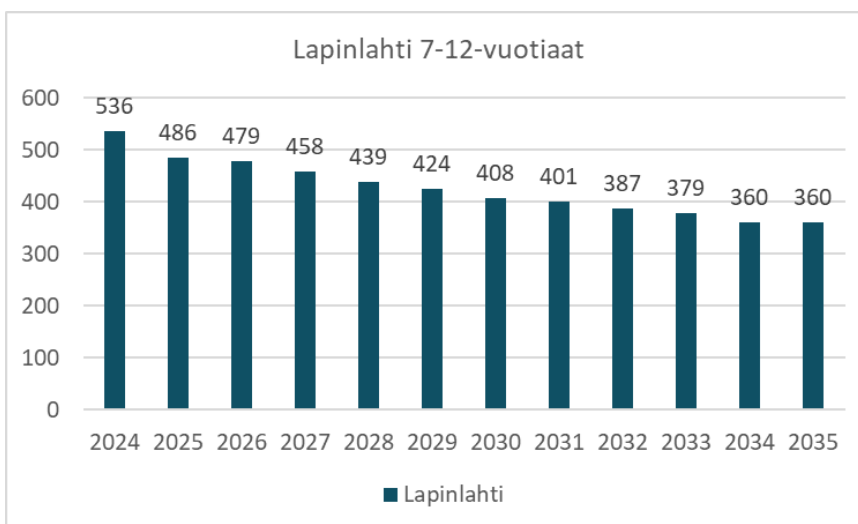

Kuva 16. Lapinlahden kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

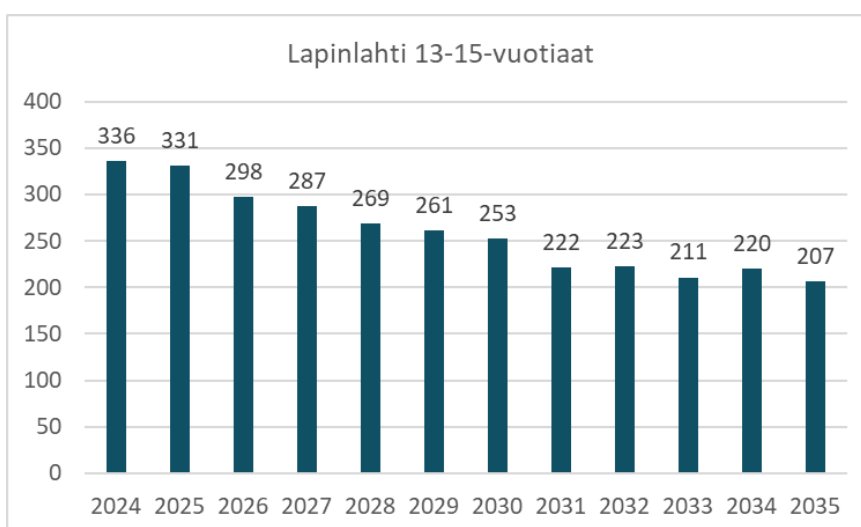
3.3.2025

Kuva 17. Lapinlahden kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

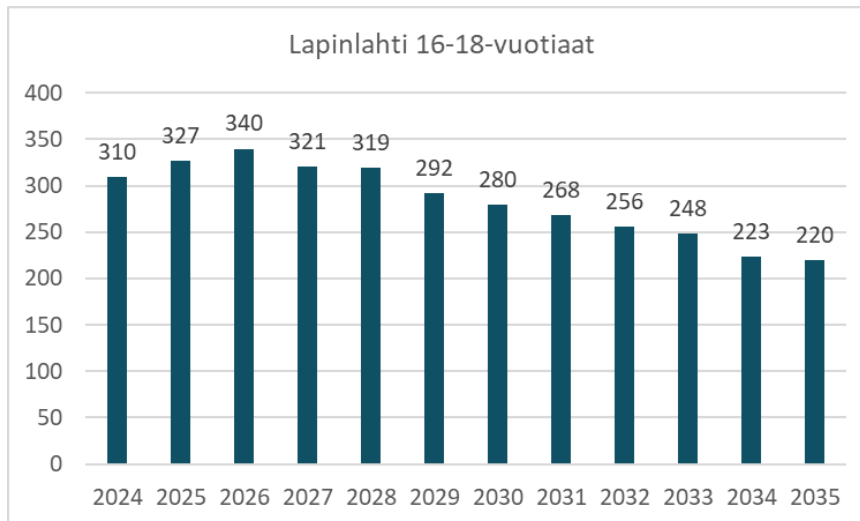

Kuva 18. Lapinlahden kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 7–12-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Kuva 19. Lapinlahden kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 13–15-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

Kuva 20. Lapinlahden kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 16–18-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Lapinlahden kunnan (taulukko

x) varhaiskasvatuksen palvelutarve vähenee vuoteen 2035 mennessä noin 70 lapsella ja laskennallisella 3,6 ryhmällä.

Vuosiluokkien 1–6 palvelutarve vähenee noin 175 lapsella ja laskennallisesti lähes yhdeksällä opetusryhmällä. Luokanopettajajärjestelmässä tämä tarkoittaa lähes vastaavaa määrää opettajia.

Vuosiluokilla 7–9 noin 120 oppilaan palvelutarpeen lasku vastaa 6,5 laskennallisen opetusryhmän opettajatyömäärää. Lukioikäisten määrä supistuu vuoteen 2035 mennessä 90 nuorella.

Taulukko 15. Lapinlahden kunnan 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)

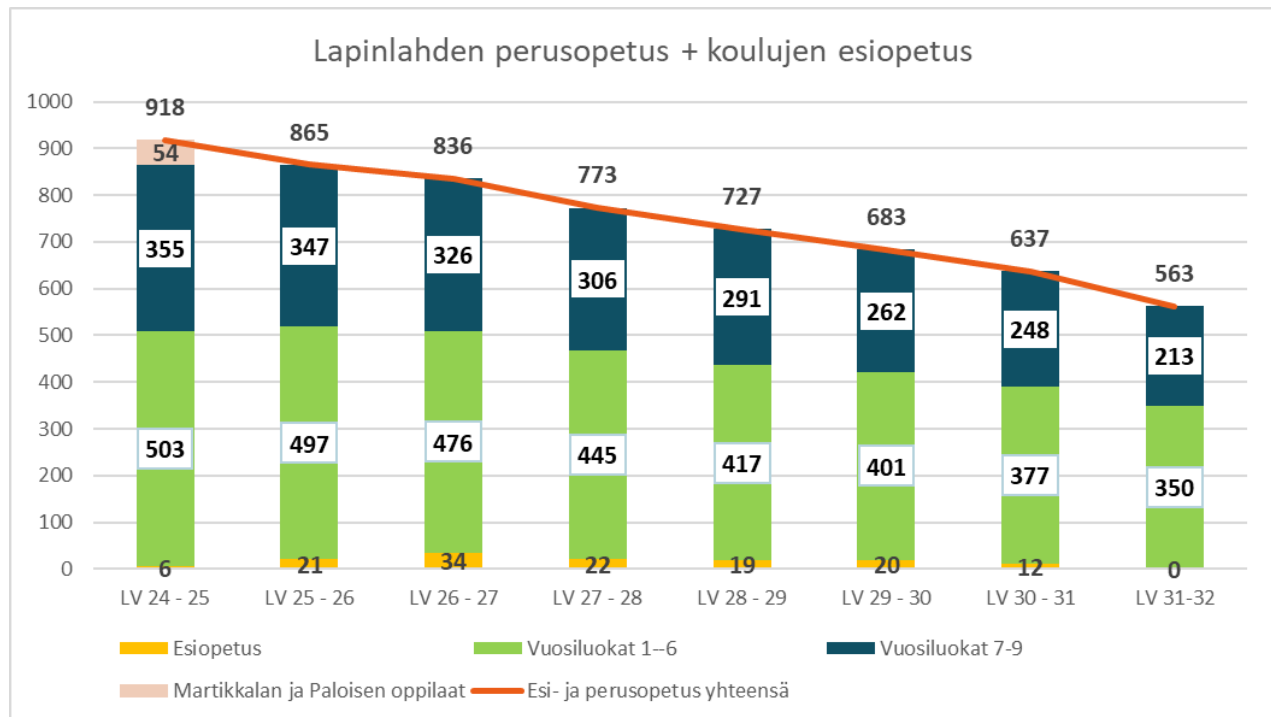
3.3.2025

Lapinlahti	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	24-30	2031	2032	2033	2034	2035	31-35	24-35
0 - 6															
432	423	407	397	376	375	368			366	364	362	362	361		
	-9	-16	-10	-21	-1	-7		-64	-2	-2	-2	0	-1	-7	-71
	-0,5	-0,8	-0,5	-1,1	-0,1	-0,4		-3,2	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	-0,1	-0,4	-3,6
7 - 12															
536	486	479	458	439	424	408			401	387	379	360	360		
	-50	-7	-21	-19	-15	-16		-128	-7	-14	-8	-19	0	-48	-176
	-2,5	-0,4	-1,1	-1,0	-0,8	-0,8		-6,4	-0,4	-0,7	-0,4	-1,0	0,0	-2,4	-8,8
13 - 15															
336	331	298	287	269	261	253			222	223	211	220	207		
	-5	-33	-11	-18	-8	-8		-83	-31	1	-12	9	-13	-46	-129
	-0,3	-1,7	-0,6	-0,9	-0,4	-0,4		-4,2	-1,6	0,1	-0,6	0,5	-0,7	-2,3	-6,5
16 - 18															
310	327	340	321	319	292	280			268	256	248	223	220		
	17	13	-19	-2	-27	-12		-30	-12	-12	-8	-25	-3	-60	-90
	0,9	0,7	-1,0	-0,1	-1,4	-0,6		-1,5	-0,6	-0,6	-0,4	-1,3	-0,2	-3,0	-4,5
0 - 18 vuotiaat															
1614	1567	1524	1463	1403	1352	1309			1257	1230	1200	1165	1148		
	-47	-43	-61	-60	-51	-43		-305	-52	-27	-30	-35	-17	-161	-466
	-2,4	-2,2	-3,1	-3,0	-2,6	-2,2		-15,3	-2,6	-1,4	-1,5	-1,8	-0,9	-8,1	-23,3

Lapinlahden kunnassa on kunnan arvion mukaan varhaiskasvatuksessa 293 tilapaikkaa. Varhaiskasvatuksen piirissä talvella 2024 oli 251 lasta, joista 0–2-vuotiaita 64.

Lapinlahden kunnan toimittamien oppilasmääräennusteiden pohjalta on laadittu seuraavat perusopetuksen oppilasmäärän ennusteet. Ennusteiden mukaan kokonaisoppilasmäärä laskee lukuvuoteen 2031–2032 355 oppilaalla. Vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärän lasku on 153 oppilasta ja vuosiluokkien 7–9 lasku samalla ajalla 142 oppilasta.

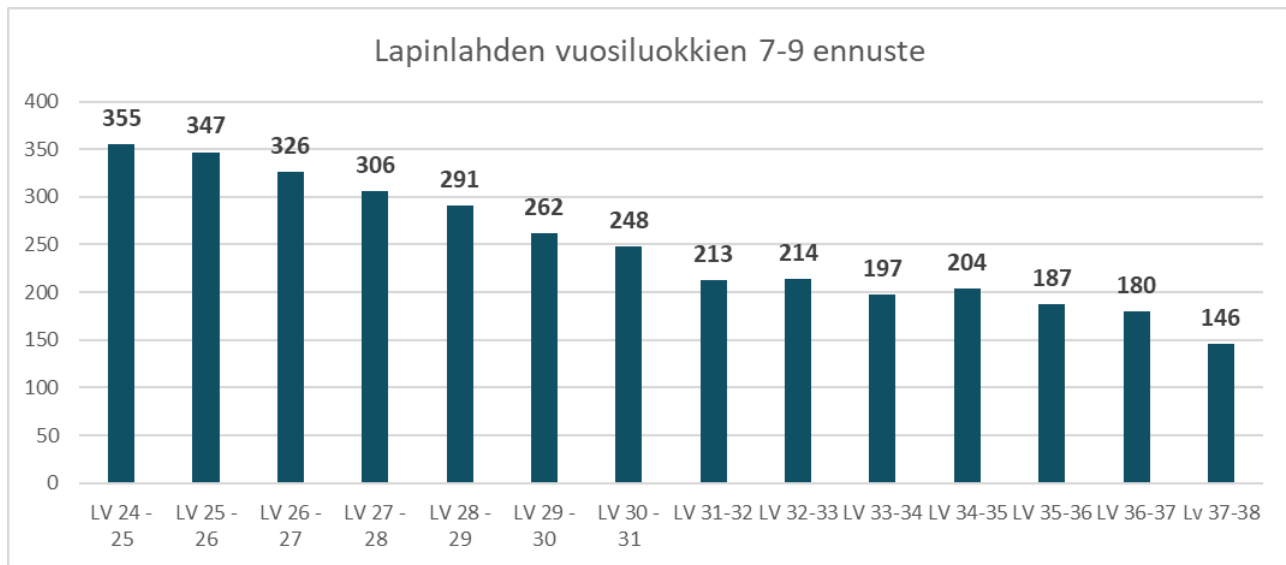
3.3.2025

Kuva 21. Lapinlahden kunnan perusopetuksen oppilasennuste lukuvuodesta 2024–2025 lukuvuoteen 2031-2032 (Lapinlahden kunta 2024)

Kuvassa x. vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärän kehitys on ulotettu lukuvuoteen 2037-2038 asti. Tarkastelujakson lopussa näkyvät matalien syntyvyyden vuosien lapsimäärät. Lukuvuoden 2037–2038 alkuun on kaksitoista vuotta. Tänä aikana Lapinlahden vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärän ennustetaan laskevan huomattavasti ja lukuvuonna 2037-2038 vuosiluokkien 7-9 oppilaita **olisi enää 41 prosenttia** tämän lukuvuoden oppilasmäärästä!

3.3.2025

Kuva 22. Lapinlahden kunnan perusopetuksen vuosiluokkien 7–9 oppilasennuste (Lapinlahden kunta 2024)

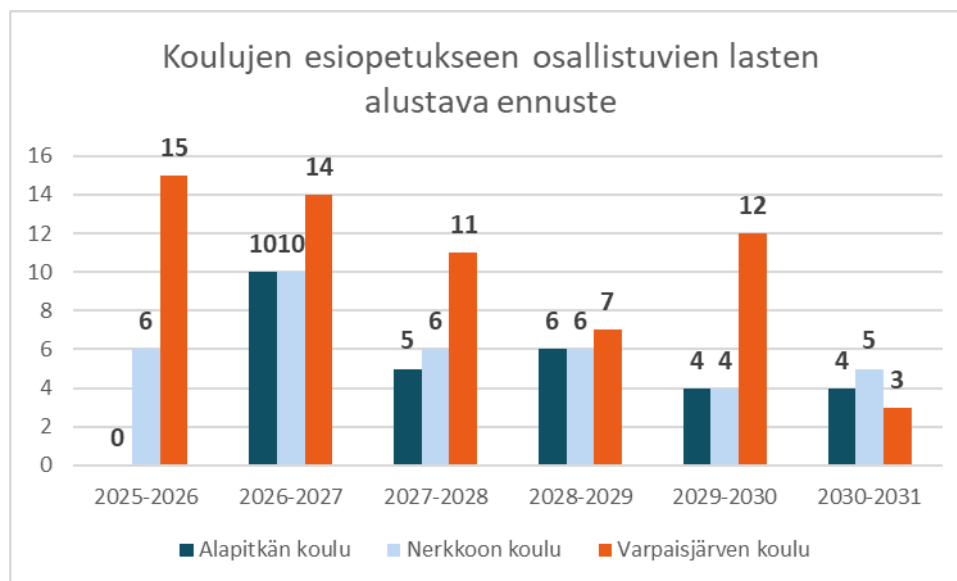
Lapinlahden kunnan koulujen koulukohtaiset perusopetuksen oppilasennusteet on koottu taulukkoon x. Kaikkien koulujen oppilasennusteet ovat laskevia. Ennusteista puuttuvat esiopetuksen oppilaat, joiden koulukohtaiset ennusteet ovat esitetty kuvassa x.

Taulukko 16. Lapinlahden kunnan perusopetuksen koulujen oppilasennusteet lukuvuoteen 2031–2032 (Lapinlahden kunta 2024)

Koulu	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	2030-2031	2031-2032
Matin ja Liisan koulu	292	296	279	263	256	245	232	212
Alapitkän koulu	70	59	58	57	51	47	39	39
Nerkoon koulu	49	43	44	44	38	39	38	37
Varpaisjärven koulu	92	99	95	81	72	70	68	62
Vuosiluokat 1-6	503	497	476	445	417	401	377	350
Matin ja Liisan koulu	285	281	261	238	224	205	205	181
Varpaisjärven koulu	70	66	65	68	67	57	43	32
Vuosiluokat 7-9	355	347	326	306	291	262	248	213
Yhteensä 1-9	858	844	802	751	708	663	625	563
Martikkala ja Paloinen	54							
Kaikki yhteensä lv. 24-25	912							

Lukuvuonna 2024-2025 esiopetusta järjestettiin perusopetuksen yhteydessä kahdella koululla. Lukuvuonna 2025-2026 esiopetusta on tarkoitus järjestää kolmella koululla ja seuraavasta vuodesta eteenpäin mahdollisesti kaikilla vuosiluokkien 1-6 kouluilla. Lapinlahdella järjestetään esiopetusta myös varhaiskasvatuksen alaisuudessa.

3.3.2025

Kuva 23. Koulujen esiopetukseen osallistuvien lasten määrän alustava ennuste Alapitkän, Nerkkoon ja Varpaisjärven koulun osalta (Lapinlahden kunta 2025)

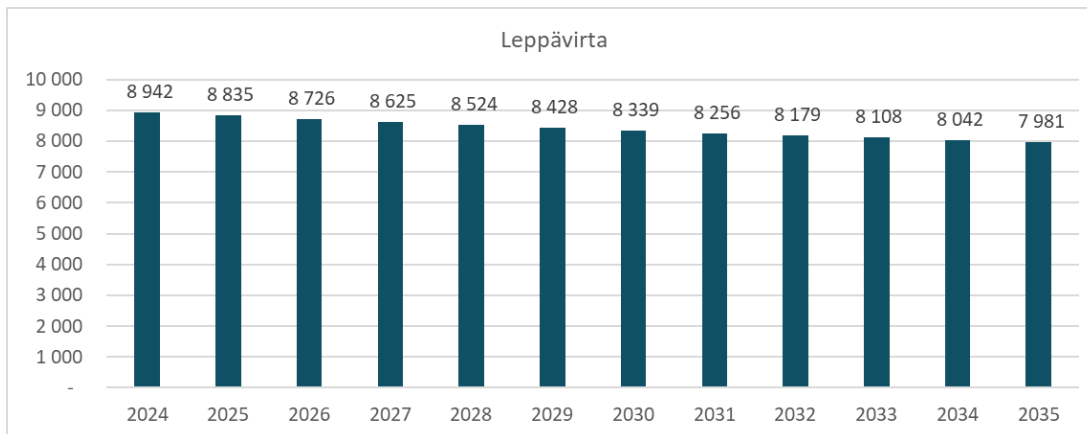
5.2 Leppävirran kunnan palveluverkosto

Leppävirran osalta selvityksessä ovat mukana seuraavat yksiköt: Oravikosken koulu, Konnuslahden koulu, Kurjalan koulu, Kivelän koulu, Viitosvintiön päiväkoti (Oravikoski), Sorsakosken päiväkoti, Kirkonkylän päiväkoti (ohjattu muihin yksiköihin) ja Leppävirran lukio.

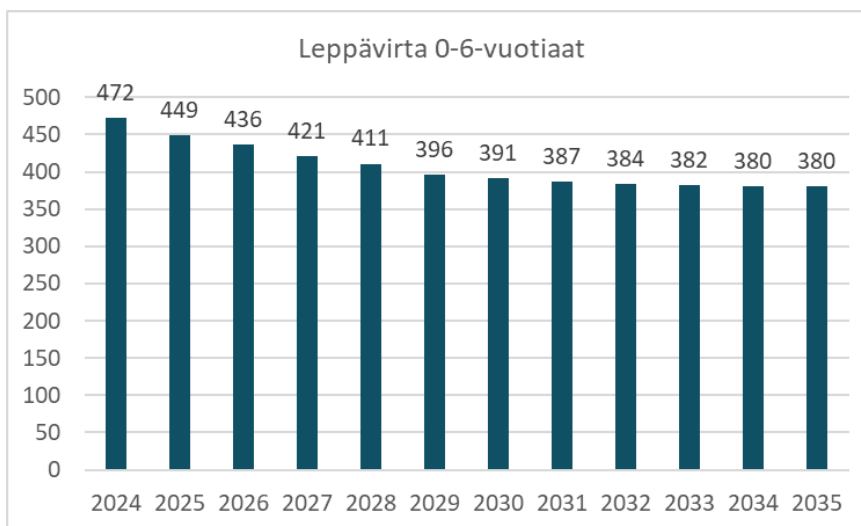
Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestöennusteeseen pohjautuva Leppävirran kunnan 0–18-vuotiaiden määrän kehittymisen ennuste vuoteen 2035 on laskeva.

0–6-vuotiaat:	-92 (kuva x)
7–12-vuotiaat:	-106 (kuva x)
13–15-vuotiaat:	-86 (kuva x)
<u>16–18-vuotiaat:</u>	<u>-46 (kuva x)</u>
Yhteensä:	-330

3.3.2025

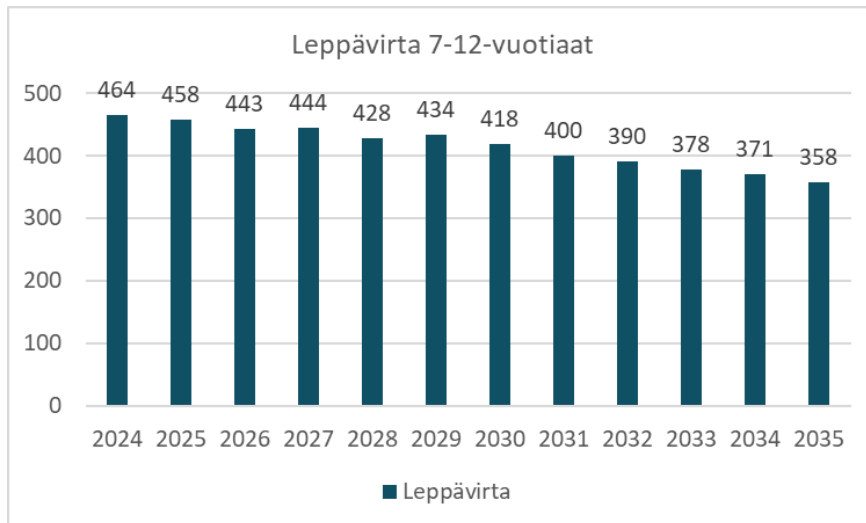

Kuva 24. Leppävirran kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

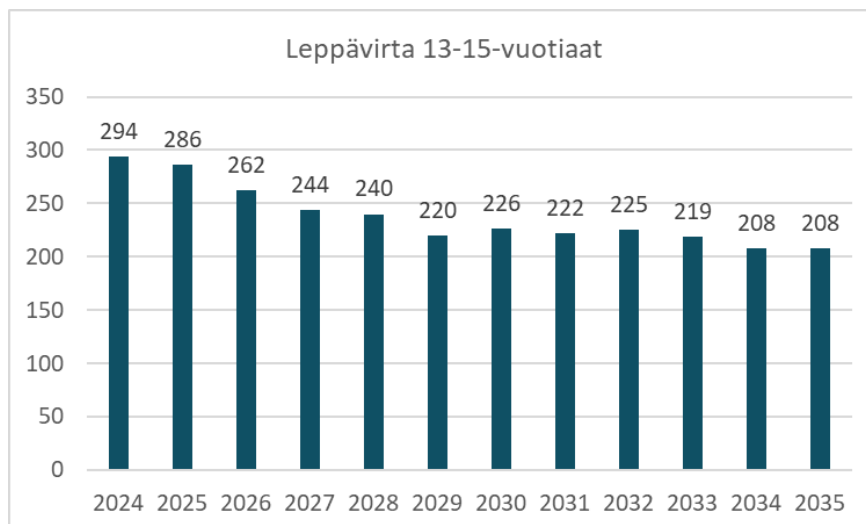

Kuva 25. Leppävirran kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

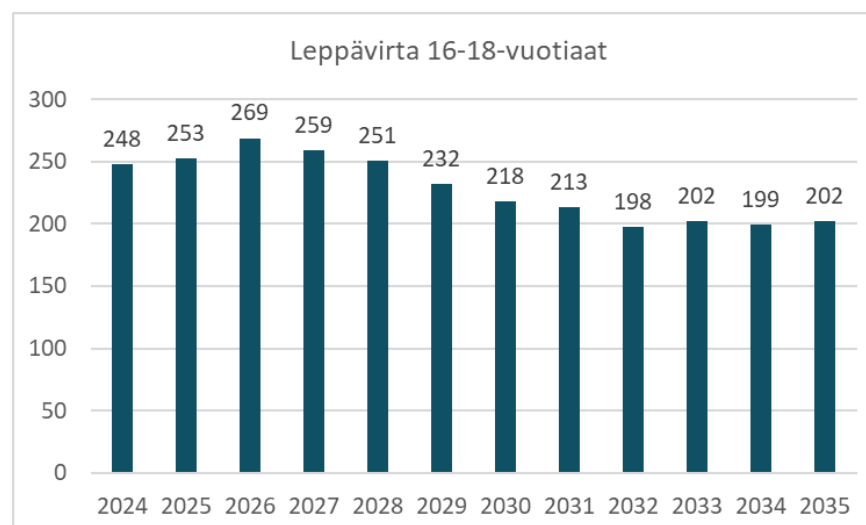
3.3.2025

Kuva 26. Leppävirran kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 7–12-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Kuva 27. Leppävirran kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 13–15-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Kuva 28. Leppävirran kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 16–18-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

Leppävirran kunnan (taulukko x) varhaiskasvatuksen palvelutarve vähenee vuoteen 2035 mennessä noin 92 lapsella ja laskennallisella 4,6 ryhmällä.

Vuosiluokkien 1–6 palvelutarve vähenee noin 106 lapsella ja laskennallisesti viidellä opetusryhmällä. Luokanopettajajärjestelmässä tämä tarkoittaa lähes vastaavaa määrää opettajia.

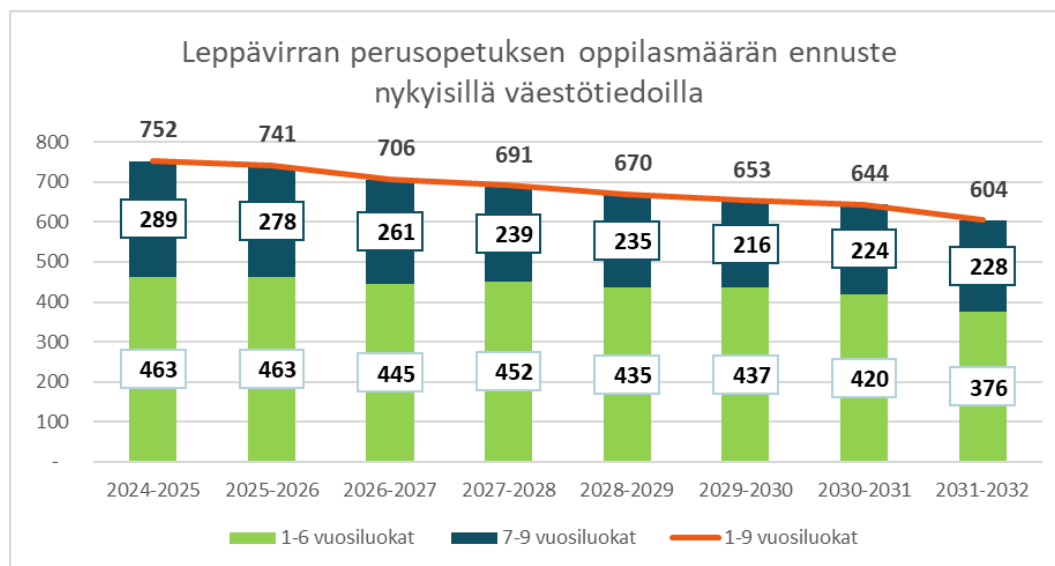
Vuosiluokilla 7–9 noin 85 oppilaan palvelutarpeen lasku vastaa neljän laskennallisen opetusryhmän opettajatyömäärää. Lukioikäisten määrä supistuu vuoteen 2035 mennessä noin 45 nuorella.

Taulukko 17. Leppävirran kunnan 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)

Leppävirta	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	24-30	2031	2032	2033	2034	2035	31-35	24-35
0 - 6															
	472	449	436	421	411	396	391		387	384	382	380	380		
		-23	-13	-15	-10	-15	-5	-81	-4	-3	-2	-2	0	-11	-92
		-1,2	-0,7	-0,8	-0,5	-0,8	-0,3	-4,1	-0,2	-0,2	-0,1	-0,1	0,0	-0,6	-4,6
7 - 12															
	464	458	443	444	428	434	418		400	390	378	371	358		
		-6	-15	1	-16	6	-16	-46	-18	-10	-12	-7	-13	-60	-106
		-0,3	-0,8	0,1	-0,8	0,3	-0,8	-2,3	-0,9	-0,5	-0,6	-0,4	-0,7	-3,0	-5,3
13 - 15															
	294	286	262	244	240	220	226		222	225	219	208	208		
		-8	-24	-18	-4	-20	6	-68	-4	3	-6	-11	0	-18	-86
		-0,4	-1,2	-0,9	-0,2	-1,0	0,3	-3,4	-0,2	0,2	-0,3	-0,6	0,0	-0,9	-4,3
16 - 18															
	248	253	269	259	251	232	218		213	198	202	199	202		
		5	16	-10	-8	-19	-14	-30	-5	-15	4	-3	3	-16	-46
		0,3	0,8	-0,5	-0,4	-1,0	-0,7	-1,5	-0,3	-0,8	0,2	-0,2	0,2	-0,8	-2,3
0 -18 vuotiaat															
	1478	1446	1410	1368	1330	1282	1253		1222	1197	1181	1158	1148		
		-32	-36	-42	-38	-48	-29	-225	-31	-25	-16	-23	-10	-105	-330
		-1,6	-1,8	-2,1	-1,9	-2,4	-1,5	-11,3	-1,6	-1,3	-0,8	-1,2	-0,5	-5,3	-16,5

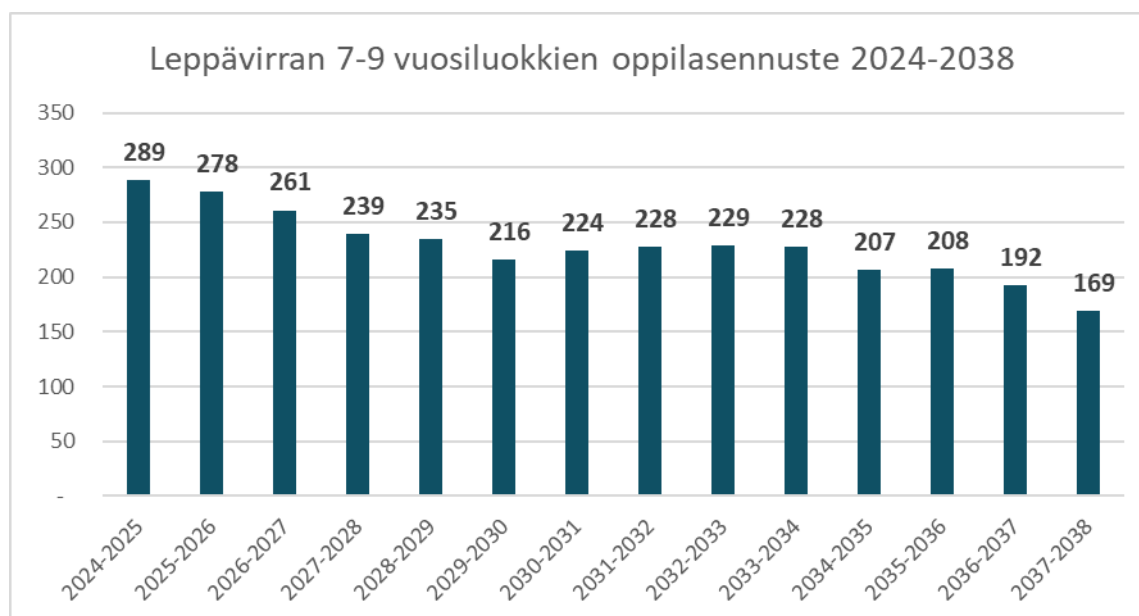
Leppävirran kunta on toimittanut koulukohtaiset oppilasennusteet, joiden pohjalta on laadittu seuraavat ennusteet. Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan laskevan lukuvuoteen 2031–2032 mennessä 150 oppilaalla. Vuosiluokkien 1–6 oppilaiden määrän ennustetaan laskevan lukuvuoteen 2031–2032 89 oppilaalla ja vuosiluokkien 7–9 oppilasmäärän 61 oppilaalla.

3.3.2025

Kuva 29. Leppävirran kunnan perusopetuksen oppilasmäärän kehittyminen ilman muuttoliikkeen vaikutusta lukuvuodesta 2024–2025 lukuvuoteen 2031–2032 (Leppävirran kunta 2024)

7–9 vuosiluokkien oppilaista on laadittu ennuste lukuvuoteen 2037–2038 saakka, ja ennusteen mukaan 12 vuoden kuluttua uuden lukuvuoden aloittaa 169 yläkoulun oppilasta, mikä on 120 oppilasta nykyistä vähemmän (kuva x).

Kuva 30. Leppävirran kunnan vuosiluokkien 7–9 oppilasennuste vuodesta 2024 vuoteen 2038 (Leppävirran kunta 2024)

3.3.2025

Leppävirran kunnan laatimat perusopetuksen koulukohtaiset oppilasennusteet on koottu taulukkoon x. Kaikkien koulujen oppilasennusteet ovat laskevia, paitsi Kurjalan koulun lv. 2031–2032.

Taulukko 18. Leppävirran kunnan koulujen oppilasennusteet lukuvuodesta 2023–2025 lukuvuoteen 2031–2032

	2024- 2025	2025- 2026	2026- 2027	2027- 2028	2028- 2029	2029- 2030	2030- 2031	2031- 2032
LEPPÄKERTUN KOULU	286	287	272	269	258	255	253	218
KONNUSLAHDEN KOULU	29	27	29	27	27	26	21	20
KURJALAN KOULU	32	30	27	29	28	32	32	34
ORAVIKOSKEN KOULU	72	77	81	89	86	86	81	70
TIMOLAN KOULU	46	44	37	38	36	38	33	34
1-6 vuosiluokat	465	465	446	452	435	437	420	376
KIVELÄN YLÄKOULU	289	278	261	239	235	216	224	228
7-9 vuosiluokat	289	278	261	239	235	216	224	228
1-9 vuosiluokat	754	743	707	691	670	653	644	604

Ennusteen mukainen vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärän lasku (89 oppilasta) vastaa Leppävirran kunnan kolmen pienimmän alakoulun yhteenlaskettua oppilasmäärää lukuvuonna 2031–2032: Konnuslahden koulun 20 oppilasta, Kurjalan koulun 34 oppilasta ja Timolan koulun 34 oppilasta, yhteensä 88 oppilasta.

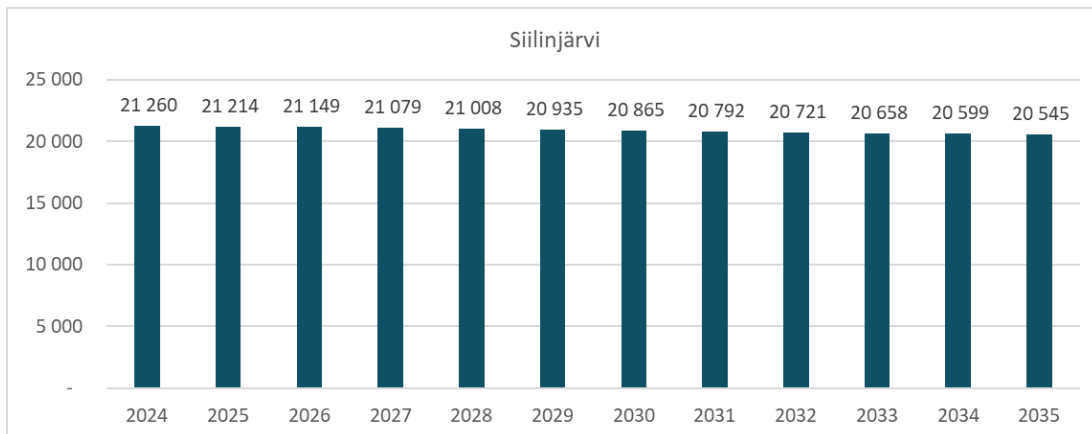
5.3 Siilinjärven kunnan palveluverkosto

Siilinjärven kunnan osalta tarkastelussa mukana olevat yksiköt: Kuuslahden koulu ja päiväkoti, Pöljän koulu ja päiväkoti, Kehvon koulu ja päiväkoti, Vuorelan koulu, Toivalan koulu, Suininlahden koulu, Toivalan päiväkoti ja Päiväkoti Pikkusiili.

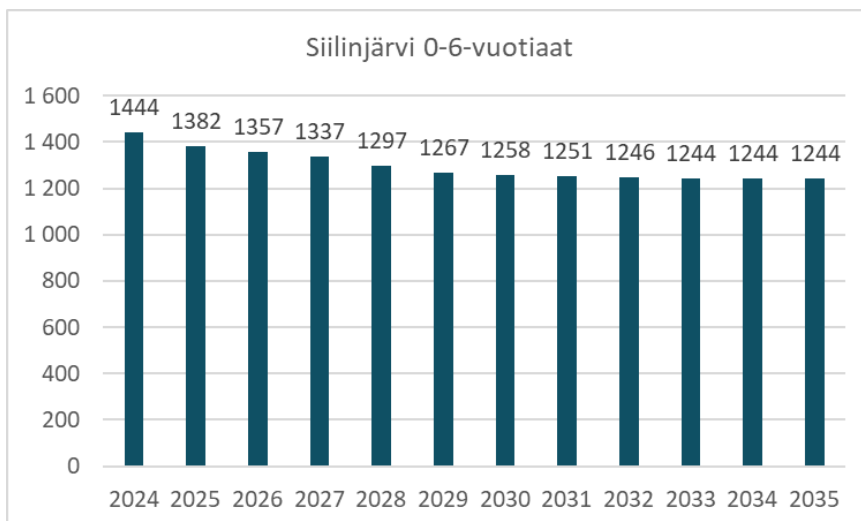
Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestöennusteeseen pohjautuva Siilinjärven kunnan 0–18-vuotiaiden määrän kehittymisen ennuste vuoteen 2035 on voimakkaasti laskeva.

0–6-vuotiaat:	-200 (kuva 27)
7–12-vuotiaat:	-541 (kuva 28)
13–15-vuotiaat:	-245 (kuva 29)
16–18-vuotiaat:	-173 (kuva 30)
Yhteensä:	-1 159

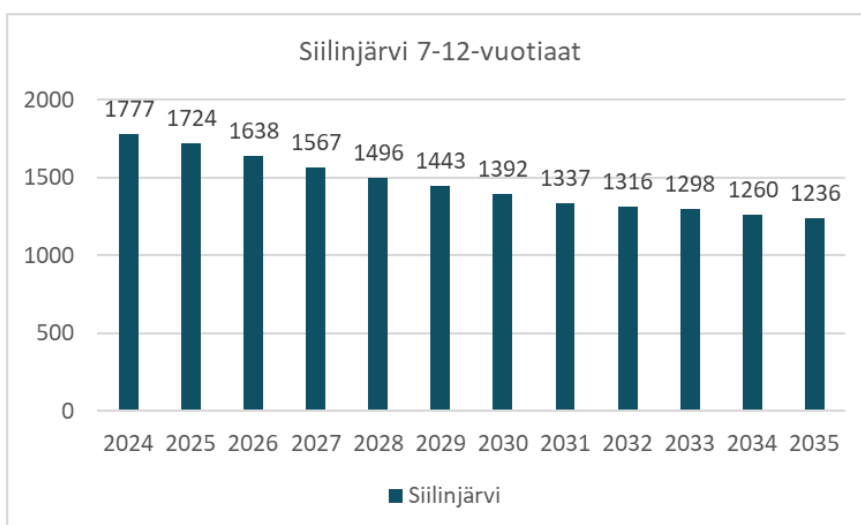
3.3.2025

Kuva 31. Siilinjärven kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

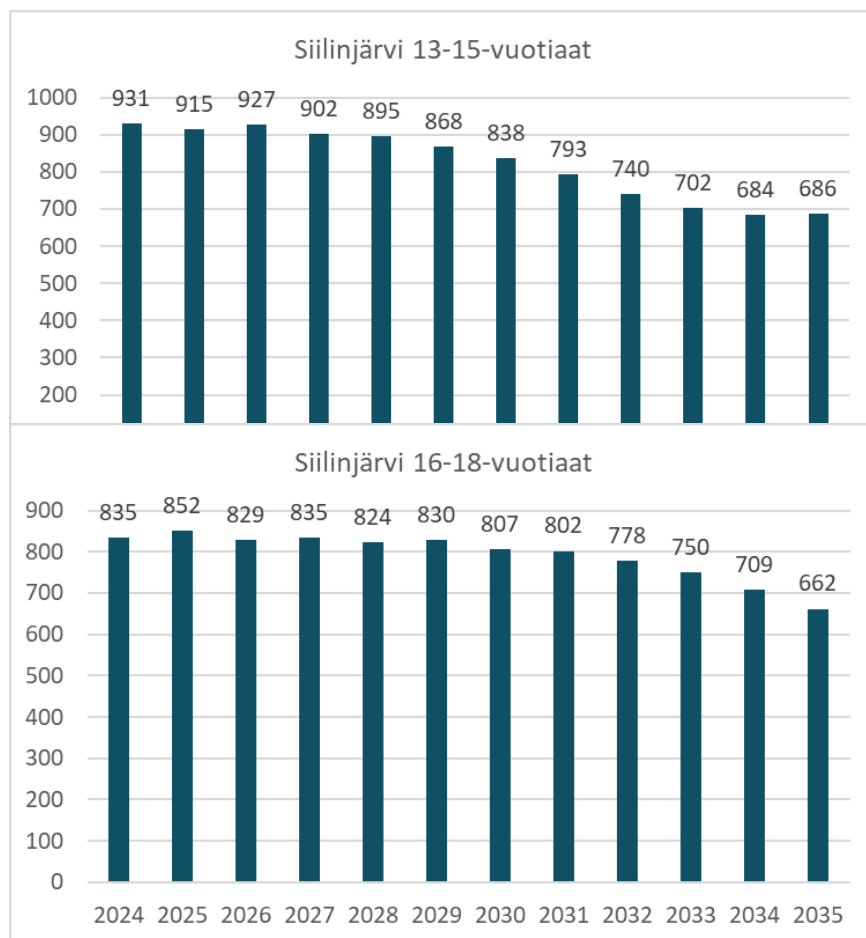

Kuva 32. Siilinjärven kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Kuva 33. Siilinjärven kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 7–12-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

Kuva 34. Siilinjärven kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 13–15-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Kuva 35. Siilinjärven kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 16–18-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Siilinjärven kunnan varhaiskasvatuksen palvelutarve vähenee vuoteen 2035 mennessä noin 200 lapsella ja laskennallisella kymmenellä ryhmällä.

Vuosiluokkien 1–6 palvelutarve vähenee noin 540 lapsella ja laskennallisesti 27 opetusryhmällä. Luokanopettajajärjestelmässä tämä tarkoittaa lähes vastaavaa määrää opettajia.

Vuosiluokilla 7–9 noin 245 oppilaan palvelutarpeen lasku vastaa 12,3 laskennallisen opetusryhmän opettajatyömäärää. Lukioikäisten määrä supistuu vuoteen 2035 mennessä noin 170 nuorella.

Taulukko 19. Siilinjärven kunnan 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

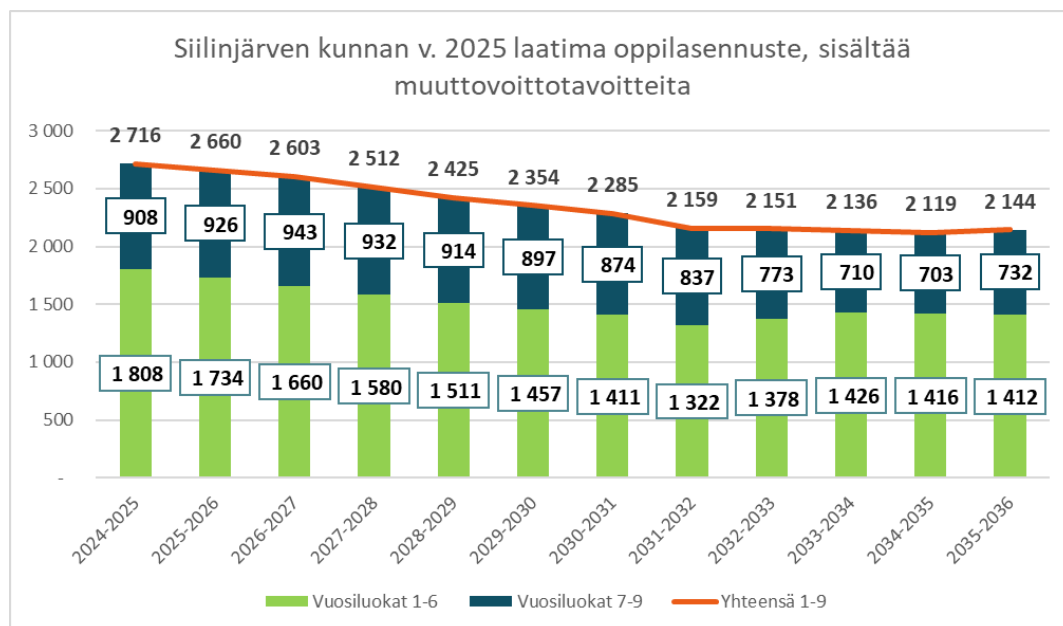
Siilinjärvi	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	24-30	2031	2032	2033	2034	2035	31-35	24-35
0 - 6															
1444	1382	1357	1337	1297	1267	1258			1251	1246	1244	1244	1244		
	-62	-25	-20	-40	-30	-9	-186	-7,0	-5,0	-2,0	0,0	0,0	0,0	-14	-200
	-3,1	-1,3	-1,0	-2,0	-1,5	-0,5	-9,3	-0,4	-0,3	-0,1	0,0	0,0	0,0	-0,7	-10,0
7 - 12															
1777	1724	1638	1567	1496	1443	1392			1337	1316	1298	1260	1236		
	-53	-86	-71	-71	-53	-51	-385	-55	-21	-18	-38	-24	-24	-156	-541
	-2,7	-4,3	-3,6	-3,6	-2,7	-2,6	-19,3	-2,8	-1,1	-0,9	-1,9	-1,2	-1,2	-7,8	-27,1
13 - 15															
931	915	927	902	895	868	838			793	740	702	684	686		
	-16	12	-25	-7	-27	-30	-93	-45	-53	-38	-18	2	2	-152	-245
	-0,8	0,6	-1,3	-0,4	-1,4	-1,5	-4,7	-2,3	-2,7	-1,9	-0,9	0,1	0,1	-7,6	-12,3
16 - 18															
835	852	829	835	824	830	807			802	778	750	709	662		
	17	-23	6	-11	6	-23	-28	-5	-24	-28	-41	-47	-47	-145	-173
	0,9	-1,2	0,3	-0,6	0,3	-1,2	-1,4	-0,3	-1,2	-1,4	-2,1	-2,4	-2,4	-7,3	-8,7
0 - 18 vuotiaat															
4987	4873	4751	4641	4512	4408	4295			4183	4080	3994	3897	3828		
	-114	-122	-110	-129	-104	-113	-692	-112	-103	-86	-97	-69	-69	-467	-1159
	-5,7	-6,1	-5,5	-6,5	-5,2	-5,7	-34,6	-5,6	-5,2	-4,3	-4,9	-3,5	-3,5	-23,4	-58,0

Siilinjärven kunta on laatinut oman oppilasennusteen noudattamaan kunnan väestötavoitteita (kuva x). Perusopetusikäisten lasten määrien kehittyminen ennakoidaan Tilastokeskuksen ennustetta positiivisemmaksi ja 7–12-vuotiaiden ja 13-15-vuotiaiden määrän laskun tapahtuvat Tilastokeskuksen ennustetta hitaammassa tahdissa.

Ennusteen mukaan lukuvuoteen 2031–2032 mennessä alakouluikäisten lasten määrä ennustetaan laskevan 486 lapsella (oppilaalla) ja yläkouluikäisten 71 lapsella (oppilaalla). Lukuvuonna 2031–2032 ennustetaan perusopetuksessa olevan 557 oppilasta nykyistä vähemmän. Vuosiluokkien 1–6 oppilasmäärän supistuminen vastaa noin 24 opetusryhmän oppilasmäärää, ts. noin neljän 1-sarjaisen koulun oppilasmäärää.

Vuoteen 2035 mennessä perusopetuksen oppilaiden määrän ennakoidaan vähenevän 572 oppilaalla jakautuen siten, että alakoululaisten määrän ennakoidaan vähenevän 396 oppilaalla ja yläkouluisten määrän 176 oppilaalla.

3.3.2025

Kuva 37. Siilinjärven kunnan talvella 2025 laatima perusopetuksen oppilasennuste lukuvuoteen 2035–2036. Ennuste pitää sisällään muuttotavoitteita. (Siilinjärven kunta 2025)

Siilinjärven kunnan laatimat perusopetuksen koulukohtaiset oppilasennusteet on koottu taulukkoon x. Vuorelan koulua lukuun ottamatta kaikkien koulujen oppilasennusteet ovat laskevia.

Taulukko 20. Siilinjärven kunnan laatima perusopetuksen oppilasennuste lukuvuodesta 2024–2025 lukuvuoteen 2035–2036 sekä koulukohtaiset oppilasmäärän muutokset (Siilinjärven kunta 2025)
Ennusteessa mukana arvio muuton vaikutuksesta

Koulu	2025-2026	2026-2027	2027-2028	2028-2029	2029-2030	Erutus 2025-2026 ja 2029-2030	2030-2031	2031-2032	2032-2033	2033-2034	2034-2035	2035-2036	Erutus 2025-2026 ja 2035-2036
Hamula	342	315	298	281	260	-82	248	236	260	251	238	235	-107
Kasurila	165	154	141	125	134	-31	138	129	150	153	156	147	-18
Kehvo	92	87	85	83	74	-18	72	58	50	43	33	30	-62
Kuuslahti	47	46	39	36	33	-14	30	32	30	32	31	27	-20
Pöljä	113	112	99	98	102	-11	91	80	75	75	72	65	-48
Siilinlahti	477	458	442	413	383	-94	355	327	328	332	338	346	-131
Toivala	239	230	230	228	226	-13	234	209	221	229	234	236	-3
Vuorela	259	258	246	247	245	-14	243	251	264	311	314	326	67
1-6 luokat	1734	1660	1580	1511	1457	-277	1411	1322	1378	1426	1416	1412	-322
Ahmo	585	594	596	586	581	-4	568	543	486	440	410	406	-179
Suininlahti	341	349	336	328	316	-25	306	294	287	270	293	326	-15
7-9 luokat	926	943	932	914	897	-29	874	837	773	710	703	732	-194
1-9 luokat	2660	2603	2512	2425	2354	-306	2285	2159	2151	2136	2119	2144	-516

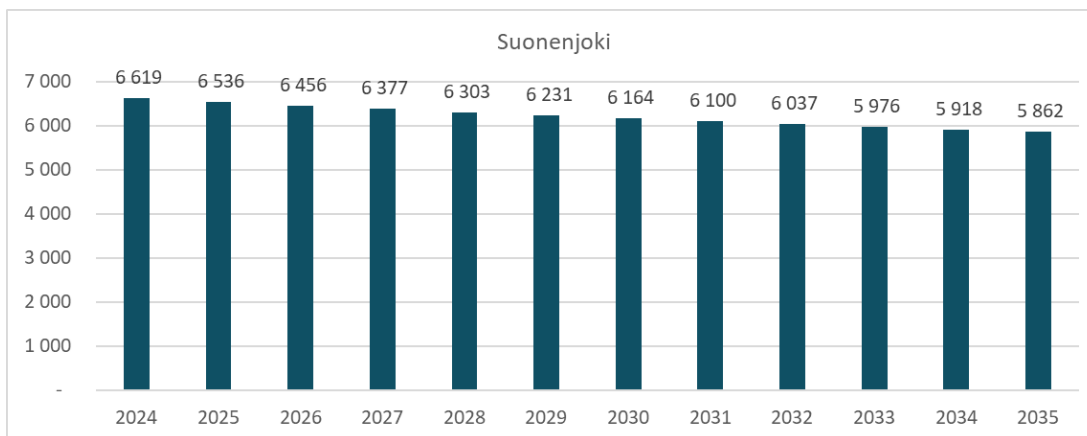
Johtopäätökset Kuopion kaupunkiseudun kuntien kesken tapahtuvasta yhteistyöstä:

3.3.2025

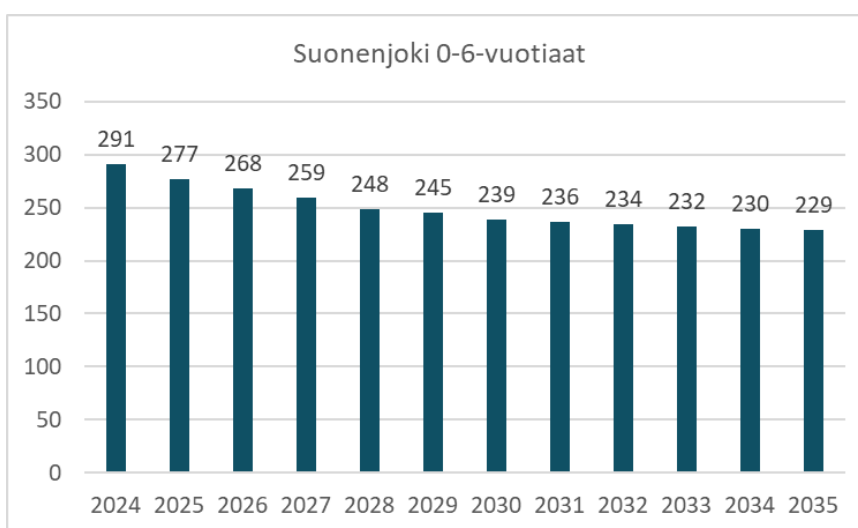
5.4 Suonenjoen kaupungin palveluverkosto

Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestöennusteeseen pohjautuva Suonenjoen kaupungin 0–18-vuotiaiden määrän kehittymisen ennuste vuoteen 2035 on laskeva.

0–6-vuotiaat:	-62 (kuva 33)
7–12-vuotiaat:	-161 (kuva 34)
13–15-vuotiaat:	-86 (kuva 35)
<u>16–18-vuotiaat:</u>	<u>-46 (kuva 36)</u>
Yhteensä:	-355

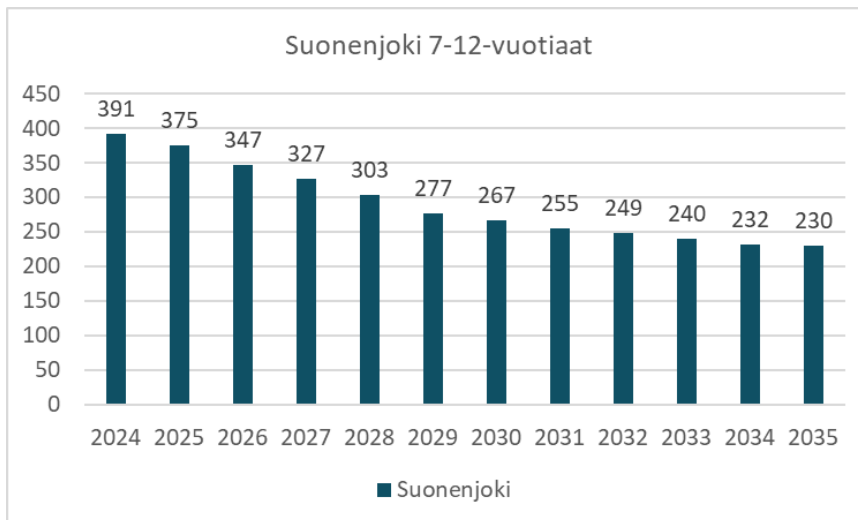

Kuva 38. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

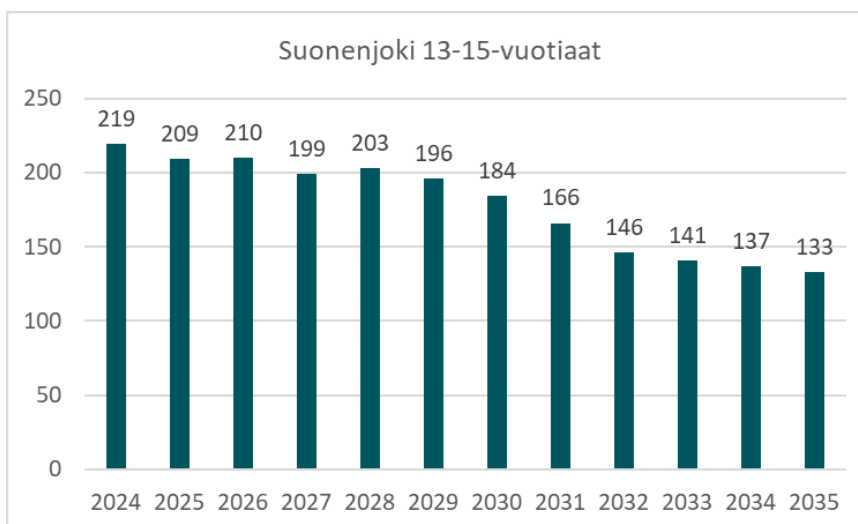

Kuva 39. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

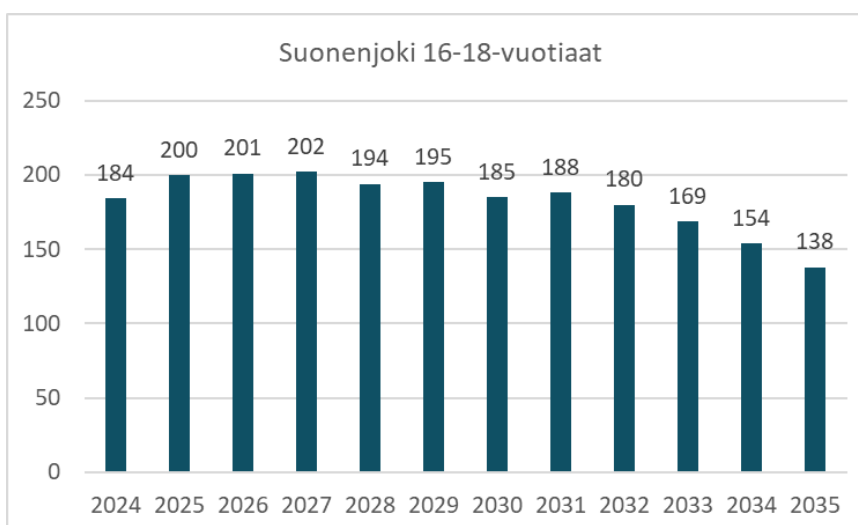
3.3.2025

Kuva 40. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 7–12-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Kuva 41. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 13–15-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Kuva 42. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 16–18-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

Suonenjoen kaupungin varhaiskasvatuksen palvelutarve vähenee vuoteen 2035 mennessä noin 62 lapsella ja laskennallisella kolmella ryhmällä.

Vuosiluokkien 1–6 palvelutarve vähenee noin 160 lapsella ja laskennallisesti kahdeksalla opetusryhmällä. Luokanopettajajärjestelmässä tämä tarkoittaa lähes vastaavaa määrää opettajia.

Vuosiluokilla 7–9 noin 86 oppilaan palvelutarpeen lasku vastaa 4,3 laskennallisen opetusryhmän opettajatyömäärää. Lukioikäisten määrä supistuu vuoteen 2035 mennessä noin 46 nuorella.

Taulukko 21. Suonenjoen kaupungin 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)

Suonenjoki	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	24-30	2031	2032	2033	2034	2035	31-35	24-35
0 - 6															
291		277	268	259	248	245	239		236	234	232	230	229		
		-14	-9	-9	-11	-3	-6	-52	-3	-2	-2	-2	-1	-10	-62
		-0,7	-0,5	-0,5	-0,6	-0,2	-0,3	-2,6	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	-0,5	-3,1
7 - 12															
391		375	347	327	303	277	267		255	249	240	232	230		
		-16	-28	-20	-24	-26	-10	-124	-12	-6	-9	-8	-2	-37	-161
		-0,8	-1,4	-1,0	-1,2	-1,3	-0,5	-6,2	-0,6	-0,3	-0,5	-0,4	-0,1	-1,9	-8,1
13 - 15															
219		209	210	199	203	196	184		166	146	141	137	133		
		-10	1	-11	4	-7	-12	-35	-18	-20	-5	-4	-4	-51	-86
		-0,5	0,1	-0,6	0,2	-0,4	-0,6	-1,8	-0,9	-1,0	-0,3	-0,2	-0,2	-2,6	-4,3
16 - 18															
184		200	201	202	194	195	185		188	180	169	154	138		
		16	1	1	-8	1	-10	1	3	-8	-11	-15	-16	-47	-46
		0,8	0,1	0,1	-0,4	0,1	-0,5	0,1	0,2	-0,4	-0,6	-0,8	-0,8	-2,4	-2,3
0 -18 vuotiaat															
1085		1061	1026	987	948	913	875		845	809	782	753	730		
		-24	-35	-39	-39	-35	-38	-210	-30	-36	-27	-29	-23	-145	-355
		-1,2	-1,8	-2,0	-2,0	-1,8	-1,9	-10,5	-1,5	-1,8	-1,4	-1,5	-1,2	-7,3	-17,8

Taulukko 22. Suonenjoen kaupungin Tilastokeskuksen väestöennusteeseen perustuva ala- ja yläkoululaisten määrän ennuste (Tilastokeskus 2025)

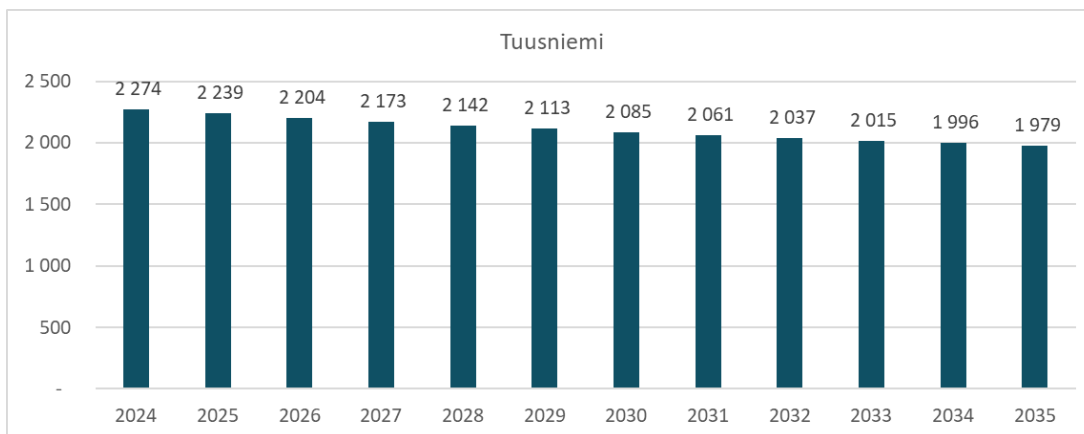
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Alakouluikäiset	391	375	347	327	303	277	267	255	249	240	232	230
Yläkouluikäiset	219	209	210	199	203	196	184	166	146	141	137	133
Yhteensä	610	584	557	526	506	473	451	421	395	381	369	363

3.3.2025

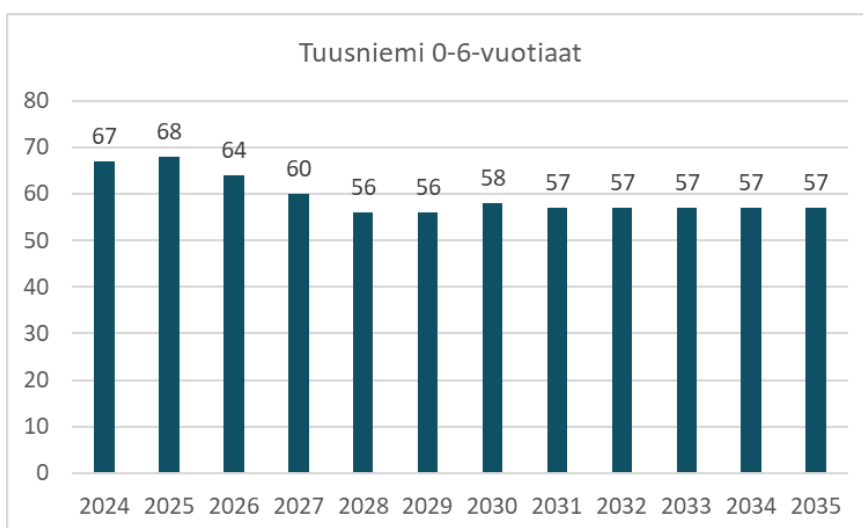
5.5 Tuusniemen kunnan palveluverkosto

Tilastokeskuksen vuoden 2024 väestöennusteeseen pohjautuva Tuusniemen kunnan 0–18-vuotiaiden määrän kehittymisen ennuste vuoteen 2035 on laskeva.

0–6-vuotiaat:	-10 (kuva 38)
7–12-vuotiaat:	-46 (kuva 39)
13–15-vuotiaat:	-25 (kuva 40)
<u>16–18-vuotiaat:</u>	<u>-19 (kuva 41)</u>
Yhteensä:	-100

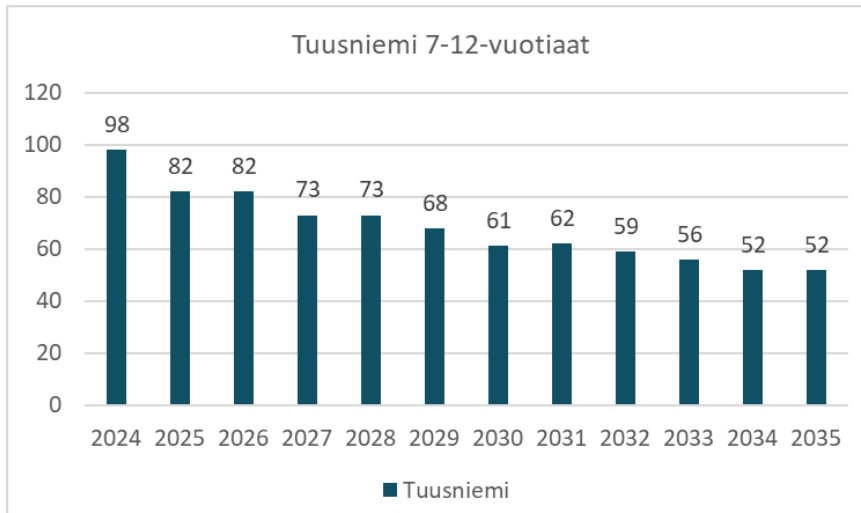

Kuva 43. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen väestökehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

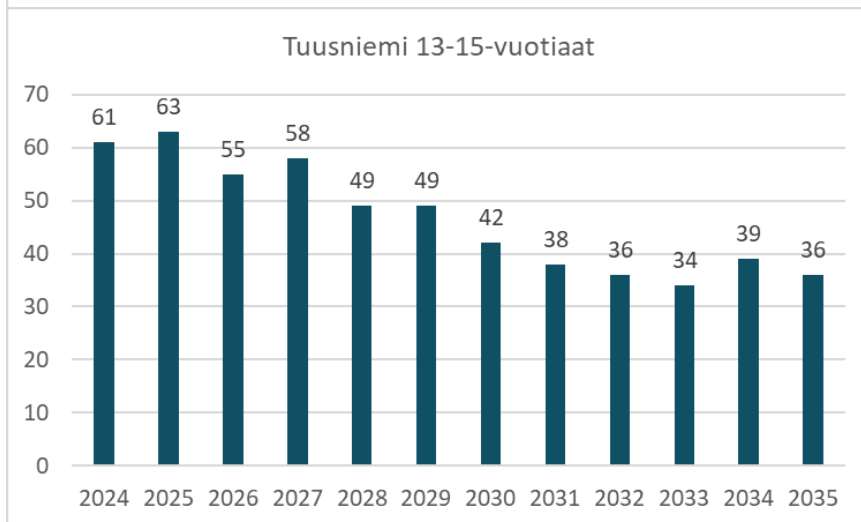

Kuva 44. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 0–6-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

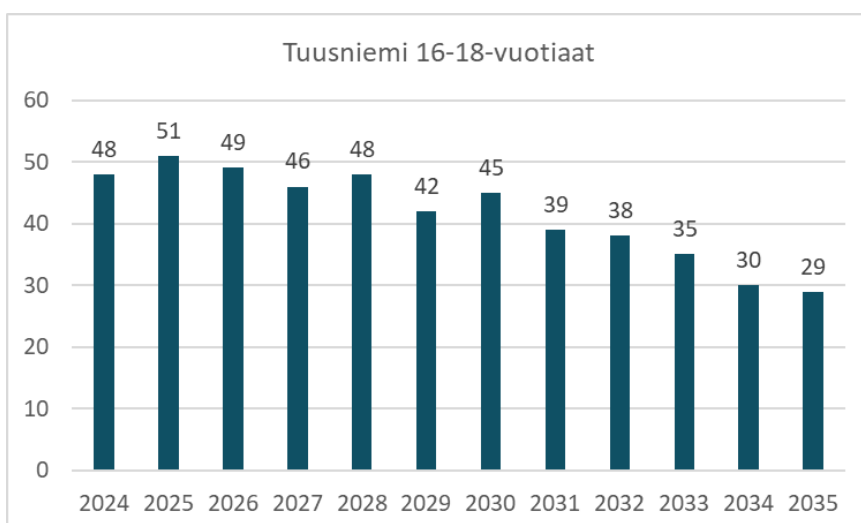
3.3.2025

Kuva 45. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 7–12-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Kuva 46. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 13–15-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

Kuva 47. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteen mukainen 16–18-vuotiaiden määrän kehitys vuodesta 2024 vuoteen 2035 (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

Tuusniemen kunnan varhaiskasvatuksen palvelutarve vähenee vuoteen 2035 mennessä noin kymmenellä lapsella ja laskennallisella puolikkaalla ryhmällä.

Vuosiluokkien 1–6 palvelutarve vähenee noin 46 lapsella ja laskennallisesti kahdella opetusryhmällä. Luokanopettajajärjestelmässä tämä tarkoittaa lähes vastaavaa määrää opettajia.

Vuosiluokilla 7–9 noin 25 oppilaan palvelutarpeen lasku vastaa 1,3 laskennallisen opetusryhmän opettajatyömäärää. Lukioikäisten määrä supistuu vuoteen 2035 mennessä noin 19 nuorella.

Taulukko 23. Tuusniemen kunnan 0–6-, 7–12-, 13–15- ja 16–18-vuotiaiden ikäryhmien koon muutos, määrät ja muutos suhteutettuna 20 lapsen/oppilaan/opiskelijan ryhmään vuodesta 2024 vuoteen 2025–2035 (Tilastokeskus 2024)

Tuusniemi	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	24-30	2031	2032	2033	2034	2035	31-35	24-35
0 - 6															
67	68	64	60	56	56	58			57	57	57	57	57		
	1	-4	-4	-4	0	2	-9	-1	0	0	0	0	0	-1	-10
	0,1	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	0,1	-0,5	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,5
7 - 12															
98	82	82	73	73	68	61			62	59	56	52	52		
	-16	0	-9	0	-5	-7	-37	1	-3	-3	-4	0	0	-9	-46
	-0,8	0,0	-0,5	0,0	-0,3	-0,4	-1,9	0,1	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,5	-2,3
13 - 15															
61	63	55	58	49	49	42			38	36	34	39	36		
	2	-8	3	-9	0	-7	-19	-4	-2	-2	5	-3	-3	-6	-25
	0,1	-0,4	0,2	-0,5	0,0	-0,4	-1,0	-0,2	-0,1	-0,1	0,3	-0,2	-0,2	-0,3	-1,3
16 - 18															
48	51	49	46	48	42	45			39	38	35	30	29		
	3	-2	-3	2	-6	3	-3	-6	-1	-3	-5	-1	-1	-16	-19
	0,2	-0,1	-0,2	0,1	-0,3	0,2	-0,2	-0,3	-0,1	-0,2	-0,3	-0,1	-0,1	-0,8	-1,0
0-18 vuotiaat															
274	264	250	237	226	215	206			196	190	182	178	174		
	-10	-14	-13	-11	-11	-9	-68	-10	-6	-8	-4	-4	-4	-32	-100
	-0,5	-0,7	-0,7	-0,6	-0,6	-0,5	-3,4	-0,5	-0,3	-0,4	-0,2	-0,2	-0,2	-1,6	-5,0

Taulukko 24. Tuusniemen kunnan Tilastokeskuksen väestöennusteeseen perustuva yläkoululaisten määrän ennuste (Tilastokeskus 2025)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Alakouluikäiset	98	82	82	73	73	68	61	62	59	56	52	52
Yläkouluikäiset	61	63	55	58	49	49	42	38	36	34	39	36
Yhteensä	159	145	137	131	122	117	103	100	95	90	91	88
Kaavi 13-15-v.	66	67	70	63	64	56	50	42	42	50	50	47
Tuusniemi 13-15-v.	61	63	55	58	49	49	42	38	36	34	39	36
Yhteensä	127	130	125	121	113	105	92	80	78	84	89	83

3.3.2025

6 Kuopion ja Kuopion kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen talouden tarkastelu

6.1 Yleistä tietoa lapsi-, oppilas- ja opiskelijakohtaisista kustannuksista

Selvityksessä on koostettu tiedot Kuopion ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien lapsi-, oppilas- ja opiskelijakohtaisista kustannuksista vuoden 2023 käyttötaloustietojen perusteella. Tiedot on jokainen kunta itse toimittanut Valtiokonttorille, jonka tietopalvelu tutkihallinto.fi:sta tarkastelussa olevat tiedot on poimittu. Vuoden 2024 vastaavat taloustiedot tulevat saataville vasta kesäkuussa 2025.

- Kuntatyyppi-niminen verrokki koostuu muista kunnista, joiden asukasluku poikkeaa enintään 30 % Kuopion asukasluvusta ja joiden kuntaryhmä (Tilastokeskuksen kuntaryhmityksessä) on sama kuin kohdekunnalla. Kuopion osalta näitä kuntia ovat Jyväskylä ja Lahti
- Pohjois-Savon sarake sisältää kaikkien pohjoissavolaisten kuntien yhteenlasketut tiedot
- Muita esityksessä käytettyjä tietolähteitä ovat Tilastokeskus, Vipunen ja OPH:n valtiosuusraportit.
- Taulukoissa olevat väritykset kuvaavat riveittäin kustannuksien tai tuottojen suuruuksia. Vihreä väri tarkoittaa joko pienempiä kuluja tai suurimpia tuottoja, punainen suurimpia kuluja tai pienimpiä tuottoja.

Seuraavissa taulukoissa on käytetyn tilikartan selitykset ovat seuraavat:

- **Ulkoiset toimintakulut:** kuvaavat kunnan kassasta ulkopuolelle virtaavia euroja: palkat menevät työntekijöille, ulkoiset palvelujen ostot ovat palvelujen ostoja esimerkiksi yrityksiltä, kuntayhtymiltä tai muilta kunnilta, ulkoiset vuokrat ovat muilta kuin kunnalta itseltään vuokrattujen tilojen (tai laitteiden) vuokria.
- **Sisäiset toimintakulut** ovat kuluja, joissa eurot liikkuvat vain kunnan sisällä. Sisäiset palvelujen ostot voivat olla esimerkiksi ICT- tai ravitsemuspalveluiden kuluja, kun ne on tuotettu kunnan omissa tukipalveluissa. Sisäiset vuokrat ovat vuokria kunnan omilta tilapalveluilta.
 - Sisäiset toimintakulut näkyvät jollain toisella palveluluokalla, esimerkiksi tukipalveluissa tai tila- ja vuokrauspalveluissa sisäisinä toimintatuottoina.
 - Kuopion sisäisissä vuokrissa on mukana pääomavuokra ja ylläpitovuokra, joista ylläpitovuokra sisältää myös siivouksen

3.3.2025

- **Vyörytyskulut** ovat vaihtoehtoinen tapa kohdistaa sisäisiä toimintakuluja toisille palveluluokille, ja osa kunnista käyttää sisäisen laskutuksen sisään vain vyörytyksiä.
 - Vyörytyskulut näkyvät jollain toisella palveluluokalla vyörytystuottoina.
- **Ulkoiset toimintatuotot** ovat esimerkiksi tuottoja palvelun myynnistä toisille kunnille, maksutuottoja palvelun käyttäjiltä sekä palveluun saatuja avustuksia, esimerkiksi palkkatukea.
- **Poistot ja arvonalentumiset** kuvaavat palvelussa käytettävän kaluston tai tilojen kulumista ja arvonalenemaa. Poistoja ei yleensä tehdä tiloista suoraan esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, jos tilat on vuokrattu ulkoiselta toimijalta tai kunnan omilta tilapalveluilta, vaan tällöin poistot sisältyvät vuokraan ja poistot tehdään tila- ja vuokrauspalveluissa, jos tilat on vuokrattu kunnan omista tilapalveluista.
- **Valmistus omaan käyttöön** –tiliä käytetään, kun kunta tuottaa jonkin hyödykkeen pääasiallisesti omaa henkilökuntaa käyttäen. Tiliä käytetään esimerkiksi itse toteutettujen rakennushankkeiden kulujen taseeseen aktivoinnissa.
- Koska kunnat käyttävät sisäistä laskutusta ja vyörytyksiä vaihtelevasti, on jonkin palvelun kokonaiskustannusten vertailussa usein hedelmällistä vertailla **käyttökuluja, käyttötuottoja ja nettokäyttökustannusta**
 - **Käyttökulut** sisältävät ulkoiset toimintakulut, sisäiset toimintakulut, poistot ja arvonalentumiset sekä vyörytyskulut.
 - **Käyttötuotot** sisältävät ulkoiset toimintatuotot, sisäiset toimintatuotot, valmistuksen omaan käyttöön sekä vyörytystuotot
 - **Nettokäyttökustannus on käyttökulut miinus käyttötuotot.**

3.3.2025

6.2 Varhaiskasvatuksen lapsikohtaiset kustannukset

Taulukko 25. Varhaiskasvatuksen kustannukset euroa per alle 0–6-vuotias lapsi Kuopion seutukunnan kunnissa, Kuopion verrokkikunnissa ja Pohjois-Savossa keskimäärin

	Kuopio	Siilinjärvi	Lapinlahti	Leppävirta	Suonenjoki	Tuusniemi	Koko maa	Kuntatyyppi	Pohjois-Savo
Lapset varhaiskasvatuksessa	3975	843	246	324	120	45	191460	8484	7296
0-6-vuotiaat kunnassa	7298	1497	453	490	305	72	336582	15399	13654
Osallistumisaste	54 %	56 %	54 %	66 %	39 %	63 %	57 %	55 %	53 %
0-6-vuotiaat kunnassa	7 298	1 497	453	490	305	72	336 582	15 399	13 654
Varhaiskasvatus, euroa per lapsi	Kuopio	Siilinjärvi	Lapinlahti	Leppävirta	Suonenjoki	Tuusniemi	Koko maa	Kuntatyyppi	Pohjois-Savo
Ulkoiset toimintakulut:									
Henkilöstökulut	6 895	6 161	6 321	6 132	7 852	8 668	6 329	6 103	6 721
Asiakaspalvelujen ostot	1 906	2 433	238	105	2 229	21	1 185	1 773	1 913
Muiden palvelujen ostot	1 233	186	730	377	578	739	787	875	930
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	80	112	116	66	81	567	94	59	88
Avustukset	606	619	0	1 185	643	1 026	888	781	616
Vuokratulot	4	713	107	44	7	154	62	44	97
Muut kulut	5	5	4	33	15	17	19	17	8
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	10 730	10 229	7 515	7 941	11 404	11 193	9 364	9 652	10 372
Sisäiset toimintakulut:									
Sisäiset palvelujen ostot	739	1 349	13	1 301	5	1 629	612	746	772
Sisäiset vuokrat	1 956	785	362	402	422	0	917	1 366	306
Sisäiset toimintakulut yhteensä	2 696	2 134	376	1 703	446	1 636	2 007	2 112	2 142
Poistot ja arvonalentumiset	45	15	15	0	361	651	68	79	48
Vyörytyskulut	580	0	0	0	454	0	567	200	464
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	14 050	12 378	7 906	9 644	12 665	13 479	12 006	12 042	13 026
Ulkoiset toimintatuotot:									
Myyntituotot	26	103	0	113	15	19	58	23	56
Maksutuotot	489	499	502	491	291	308	534	427	442
Tuet ja avustukset	240	264	330	382	641	633	271	223	314
Vuokratuotot	1	0	0	0	0	0	1	3	1
Muut tuotot	4	0	0	0	0	0	5	14	3
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	760	866	832	985	947	961	869	690	816
Sisäiset toimintatuotot	739	1	0	0	-3	0	39	1	398
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	2	0	0
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	29	67	17
Käyttötulot yhteensä (sis + ulk)	1 498	867	832	985	944	961	939	757	1 231
Nettokäyttökustannus	12 552	11 510	7 074	8 659	11 720	12 518	11 067	11 285	11 795

Varhaiskasvatuksen lapsikohtaiset kustannukset sisältävät päiväkotitoiminnan, perhepäivähoidon ja muun varhaiskasvatuksen yhteenlasketut kustannukset. Tämän vuoksi jakajana kustannuksien osalta ovat kaikki kunnan 0–6-vuotiaat lapset. Eroavaisuuksia varhaiskasvatuksen yksikkökustannuksissa selittää mm. erot osallistumisasteessa sekä esioppilaiden täydentävän varhaiskasvatuksen eri toteutusmallit. Osallistumisaste tarkoittaa lapsen osallistumista tarkasteluajankohtana päiväkohtihoitoon tai perhepäivähoitoon, riippumatta päivittäisten hoitotuntien määrästä. Kaupunkiseudun kunnista Leppävirran ja Tuusniemen osallistumisasteet varhaiskasvatukseen ovat selkeästi korkeimmat ja Suonenjoen alhaisimmat. Kuopion osallistumisaste on koko maan ja Pohjois-Savon keskiarvon tasolla.

Varhaiskasvatuksen nettokäyttökustannukset kokonaisuudessaan kaupunkiseudun kunnissa 120,8 miljoonaa euroa, josta Kuopion kaupunki 91,6 miljoonaa. Vertailun perusteella Kuopion varhaiskasvatuksen kustannukset ovat korkeammat kuin alueen muissa kunnissa tai Kuopion kaltaisissa kunnissa. Kuopion kustannuksia nostavat erityisesti tilakustannukset ja palveluiden ostot. Jos Kuopion

3.3.2025

varhaiskasvatuksen kustannukset olisivat kuntatyyppin keskiarvon tasolla, varhaiskasvatuksen kulut olisivat noin 9,2 miljoonaa euroa pienemmät. Kuopion varhaiskasvatuksen kustannukset ovat aiempina vuosinakin olleet verrokkikuntia ja koko maan keskiarvoa korkeammalla tasolla. Vuonna 2023 Kuopion tilastoinnissa on varhaiskasvatuksen tuloihin ja menoihin lisätty noin viiden miljoonan sisäinen erä, jolla ei kuitenkaan ole ollut vaikutusta nettokäyttökuluihin.

Taulukko 26. Kuopion ja kaupunkiseudun kuntien varhaiskasvatuksen kustannuksien kehitys vuosina 2018–2023.

Kuopio							
Varhaiskasvatus	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Δ 2018–2023
Käyttökulut (1000 €)	72 525	76 517	75 320	80 873	86 808	102 538	41 %
Käyttötuotot (1000 €)	5 764	5 977	5 655	5 612	5 525	10 936	90 %
Nettokäyttökulut (1000€)	66 761	70 540	69 665	75 261	81 284	91 602	37 %
0-6-vuotiaat kunnassa	8 109	7 854	7 656	7 645	7 404	7 298	-10 %
Nettokäyttökulut per lapsi	8 233	8 981	9 099	9 844	10 978	12 552	52 %
Kuntatyyppi	7 097	7 991	8 169	9 279	9 716	11 285	59 %
Koko maa	7 345	7 948	8 178	8 768	9 577	11 067	51 %
Erotus (1000 €)							
kuntatyyppiin	9 215	7 778	7 120	4 322	9 350	9 245	0 %
koko maahan	7 199	8 119	7 054	8 232	10 376	10 835	51 %

Varhaiskasvatus, nettokäyttökustannus per 0–6-vuotiaat							
	2018	2020	2021	2022	2023		Δ 2018–2023
Kuopio	8 233	9 099	9 844	10 978	12 552		52 %
Siilinjärvi	6 910	8 610	9 374	9 854	11 510		67 %
Lapinlahti	6 026	6 206	6 857	7 422	7 074		17 %
Leppävirta	5 827	6 635	7 233	7 736	8 659		49 %
Suonenjoki	7 832	8 984	8 853	9 746	11 720		50 %
Tuusniemi	5 817	5 843	6 847	8 355	12 518		115 %
Joensuu	7 911	7 938	8 966	9 586	10 881		38 %
Jyväskylä	6 773	7 543	8 470	8 933	10 692		58 %

Kuopion kohdalla palveluiden ostoissa ja avustuksissa näkyvät Kuopion yksityisen hoidon palvelusetelien kustannukset. Avustuksissa kaikkien kuntien osalta näkyy kotihoidontuki, joka maksetaan Kelan kautta mutta kustannukset Kela perii kunnilta. Kotihoidontuen kuntalisää ei seutukunnan kunnilla ole käytössä.

3.3.2025

Taulukko 27. Kuopion ja kaupunkiseudun varhaiskasvatuksen kustannukset vuoden 2023 talousraportoinnin mukaisesti

Varhaiskasvatus	Kuopio	Siilinjärvi	Lapinlahti	Leppävirta	Suonenjoki	Tuusniemi
Ulkoiset toimintakulut:						
Henkilöstökulut	50 318 481	9 222 277	2 863 217	3 004 484	2 394 877	624 100
Asiakaspalvelujen ostot	13 911 548	3 642 161	107 765	51 266	679 738	1 496
Muiden palvelujen ostot	9 000 755	278 829	330 519	184 555	176 281	53 190
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	581 985	167 447	52 504	32 528	24 660	40 854
Avustukset	4 421 120	927 360	0	580 616	196 009	73 860
Vuokratulot	32 040	1 068 058	48 437	21 327	2 136	11 105
Muut kulut	39 528	7 286	1 915	16 352	4 499	1 259
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	78 305 458	15 313 416	3 404 357	3 891 127	3 478 200	805 865
Sisäiset toimintakulut:						
Sisäiset palvelujen ostot	5 396 407	2 019 358	6 113	637 336	1 578	117 303
Sisäiset vuokrat	14 274 277	1 175 078	164 209	197 197	128 810	0
Sisäiset toimintakulut yhteensä	19 671 853	3 194 436	170 323	834 533	136 160	117 780
Poistot ja arvonalentumiset	328 708	21 765	6 656	0	110 034	46 856
Vyörytyskulut	4 231 870	0	0	0	138 369	0
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	102 537 890	18 529 618	3 581 335	4 725 660	3 862 763	970 501
Ulkoiset toimintatuotot:						
Myyntituotot	191 882	154 888	0	55 467	4 654	1 396
Maksutuotot	3 569 124	747 084	227 375	240 375	88 731	22 140
Tuet ja avustukset	1 748 660	394 642	149 608	186 950	195 422	45 609
Vuokratuotot	6 056	0	0	0	0	0
Muut tuotot	27 476	50	0	92	0	25
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	5 543 199	1 296 663	376 983	482 884	288 807	69 170
Sisäiset toimintatuotot	5 392 763	1 980	0	0	-787	0
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0
Käyttötuotot yhteensä (sis + ulk)	10 935 961	1 298 643	376 983	482 884	288 020	69 170
Nettokäyttökustannus	91 601 928	17 230 974	3 204 352	4 242 776	3 574 743	901 330

Varhaiskasvatuksen nettokäyttökustannukset kokonaisuudessaan kaupunkiseudun kunnissa ovat 119,7 miljoonaa euroa, josta Kuopion kaupungin osuus 91,6 miljoonaa. Varhaiskasvatuksen kustannuksien osalta henkilöstökulujen osuus käyttökuluista on 51 prosenttia ja vuokrien (sisäiset ja ulkoiset) 13 prosenttia.

3.3.2025

6.3 Perusopetuksen oppilaskohtaiset kustannukset

Taulukko 28. Perusopetuksen ja aamu- ja iltapäivätoiminnan kustannukset, euroa per kunnassa asuva 7-15-vuotias

Perusopetus ja ap-tp-toiminta, euroa per lapsi	Kuopio	Siilinjärvi	Lapinlahti	Leppävirta	Suonenjoki	Tuusniemi	Koko maa	Kuntatyyppi	Pohjois-Savo
Ulkoiset toimintakulut:									
Henkilöstökulut	6 124	5 814	7 714	7 505	7 660	10 158	6 405	5 893	6 612
Asiakaspalvelujen ostot	488	308	388	445	438	1 039	719	1 037	454
Muiden palvelujen ostot	1 296	389	2 556	2 226	2 100	3 246	1 045	1 079	1 492
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	182	277	312	318	353	1 385	292	167	267
Avustukset	9	53	0	0	0	2	51	62	11
Vuokrakulut	8	1 000	168	848	22	175	124	116	211
Muut kulut	5	6	9	20	10	34	16	12	10
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	8 112	7 848	11 147	11 361	10 582	16 040	8 652	8 366	9 057
Sisäiset toimintakulut:									
Sisäiset palvelujen ostot	1	1 201	0	1 602	503	3 211	705	462	488
Sisäiset vuokrat	3 001	1 464	1 996	1 102	772	0	1 714	2 521	777
Sisäiset toimintakulut yhteensä	3 002	2 664	1 996	2 704	1 281	3 229	2 874	2 983	2 738
Poistot ja arvonalentumiset	96	50	10	0	762	489	151	181	129
Vyörytyskulut	444	136	514	0	497	0	480	191	424
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	11 654	10 697	13 667	14 065	13 121	19 758	12 157	11 722	12 348
Ulkoiset toimintatuotot:									
Myyntituotot	205	282	694	377	424	5 600	339	248	355
Maksutuotot	34	45	47	70	104	21	59	35	48
Tuet ja avustukset	230	126	234	78	184	394	301	260	253
Vuokratuotot	0	0	0	0	10	6	8	9	3
Muut tuotot	1	0	17	1	43	384	14	16	7
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	470	453	993	526	765	6 405	721	568	666
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	37	7	28	7	3
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	15	0	0
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	25	47	2
Käyttötuo	470	453	993	526	802	6 412	788	622	670
Nettokäyttökustannus	11 184	10 245	12 674	13 539	12 319	13 346	11 369	11 100	11 678
Perusopetuksen vuokrakustannus	3 009	2 464	2 165	1 950	793	175	1 838	2 637	988

Perusopetuksen nettokäyttökustannukset kaupunkiseudulle ovat yhteensä 186 miljoonaa euroa, josta Kuopion kaupungille 125,8 miljoonaa. Kustannuksien osalta henkilöstökulujen osuus käyttöku-
luista on 53 prosenttia ja vuokrien (sisäiset ja ulkoiset) 23 prosenttia. Kaupunkiseudun kunnista Sii-
linjärven ja Kuopion perusopetuksen nettokäyttökustannukset ovat maan keskiarvon alapuolella.

Tuusniemen korkeita kustannuksia ja korkeita myyntituottoja selittää osaltaan Kaavilta Tuusnie-
mellä sopimuksen mukaisesti yläkoulua käyvät oppilaat. Kuntien toisiltaan saamat kotikorvaukset
kirjataan tilille ja riville myyntituotot.

3.3.2025

Taulukko 29 Perusopetuksen käyttökustannukset toiminnoittain. Tietolähde Valtiokonttorin TOTT-tilasto ja Opetushallituksen oppilasmäärätilasto

	Kuopio	Siilinjärvi	Lapinlahti	Leppävirta	Suonenjoki	Tuusniemi	Koko maa
Oppilasmäärä	10 839	2 779	958	783	661	231	524 693
Käyttökustannukset toiminnoittain per oppilas							
9-vuotinen perusopetus (sis. aineopetuksen)	8 874	9 121	9 485	12 749	11 032	12 567	9 875
Opetus	5 308	5 135	6 004	6 727	6 216	7 284	5 872
Ruokailu	467	753	625	768	740	1 022	606
Kiinteistöjen ylläpito	1 204	1 833	1 203	2 027	1 212	1 348	1 487
Majoitus	0	0	0	0	0	0	0
Kuljetus	398	304	1 240	1 756	989	1 688	436
Muu oppilashuolto	506	479	34	506	935	283	576
Hallinto	801	618	379	965	940	941	804
Sisäisiin vuokriin sisältyvät pääomakustannukset	1 831	562	697	0	0	0	1 090
Kotikunnan maksuosuudet, euroa	4 254 552	653 391	174 200	277 893	0	147 300	360 878 060
Kuljetus:							
Kuljetusoppilaat (1.-9. lk perusopetus)	2 157	738	458	370	184	170	100 487
Kuljetus, euroa per kuljetusoppilas	2 002	1 143	2 595	3 716	3 554	2 294	2 277
Kuljetusoppilaiden osuus, %	20 %	27 %	48 %	47 %	28 %	74 %	19 %
Kuljetus, euroa per kaikki oppilaat	398	304	1 240	1 756	989	1 688	436
Opetus:							
Opetustunnit per oppilas	67	65	80	83	74	70	75
Opetus, euroa per opetustunti	79	79	75	81	84	104	78
josta: henkilöstökulu	70	69	66	71	73	90	69

Edelleen kuntien toimittamien tietojen pohjalta voidaan nähdä, että kuljetuskustannukset vaihtelevat merkittävästi kunnittain riippuen kuljetuksessa olevien oppilaiden määrästä. Tuusniemen kuljetusoppilaiden osuutta nostavat Kaavilta yläkoulua käyvät oppilaat. Kuopiossa kuljetusoppilaiden osuus on pienin, 20 prosenttia kaikista oppilaista. Kuljetuksen kustannukset kaikissa kaupunkiseudun kunnissa ovat yhteensä 8,8 miljoonaa euroa, josta Kuopion kaupungissa 4,3 miljoonaa euroa. Kuljetuksen osuus Kuopion kaupungin perusopetuksen kokonaiskustannuksista on 3,5 prosenttia.

3.3.2025

Taulukko 30. Kuopion ja kaupunkiseudun kuntien perusopetuksen (sis. aamu- ja iltapäivätoiminta) kustannukset vuoden 2023 raportoinnin perusteella.

Perusopetus ja ap-ip-toiminta	Kuopio	Siilinjärvi	Lapinlahti	Leppävirta	Suonenjoki	Tuusniemi
Ulkoiset toimintakulut:						
Henkilöstökulut	68 869 336	16 023 634	7 050 340	5 853 612	4 864 250	1 696 360
Asiakaspalvelujen ostot	5 491 276	848 602	354 429	346 926	278 039	173 593
Muiden palvelujen ostot	14 570 438	1 072 526	2 335 981	1 736 406	1 333 270	542 095
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 050 842	763 157	284 801	248 223	223 890	231 320
Avustukset	100 000	146 691	0	1	0	400
Vuokrakulut	91 220	2 755 787	153 872	661 140	13 674	29 164
Muut kulut	57 133	17 904	8 546	15 291	6 294	5 752
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	91 230 245	21 628 302	10 187 969	8 861 598	6 719 416	2 678 683
Sisäiset toimintakulut:						
Sisäiset palvelujen ostot	10 840	3 309 326	0	1 249 755	319 279	536 306
Sisäiset vuokrat	2 090	4 033 877	1 824 622	859 616	490 118	0
Sisäiset toimintakulut yhteensä	33 759 897	7 343 203	1 824 622	2 109 371	813 277	539 272
Poistot ja arvonalentumiset	1 079 775	137 051	9 138	71	483 654	81 646
Vyörytyskulut	4 993 699	373 731	469 794	0	315 627	0
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	131 063 616	29 482 287	12 491 522	10 971 040	8 331 974	3 299 601
Ulkoiset toimintatuotot:						
Myyntituotot	2 305 445	776 322	634 748	294 382	269 347	935 248
Maksutuotot	387 100	123 255	43 197	54 499	65 995	3 432
Tuet ja avustukset	2 584 249	346 951	213 876	61 150	116 674	65 805
Vuokratuotot	0	620	0	0	6 150	1 060
Muut tuotot	8 908	0	15 418	494	27 420	64 126
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	5 285 702	1 247 148	907 240	410 525	485 586	1 069 671
Sisäiset toimintatuotot	0	0	0	0	23 747	1 178
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0
Käyttötuo- tuotot yhteensä (sis + ulk)	5 285 702	1 247 148	907 240	410 525	509 334	1 070 850
Nettokäyttökustannus	125 777 914	28 235 138	11 584 282	10 560 515	7 822 640	2 228 751
OKM valtionosuus perusopetukseen	8 125 513	1 823 000	757 692	463 134	511 106	212 327

6.4 Lukiokoulutuksen opiskelijakohtaiset kustannukset

Kuopion kaupunkiseudun kunnat käyttivät vuonna 2023 lukiokoulutukseen yhteensä 31,4 miljoonaa euroa, josta Kuopion kaupunki 24,5 miljoonaa euroa. Lukiokoulutukseen kunnat saavat erillistä, opiskelijamäärään, lukion kokoon ja erityistehtäviin perustuvaa valtionosuutta Opetus- ja kulttuuri-ministeriöltä. Tätä valtionosuutta seudun kunnat saivat 23,4 miljoonaa euroa vuonna 2023. Tämä lukiokoulutuksen valtionosuus katetaan pääosin kunnilta kerättävillä omarahoitusosuuksilla, joka vuonna 2023 oli 93 euroa per asukas. Kuopion kaupunkiseudun kunnat maksoivat omarahoitus-osuuksia yhteensä 15,9 miljoonaa euroa.

Kuopion kaupunki ja useat kaupunkiseudun kunnat käyttävät lukiokoulutukseen merkittävästi enemmän rahaa kuin mitä ne saavat lukioihin valtionosuuksia. Kuopion kaupungin oma panostus

3.3.2025

(nettokulut-valtionosuudet) lukion toimintaan on 6,4 miljoonaa euroa eli n. 2500 euroa per opiskelija. Myös muut seutukunnan kunnat, Suonenjokea lukuun ottamatta käyttävät lukiokoulutukseen yli 2500 euroa per opiskelija yli saadun valtionosuuden. Kuopion oma panostus lukiokoulutukseen on suurempi kuin muissa vastaavan kokoisissa kaupungeissa.

Kuopion korkeita kustannuksia selittävät osaltaan Taidelukio Lumitin uudet tilat, mutta myös Nilsin ja Juankosken pienet lukiot. Kuopion kaupunki ei saa Nilsin ja Juankosken lukioihin pienen lukion valtionosuutta, koska pienen lukion raja määritellään kuntakohtaisesti, ei yksikkökohtaisesti. Lapinlahden, Leppävirran, Suonenjoen ja Tuusniemen lukiot ovat pienten lukiodien valtionosuuksien piirissä. Näistä Leppävirran lukion pienen lukion valtionosuuden korotus puolittuu, kun uusi lukiodien valtionosuusrahoitus vuoden 2026 alusta astuu voimaan.¹

Tällöin täyttä pienen lukion lisää saavat jatkossa ainoastaan sellaiset lukiokoulutuksen järjestäjäkunnat, jotka saavat myös valtionosuuden syrjäisyyssisää. Leppävirran osalta muutos tarkoittaa noin 1500–2000 euroa per opiskelija, yhteensä 100 000–140 000 euroa, riippuen opiskelijamäärästä ja vuoden 2026 lukiorahoituksen perushinnan suuruudesta. Rahoitusmallin muutoksessa on kahden vuoden siirtymäaika.

Taulukko 31. Lukiokoulutuksen kustannukset euroa per oppilas vuoden 2023 talousraportoinnin mukaisesti

Lukio-opiskelijat	2 502	218	132	87	96	48	87 368	2 150	3 889
Lukiokoulutus, euroa per opiskelija	Kuopio	Siilinjärvi	Lapinlahti	Leppävirta	Suonenjoki	Tuusniemi	Koko maa	Kuntatyyppi	Pohjois-Savo
Ulkoiset toimintakulut:									
Henkilöstökulut	5 897	6 501	8 752	9 275	8 226	9 096	5 916	5 360	6 559
Asiakaspalvelujen ostot	0	0	61	0	238	16	42	1	34
Muiden palvelujen ostot	1 237	232	1 534	1 824	1 788	1 883	799	1 355	1 251
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	601	422	504	473	449	1 073	436	433	577
Avustukset	2	0	0	2	0	0	36	797	2
Vuokrakulut	6	222	138	264	210	164	147	300	103
Muut kulut	16	0	54	0	13	63	21	21	26
Ulkoiset toimintakulut yhteensä	7 758	7 377	11 042	11 837	10 924	12 296	7 398	8 267	8 552
Sisäiset toimintakulut:									
Sisäiset palvelujen ostot	20	980	0	1 582	370	2 512	501	3	293
Sisäiset vuokrat	2 418	1 697	2 042	908	512	0	1 259	2 401	516
Sisäiset toimintakulut yhteensä	2 443	2 676	2 042	2 490	893	2 532	2 256	2 404	2 365
Poistot ja arvonalentumiset	254	0	23	0	285	772	121	247	233
Vyörytyskulut	392	135	0	0	556	0	437	0	390
Käyttökulut yhteensä (sis + ulk)	10 846	10 188	13 107	14 327	12 658	15 601	10 211	10 918	11 539
Ulkoiset toimintatuotot:									
Myyntituotot	200	25	1	1	95	0	101	3	136
Maksutuotot	165	0	52	1	0	0	26	-0	126
Tuet ja avustukset	629	80	202	483	641	1 100	327	413	505
Vuokratuotot	0	0	0	0	68	0	6	3	6
Muut tuotot	9	0	221	0	10	29	31	9	20
Ulkoiset toimintatuotot yhteensä	1 003	104	476	485	814	1 130	491	427	793
Sisäiset toimintatuotot	30	0	0	0	23	0	26	15	22
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0	1	0	0
Vyörytystuotot	0	0	0	0	0	0	11	0	1
Käyttötuo	1 033	104	476	485	837	1 130	529	442	816
Nettokäyttökustannus	9 813	10 084	12 631	13 843	11 821	14 471	9 682	10 476	10 723

¹ Hallituksen esitys HE 159/2024 Lukiolain muuttamisesta ja siihen liittyvästä lainsäädännöstä

3.3.2025

Taulukko 32 Lukiokoulutuksen kustannuksien ja lukiokoulutukseen saatujen valtionosuuksien vertailu Kuopion kaupunkiseudun kunnissa.

	Kuopio	Siilinjärvi	Lapinlahti	Leppävirta	Suonenjoki	Tuusniemi
Lukio-opiskelijoita	2 502	218	132	87	96	48
1000 €						
OKM valtionosuus lukiolle , 1000 €	18 142	1 570	1 226	895	1 023	570
Lukion nettokäyttökustannus, 1000 €	24 549	2 195	1 661	1 203	1 132	689
Kunnan oma panostus, 1000 €	6 407	625	435	308	109	119
€/opiskelija	Kuopio	Siilinjärvi	Lapinlahti	Leppävirta	Suonenjoki	Tuusniemi
OKM valtionosuus lukiolle , €/opiskelija	7 252	7 212	9 324	10 299	10 680	11 972
Lukion nettokäyttökustannus, €/opiskelija	9 813	10 084	12 631	13 843	11 821	14 471
Kunnan oma panostus, €/opiskelija	2 561	2 872	3 306	3 544	1 141	2 499
OKM vos, % nettokäyttökustannuksesta	74 %	72 %	74 %	74 %	90 %	83 %
Omarahoitusosuus lukio, 1000 €	-11 316	-1 982	-861	-864	-642	-225

Taulukko 33 Lukiokoulutuksen kustannuksien ja lukiokoulutukseen saatujen valtionosuuksien vertailu Kuopiossa ja verrokkikaupungeissa

	Kuopio	Turku	Joensuu	Rovaniemi	Lahti	Tampere
Lukio-opiskelijoita	2 502	3 836	1 356	1 113	2 150	4 243
1000 €						
OKM valtionosuus lukiolle , 1000 €	18 142	28 036	9 964	8 039	16 090	30 607
Lukion nettokäyttökustannus, 1000 €	24 549	33 595	12 318	8 226	20 824	34 006
Kunnan oma panostus, 1000 €	6 407	5 559	2 354	187	4 735	3 399
€/opiskelija	Kuopio	Turku	Joensuu	Rovaniemi	Lahti	Tampere
OKM valtionosuus lukiolle , €/opiskelija	7 252	7 308	7 348	7 221	7 484	7 213
Lukion nettokäyttökustannus, €/opiskelija	9 813	8 757	9 084	7 389	9 686	8 014
Kunnan oma panostus, €/opiskelija	2 561	1 449	1 736	168	2 202	801
OKM vos, % nettokäyttökustannuksesta	74 %	83 %	81 %	98 %	77 %	90 %
Omarahoitusosuus lukio, 1000 €	-11 316	-18 167	-7 193	-5 975	-11 175	-22 737

3.3.2025

7 Johtopäätökset Kuopion kaupunki

3.3.2025

8 Johtopäätökset Kuopion kaupunkiseudun kunnat

Tehtävänä oli laatia Kuopion kaupungin kasvatus-, opetus- ja vapaa-ajan palveluista selvitys. Toisena tehtäväkokonaisuutena oli selvittää kuntaraja-alueiden yhteistyön mahdollisuudet Kuopion kaupunkiseudun alueella Kuopion, Siilinjärven, Suonenjoen, Leppävirran, Lapinlahden ja Tuusniemen kesken. Jälkimmäisellä tarkastelulla pyritään varmistamaan, että palvelut sijoittuvat strategisesti ja taloudellisesti järkevästi, vastaavat nykyisiin ja tulevaisuuden haasteisiin ja muutoksiin väestörakenteessa ja asuinalueiden kehityksessä. Kuntien välisellä yhteistyöllä tavoitellaan raja-alueiden palveluiden säilymistä alueilla väestön vähenemisestä huolimatta.

Selvityksessä on tarkasteltu muun muassa Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestökehitystä, lasten ja nuorten määrä nykytilannetta ja määrien kehittymisen ennusteita, nykyistä palveluverkkoa ja arvioitu eri palvelujen tulevia palvelutarpeita väestöennusteiden pohjalta. Kuntien varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen järjestämisen nykyisiä kustannuksia, kustannuskehitystä ja lapsi- ja oppilaskohtaisia kustannuksia on tarkasteltu osana palveluiden järjestämistä. Osasta kuntia on ollut käytettävissä myös joitain lisätietoja, jotka ovat liittyneet esimerkiksi rakennusten kapasiteettitietoihin, vieraskuntalaisten osuuksiin palvelun käyttäjistä tai kelpoisen henkilöstön määriin.

Aineistojen pohjalta on päädytty seuraaviin kuntakohtaisiin ja kuntien välistä yhteistyötä edistäviin johtopäätöksiin.

8.1 Lapinlahden kunta

8.2 Leppävirran kunta

8.3 Siilinjärven kunta

3.3.2025

8.4 Suonenjoen kaupunki

Suonenjoen kaupungista Kuopion kaupunkiseudun kuntien palveluverkostaselvityksen tarkastelussa on mukana vain yksi yksikkö, Lempyyn koulu. Koulussa opiskelee tällä hetkellä 13 perusopetuksen oppilasta ja kaksi esioppilasta.

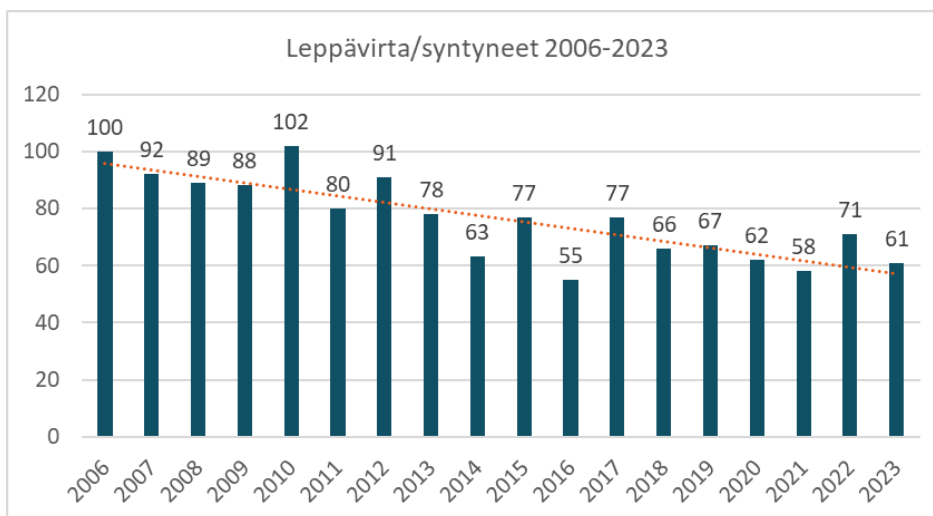
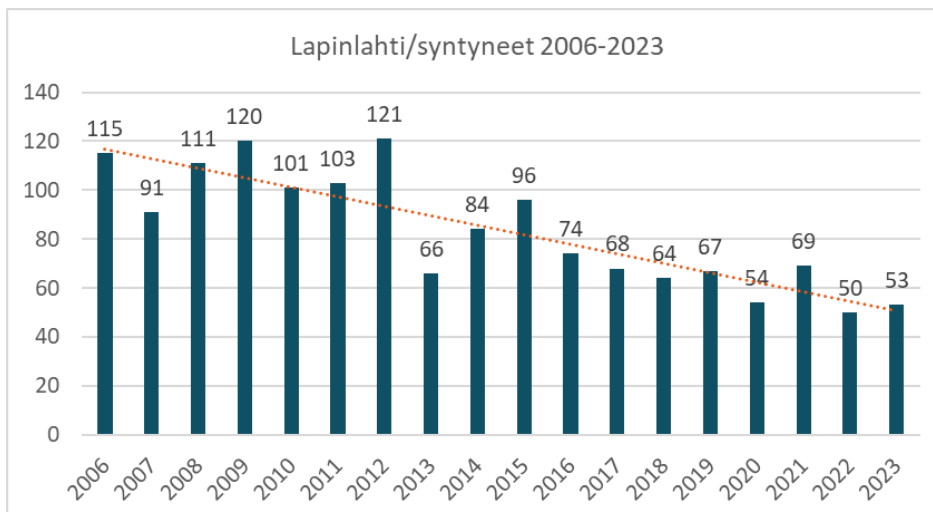
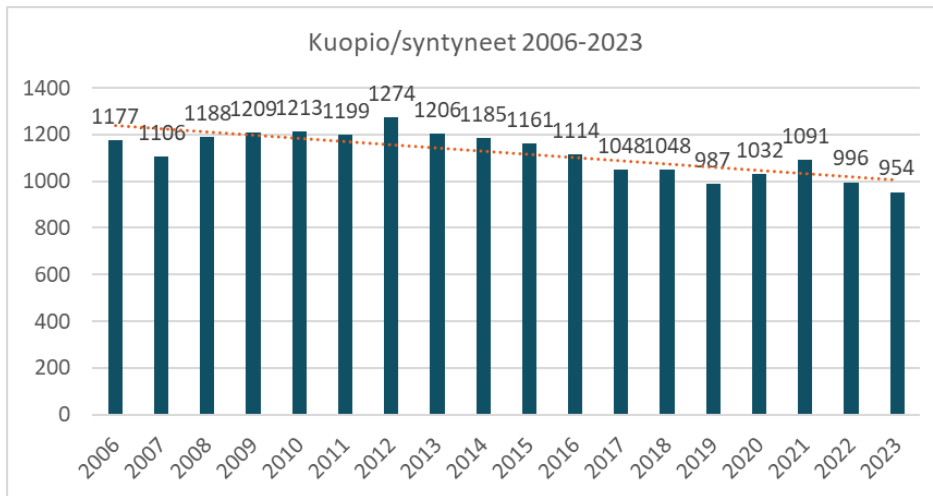
1. Lempyyn koulun osalta on tunnistettu kuntien välisen yhteistyön mahdollisuus Suonenjoen kaupungin ja Kuopion kaupungin kesken. Lempyyn koulu esitetään lakkautettavaksi lukuvuoden 2025–2026 alusta lukien. Oppilaille osoitetaan lähikoulu joko Suonenjoen keskustasta tai kuntien välisellä yhteistyösopimuksella Kuopion kaupungin Kurkimäen koulusta.
2. Suonenjoen kaupungin muut koulut sijaitsevat siten, että niiden osalta ei ole tarkoituksenmukaista tarkastella yhdistämistä Kuopion seutukunnan kuntien muiden koulujen kanssa. Sen sijaan Suonenjoen kaupungin koulut voivat toimia Kuopion kaupunkiseudun etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen edelläkävijöinä. Yksittäisten oppilaiden hakeutuminen ns. toissijaiseen koulupaikkaan ei edellytä kuntien välistä sopimista, vaan on vastaanottavan kunnan päätettävissä oleva asia.

Todettakoon kuitenkin, että kunnan 0-6-vuotiaiden määrän lasku noin 60 lapsella ja 7-12-vuotiaiden määrän väheneminen yli 160 lapsella tulee huomioida Suonenjoen kaupungin tulevien vuosien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkon hallinnassa. Erityisesti oppilasmäärän ennustettu lasku on sen verran merkittävä, että Suonenjoen kaupungin on hyvä varautua perusopetuksen palveluverkon supistamiseen. Jos oppilasmäärän lasku toteutuu 2030-luvulla ennustetulla tavalla, tulee kaupungin harkittavaksi, hyväksyykö se palveluverkossaan vajaatäyttöiset ja vajaakäytössä olevat päiväkodit ja koulut vai tiivistääkö kaupunki palveluverkkoaan vastaamaan peremmin sen hetken lapsi- ja oppilasmääriä.

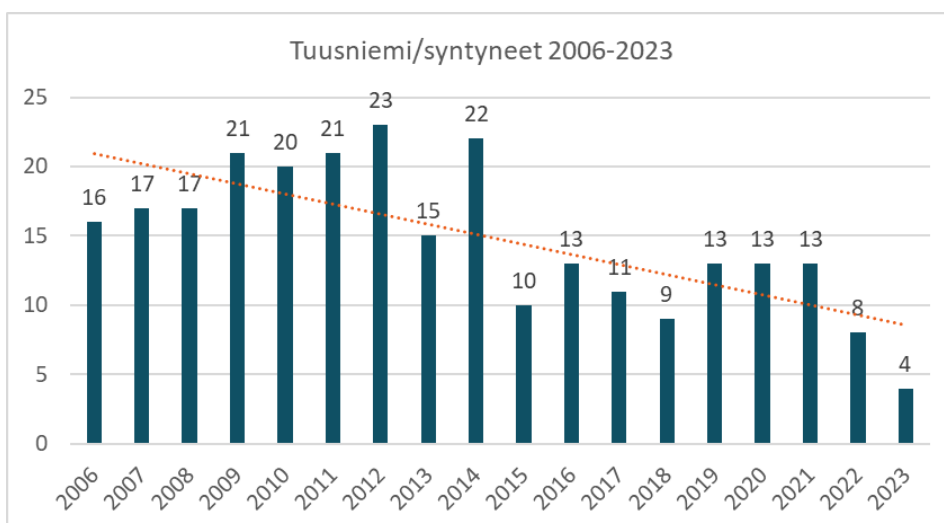
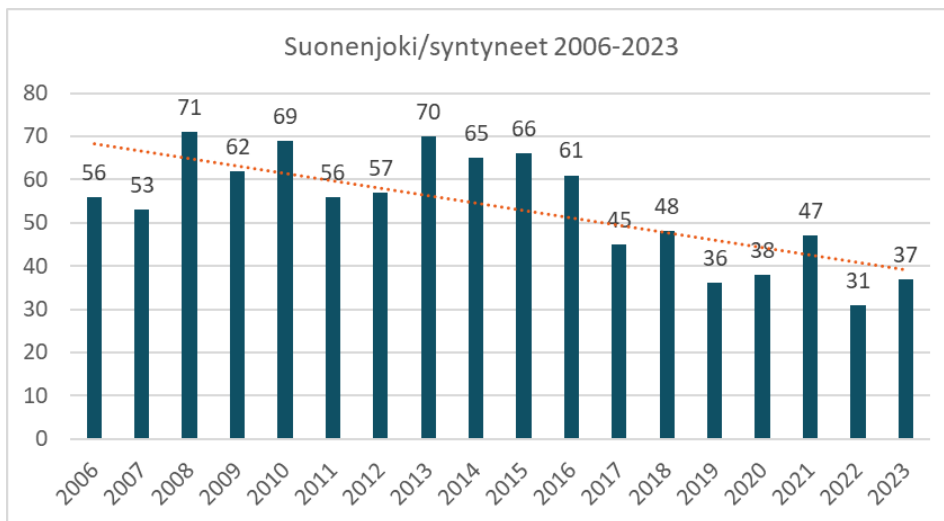
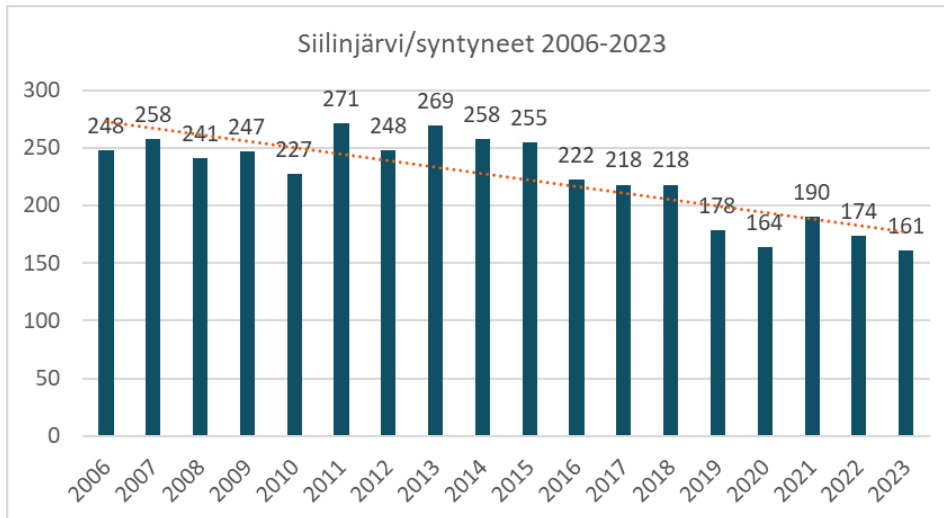
Mikäli Suonenjoen kaupungin lasten ja/tai oppilasmäärän kehittämisessä, päiväkotitai koulurakennusten olosuhteissa tai kunnan taloudessa tapahtuu suositeltuja toimenpiteitä ennen merkittäviä muutoksia, on esitettyjen toimenpiteiden muuttaminen ja nopeuttaminen suotavaa.

8.5 Tuusniemen kunta

3.3.2025

LIITE 1. Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien syntyneet vuosina 2006–2023

3.3.2025

3.3.2025

LIITE 2. Kuopion kaupungin ja Kuopion kaupunkiseudun kuntien väestörakenteet vuonna 2023 ja ennustevuonna 2035 (Tilastokeskus 2024)

3.3.2025

